

**UCHWAŁA NR LX/443/2023
RADY MIASTA I GMINY WIĄZÓW**

z dnia 28 września 2023 r.

**w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Wiązów**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U z 2023 poz. 40 ze zm.) oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.) oraz w związku z uchwałą nr XXVIII/221/2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wiązów,

Rada Miasta i Gminy Wiązów uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiązów, zwaną dalej studium.

§ 2.

Załącznikami do studium są:

- 1) tekst studium, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały,
- 2) rysunek pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego” w skali 1:10 000, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.
- 3) rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag, stanowiące załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.
- 4) dane przestrzenne, stanowiące załącznik nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 3.

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wiązów.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miasta i Gminy
Wiązów

Elżbieta Mossoń

**BURMISTRZ
MIASTA I GMINY WIĄZÓW**

**STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY WIĄZÓW**

**ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY
NR LX/443/2023
RADY MIASTA I GMINY WIĄZÓW
Z DNIA 28.09.2023 R.**

Wiązów 2023

OPRACOWANIE ZMIANY STUDIUM:

SKŁAD ZESPOŁU AUTORSKIEGO:

**PRACOWNIA PROJEKTOWO USŁUGOWA GAMA S.C.
ZBIGNIEW GAŁUSZKA, KRZYSZTOF MULARCZYK
UL. POBOŻNEGO 12, 55-120 OBORNIKI ŚLĄSKIE**

**GŁÓWNY PROJEKTANT: mgr inż. KRZYSZTOF MULARCZYK
(uprawnienia urbanistyczne nr 1562)**

**PROJEKTANT: mgr inż. MAŁGORZATA STUDENNA
PROJEKTANT: mgr inż. ZBIGNIEW GAŁUSZKA**

Spis treści

WSTĘP	7
1. Podstawa prawna.....	7
2. Materiały wejściowe	7
II UWARUNKOWANIA ROZWOJU	9
1. Uwarunkowania przyrodnicze	9
1.1. Położenie geograficzne.....	9
1.2. Położenie administracyjne.....	10
1.3. Warunki klimatyczne.....	12
1.4. Warunki geologiczne	15
Budowa geologiczna	15
Złoża kopalin	16
1.5. Geomorfologia.....	16
1.6. Warunki hydrologiczne.....	17
Wody podziemne	17
Główny Zbiornik Wód Podziemnych	18
Wody powierzchniowe	19
1.7. Gleby.....	19
1.8. Szata roślinna	21
Regionalizacja geobotaniczna	21
Zbiorowiska nieleśne	21
Lasy	22
1.9. Fauna	22
1.10. Ochrona przyrody	22
Położenie gminy na tle systemu ochrony przyrody w regionie	23
Ochrona gatunkowa fauny i flory.....	23
Parki wiejskie i podworskie	27
Pozostałe elementy środowiska przyrodniczego podlegające ochronie.....	27
2. Uwarunkowania kulturowe	29
2.1. Rys historyczny obszaru gminy	29
2.2. Osadnictwo	31
2.3. Zabytki i stanowiska archeologiczne	32
3. Uwarunkowania społeczne.....	33
3.1. Demografia.....	33
Podstawowe dane o ludności	33
Struktura wieku mieszkańców wg płci i wieku	36
Ruch naturalny i wędrowniczy ludności	39
Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	40
3.2. Rynek pracy.....	44
Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON	44
Zatrudnienie	45
Bezrobocie w 2018 roku.	45
3.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna.	45
Służba zdrowia	45
Opieka społeczna	46
3.4. Oświata (edukacja) i wychowanie.	47
3.5. Kultura	48
3.6. Sport	50
3.7. Gospodarka mieszkaniowa	51
Zasoby mieszkaniowe	51
Budownictwo mieszkaniowe	52
3.8. Bezpieczeństwo publiczne	53
Policja	53
Ochrona przeciwpożarowa	53

	Ochrona przeciwpowodziowa	54
3.9.	Administracja samorządowa.....	54
	Urząd Miasta i Gminy. Budżet gminy Wiązów.....	54
	Gremia samorządowe.....	56
	Współpraca krajowa i międzynarodowa.....	57
4.	Gospodarka.....	57
4.1.	Rolnictwo i leśnictwo	57
4.2.	Jakość gleb, uprawy, hodowla	60
4.3.	Leśnictwo	61
4.4.	Działalność produkcyjna	62
	Górnictwo i przetwórstwo kopalin.....	62
	Pozostałe działalności produkcyjne i struktura zatrudnienia w większych zakładach pracy	62
4.5.	Usługi rynkowe	62
	Handel	63
	Gastronomia.....	63
	Pozostałe placówki usługowe i rzemiosło.....	63
	Pośrednictwo finansowe.....	63
4.6.	Turystyka.....	64
	Główne atrakcje turystyczne.....	64
	Znakowane trasy turystyczne.....	64
5.	Komunikacja i infrastruktura techniczna.....	64
5.1.	Komunikacja	64
	Drogi krajowe	64
	Drogi wojewódzkie	65
	Drogi powiatowe.....	65
	Drogi gminne	66
	Komunikacja samochodowa.....	67
	Linie kolejowe – dawna linia Brzeg – Wiązów – Głęboka Śląska – Strzelin – Łagiewniki.....	67
5.2.	Sieć wodociągowa i kanalizacyjna	67
	Zaopatrzenie w wodę	67
5.3.	Kanalizacja	70
5.4.	Sieć gazowa	72
5.5.	Elektroenergetyka.....	72
5.6.	Ciepłownictwo.....	72
5.7.	Telekomunikacja i łączność.....	72
5.8.	Gospodarka odpadami	73
5.9.	Melioracje i urządzenia wodne	74
5.10.	Cmentarze	75
5.11.	Obiekty obrony cywilnej.....	76
6.	Obiekty i tereny chronione.....	76
6.1.	Ochrona środowiska przyrodniczego	76
6.2.	Ochrona środowiska kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	77
6.3.	Ograniczenia użytkowania terenów	77
	Komunikacja – uciążliwości akustyczne od dróg.....	77
	Ujęcia wody	78
	Elektroenergetyka - uciążliwości od linii i urządzeń elektroenergetycznych	78
	Cmentarze – strefy ochrony sanitarnej.....	78
	Obiekty wojskowe i obrony cywilnej.....	79
	Pozostałe obiekty	79
III	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	79
1.	Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenu, w tym wynikające z audytu krajobrazowego.....	79
2.	Wytyczne w zakresie zmian struktury przestrzennej, przeznaczenia terenów oraz wskaźników zagospodarowania i użytkowania terenów.....	82
3.	Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym	

	krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.....	92
3.1.	Obszary proponowane do objęcia ochroną.....	92
	Pomniki przyrody	92
3.2.	Ochrona powietrza	93
3.3.	Ochrona wód powierzchniowych	94
3.4.	Ochrona gleb	94
3.5.	Ochrona przed hałasem.....	95
3.6.	Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	95
4.	Ochrona i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	96
4.1.	Strefy ochrony konserwatorskiej – na rysunku studium wyznaczono granice stref ochrony konserwatorskiej, w których obowiązują następujące warunki:	96
	Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej	96
	Strefa historycznych układów ruralistycznych.....	98
	Strefa „W” – ochrony archeologicznej.....	99
	Strefa „OW” ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych	99
	Strefa ochrony historycznych cmentarzy i miejsc pocmentarnych	100
4.2.	Obiekty wpisane do rejestru zabytków	100
4.3.	Obiekty ujęte w ewidencji zabytków.....	102
4.4.	Stanowiska archeologiczne.....	102
4.5.	Zabytkowe układy zieleni kształtowanej (parki, cmentarze, szpalery, aleje, pojedyncze okazy)	103
5.	Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	103
5.1.	Infrastruktura komunikacyjna	103
	Autostrada A4.	103
	Droga krajowa.....	104
	Drogi wojewódzkie.....	104
	Drogi powiatowe.....	104
	Kolej	104
	Miejsca parkingowe.....	104
	Ścieżki rowerowe	104
5.2.	Infrastruktura techniczna	105
	Zaopatrzenie w wodę	105
	Odprowadzanie ścieków	105
	Zaopatrzenie w gaz.....	106
	Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	107
	Zaopatrzenie w energię cieplną	107
	Gospodarka odpadami.....	107
6.	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	108
7.	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami pzp województwa	108
8.	Ustalenia pzp województwa przyjętego uchwałą nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 roku (publikacja w Dz. U. z dnia 30.06.20) dla gminy Wiązów.....	109
9.	Obszary dla których obowiązkowe jest sporządzenie planów miejscowych, na podstawie przepisów odrębnych, w tym wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także przestrzeni publicznej.....	111
9.1.	Na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.	111
9.2.	Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	111
9.3.	Obszary przestrzeni publicznej.....	111
10.	Obszary dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne	111
11.	Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	112
11.1.	Rolnicza przestrzeń produkcyjna	112

11.2.	Zalesienia	112
11.3.	Ochrona lasów	112
12.	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych	113
12.1.	Ochrona przeciwpowodziowa.....	113
<p>Część terenów zostało oznaczonych na rysunku zmiany Studium jako tereny znajdujące się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, w tym międzywala, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% i dla których obowiązują właściwe przepisy odrębne;</p>		
		113
<p>Część terenów zostało oznaczonych na rysunku zmiany Studium jako tereny znajdujące się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% i dla których obowiązują właściwe przepisy odrębne;</p>		
		113
<p>Część terenów zostało oznaczonych na rysunku zmiany Studium jako obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%;</p>		
		113
<p>Część terenów zostało oznaczonych na rysunku zmiany Studium jako obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału powodziowego.....</p>		
		113
12.2.	Obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych	114
13.	Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	114
14.	Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.....	114
15.	Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.....	114
16.	Obszary zdegradowane	115
17.	Granice terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej.....	115
IV UZASADNIENIE		115
V ANEKS		117

WSTĘP

Przedmiotem **zmiany studium przyjętej uchwałą nr LX/443/2023 Rady Miasta i Gminy Wiązów z dnia 28.09.2023 r.** była aktualizacja spowodowana pojawieniem się: zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej gminy i nowych elementów zagospodarowania wpływających na kierunki rozwoju przestrzennego gminy oraz zgłaszanych wniosków o przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze.

Mimo uchwały o przystąpieniu mówiącej o „zmianie” Studium uznać należy, że w związku z objęciem opracowaniem Studium gminy Wiązów w jej granicach administracyjnych, niniejsze opracowanie stanowi całkowicie nowe kompleksowe Studium gminy Wiązów z nowym tekstem i rysunkiem.

W ramach opracowania przeprowadzono szereg analiz i studiów w zakresie:

1. Dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i przeznaczenia terenów.
2. Stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.
3. Stanu środowiska, w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.
4. Stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
5. Warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia.
6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.
7. Potrzeb i możliwości rozwoju gminy.
8. Stanu prawnego gruntów.
9. Występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.
10. Występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.
11. Występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych.
12. Stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.
13. Zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Niniejsze studium składa się z:

1. Tekstu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wiązów.
2. Rysunku studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wiązów - plansza podstawowa uwarunkowań i kierunków w skali 1:20 000.

1. Podstawa prawna

- 1) Uchwała Rady Miasta i Gminy Wiązów Nr XXVIII/221/2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wiązów.
- 2) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.)
- 3) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dz. U. 2004 nr 118 poz. 1233.

2. Materiały wejściowe

- 1) Pracownia Urbanistyczna "Jerzy Ulanicki" Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiązów,

- 2) Pracownia Projektowo-Uslugowa „Witkowski & Sławik” s.c., Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiązów, 2008,
- 3) Uniglob, Piotr Ulrich, Ostrów Osiedle 119, 98-100 Łask; zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiązów,
- 4) IME Consulting, Plan rozwoju lokalnego gminy Wiązów na lata 2005 – 2013”
- 5) Strategia Rozwoju Powiatu Strzelińskiego na lata 2008- 2018.
- 6) Lokalna Grupa Działania GROMNIK Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2008-2015 dla Ziemi Strzelińskiej.
- 7) Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze, Oddział Wrocławski, Komisja Krajoznawcza,
- 8) Kozioł I., Matuszewski H., Załęski J., Inwentaryzacja Krajoznawcza Województwa Wrocławskiego, zeszyt 9, Miasto i Gmina Wiązów, Wrocław 1988.
- 9) Prus O. Katalog Stanowisk Archeologicznych Województwa Wrocławskiego
- 10) Urząd Statystyczny we Wrocławiu, Podstawowe informacje ze spisów powszechnych: gmina miejsko – wiejska Wiązów, Wrocław 2012.
- 11) Urząd Statystyczny we Wrocławiu, Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego 2018, Wrocław Vademecum Samorządowca.
- 12) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2003 roku, Wrocław 2004.
- 13) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego– dokument przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr XIX/482/2020 z dnia 16 czerwca 2020 roku, opublikowany w Dzienniku Urzędowym z dnia 30 czerwca 2020 roku, poz. 4036.
- 14) Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę uwzględniający analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne oraz prognozy demograficzne, VIVERE Łukasz Nitecki 2017.
- 15) Ponadto na etapie składania wniosków do niniejszej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiązów instytucje złożyły wnioski o uwzględnienie następujących zagadnień:
 - Tauron Dystrybucja S.A. Oddział we Wrocławiu, pl. Powstańców Śląskich 20, 53-314 Wrocław,
 - Uwzględnić przebieg sieci elektroenergetycznych WN 110kV, SN oraz NN wraz z pasami technologicznymi i ustaleniami dla nich,
 - Uwzględnić lokalizację GPZ w mieście Wiązów.
 - Wojewódzki Sztab Wojskowy we Wrocławiu,
 - Brak wniosków,
 - Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o., Oddział we Wrocławiu, ul. Ziębicka 44, 50-507 Wrocław,
 - Uwzględnić przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia DN 200 PN6,3 MPa wraz z ustaleniami dla ich stref wg załącznika graficznego,
 - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, ul. Norwida 34, 50-950 Wrocław,
 - Uwzględnić ustalenia dla terenów narażonych na zalanie wodą o przewyższeniu 10%, 1%, 0,2% oraz na obszarze narażonym na zalanie w przypadku przerwania lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.
 - GAZ–SYSTEM, Oddział we Wrocławiu, ul. Gazowa 3, 50-513 Wrocław,
 - Brak wniosków z powodu braku gazociągów wysokiego ciśnienia będących w zarządzie.
 - Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wybrzeże J. Słowackiego 12-14, 50-411 Wrocław,
 - Zarząd Województwa Dolnośląskiego wnioskuje o uwzględnienie zapisów zawartych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, przyjętym

Uchwałą nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. i opublikowanym w Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 30 czerwca 2020 r. poz. 4036. W szczególności na terenie objętym projektem zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wiązów, w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, przyjętym Uchwałą nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. i opublikowanym w Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 30 czerwca 2020 r. poz. 4036 ujęte są zadania:

- K141 - Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu — mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych,
- K142 - Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu — mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich,
- K143 - Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu — zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów,
- K294 - Rozbudowa Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Wiązowie,
- W113 - Składowisko w Starym Wiązowie — rekultywacja.

Ponadto Zarząd Województwa Dolnośląskiego informuje, że na terenie objętym ww. opracowaniem w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego występuje postulowana obwodnica Strzelina w ciągu drogi krajowej nr 39. Obwodnica Strzelina w ciągu drogi krajowej nr 39 ujęta jest na Liście zadań inwestycyjnych możliwych do realizacji w ramach Programu Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030, przyjętego Uchwałą Nr 46/2021 Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 2021 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030”.

Jednocześnie Zarząd Województwa Dolnośląskiego informuje, że w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, na terenie objętym ww. projektem, ujęte zostały następujące postulaty:

- Inwestycje liniowe towarzyszące zagospodarowaniu złóż gazu ziemnego,
- postulowana obwodnica Wiązowa.

Teren objęty projektem zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wiązów zlokalizowany jest w granicach następujących obszarów funkcjonalnych:

- Wrocławski Obszar Funkcjonalny,
- przygraniczny obszar funkcjonalny,
- obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo.

II UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. Uwarunkowania przyrodnicze

1.1. Położenie geograficzne.

Gmina miejsko-wiejska Wiązów położona jest w środkowo-wschodniej części województwa dolnośląskiego, na wysokości od 138 do 209 m n.p.m. Najwyżej położonym punktem w gminie jest zlokalizowane w jej południowo – wschodniej części wzniesienie o wysokości 209 m n.p.m., zaś najniżej

usytuowany jest obszar położony wzdłuż koryta rzeki Oławy (138 m n.p.m.). Współrzędne geograficzne wynoszą 51° szerokości geograficznej północnej oraz 17° długości geograficznej wschodniej. Powierzchnia rozpatrywanego obszaru wynosi 14182 ha (w tym miasta Wiązów – 916 ha), to jest 142 km², co stanowi 22,79 % powierzchni powiatu strzebińskiego oraz 0,71 % powierzchni województwa dolnośląskiego.

Według fizyczno – geograficznej regionalizacji Polski J. Kondrackiego gmina Wiązów umiejscowiona jest w następujących jednostkach:

- megaregion – Europa Środkowa (3);
- prowincja – Niż Środkowoeuropejski (31);
- podprowincja – Niziny Środkowopolskie (318);
- makroregion – Nizina Śląska (318.5);
- mezoregion – Równina Wrocławska (318.532) i Równina Grodkowska (318.533).

Mezoregion Równiny Wrocławskiej obejmuje zachodnią część gminy, natomiast mezoregion Równiny Grodkowskiej część wschodnią. Granica pomiędzy mezoregionami przebiega wzdłuż rzeki Oławy.

Mezoregiony Równiny Wrocławskiej oraz Równiny Grodkowskiej graniczą bezpośrednio z:

- Pradolina Wrocławską – od północy;
- Dolinę Nisy Kłodzkiej – od wschodu;
- Wzgórzami Niemczańsko – Strzebińskimi – od południa;
- Masywem Ślęży – od południa;
- Równiną Świdnicką – od południowego – zachodu;
- Wysoczyzną Średzką – od zachodu.

Odległość z Wiązowa do stolicy województwa - Wrocławia wynosi 40 km. Ponadto do:

- Opola – 65 km;
- Poznania – 230 km;
- Krakowa – 240 km;
- Warszawy – 380 km;
- Świnoujścia – 490 km;
- Gdańska – 495 km.

Odległość z Wiązowa do najbliższych, większych drogowych przejść granicznych wynosi:

- Czechy (Kudowa Zdrój) – 115 km;
- Niemcy (Jędrzychowice) – 195 km;
- Słowacja (Zwardoń) – 255 km;
- Ukraina (Korczowa) – 485 km;
- Białoruś (Terespol) – 570 km;
- Rosja (Bezledy) – 590 km;
- Litwa (Ogrodniki) – 675 km.

1.2. Położenie administracyjne

Położenie gminy Wiązów na tle powiatu strzebińskiego

Po wdrożeniu reformy administracyjnej, od 1 stycznia 1999 roku gmina miejsko-wiejska Wiązów wchodzi w skład województwa dolnośląskiego oraz powiatu strzelińskiego. Graniczy z gminami:

- Oława (gmina wiejska) - od północy;
- Skarbimierz - od północnego – wschodu (województwo opolskie);
- Olszanka - od wschodu (województwo opolskie);
- Grodków - od wschodu (województwo opolskie);
- Przeworno - od południa;
- Strzelin - od zachodu;
- Domaniów - od północnego – zachodu.

Siedzibą urzędu jest położone w centralnej części gminy miasto Wiązów. W skład gminy wchodzi 25 miejscowości. Należy do nich miasto Wiązów oraz wsie: Bryłów, Bryłówek, Częstocice, Gułów, Janowo, Jaworów, Jędrzychowice, Jutrzyzna, Kalinowa, Kłosów, Kowalów, Krajno, Księżyce, Kucharzowice, Kurów, Łojowice, Miechowice Oławskie, Ośno, Stary Wiązów, Wawrzęcice, Wawrzyszów, Witowice, Wyszonowice, Zborowice. Gęstość sieci osadniczej mierzona liczbą miejscowości na 100 km² powierzchni wynosi 19,01. Jest to wartość niższa od wskaźnika charakteryzującego powiat strzeliński, wynoszącego 25,08 oraz wyższa od średniej dla województwa dolnośląskiego, który wynosi 15,00.

Gmina Wiązów – zestawienie powierzchni gminy w rozbiciu na obręby

Miejscowość	Powierzchnia w ha
1	2
Wiązów	916
Bryłów	366
Bryłówek	259
Częstocice	367
Gulów	554
Janowo	413
Jaworów	458
Jędrzychowice	539
Jutrzyzna	1017
Kalinowa	383
Kłosów	811
Kowałów	570
Krajno	388
Księżyce	963
Kucharzowice	583
Kurów	545
Lojowice	648
Miechowice Olawskie	510
Ośno	361
Stary Wiązów	664
Wawrzęcice	390
Wawrzyszów	568
Witowice	637
Wyszonowice	775
Zborowice	382
RAZEM	14067

Położenie gminy w regionie jest korzystne. Wpływ na to mają szczególnie walory naturalne, a także usytuowanie w pobliżu aglomeracji wrocławskiej oraz głównego szlaku komunikacyjnego południowej Polski – autostrady A 4.

1.3. Warunki klimatyczne

Klimat gminy podobnie jak całej polski jest przejściowy, kontynentalno - morski, kształtowany na przemian przez masy powietrza napływające z Oceanu Atlantyckiego lub wschodniej Europy i Azji. W skali kraju według W. Okołowicza i D. Martyn (1979) gmina Wiązów wchodzi w skład regionu klimatycznego śląsko – wielkopolskiego. Natomiast według A. Wosia (1999) gmina położona jest w regionie dolnośląskim środkowym. Niezależnie od podziałów rejon gminy należy do cieplejszych w Polsce i charakteryzuje się: przewagą wpływów oceanicznych, mniejszymi od przeciętnych amplitudami temperatur, wczesną wiosną, długim ciepłym latem, łagodną i krótką zimą oraz malejącymi opadami w kierunku centrum kraju.

Na terenie gminy Wiązów nie ma stacji meteorologicznej, jednakże reprezentatywne będą dla niej dane charakteryzujące klimatyczny region dolnośląski jako całość. Według pomiarów średnia temperatura roczna z wielolecia 1951 – 1980 wynosi około 8,2 °C; stycznia (-1,9 °C), a lipca 17,8 °C. W skali roku średnia liczba dni przymrozkowych, to jest takich, w których temperatura powietrza może wynieść 0 °C wynosi 86, dni mroźnych z ujemną temperaturą powietrza w ciągu całej doby jest 29, zaś dni ciepłych z temperaturą minimalną powyżej 0 °C jest 250. Izoamplitudy roczne kształtują się na poziomie 19 – 20 °C.

Czas trwania termicznych pór roku oraz daty przejścia średniej dobowej temperatury przez określone progi termiczne dla regionu klimatycznego dolnośląskiego. Wartości średnie za lata 1951 – 1980 (T. Niedźwiedź, D. Limanówka, 1992)

Pora roku	Charakterystyka termiczna	Czas trwania – liczba dni	Data przejścia
Przedwiośnie	$0^{\circ}\text{C} < t \leq 5^{\circ}\text{C}$	34	22 II
Wiosna	$5^{\circ}\text{C} < t \leq 15^{\circ}\text{C}$	65	28 III
Lato	$t \geq 15^{\circ}\text{C}$	93	1 VI
Jesień	$5^{\circ}\text{C} < t \leq 15^{\circ}\text{C}$	68	1 IX
Przedzimy	$0^{\circ}\text{C} < t \leq 5^{\circ}\text{C}$	57	8 XI
Zima	$t \leq 0^{\circ}\text{C}$	64	19 XII

Z powyższej tabeli wynika, że okres kiedy średnia temperatura dobową kształtuje się w granicach od 5°C wzwyż trwa tutaj przez około 226 dni, w tym powyżej 15°C przez 93 dni, natomiast okres ze średnią temperaturą dobową poniżej 5°C trwa 155 dni, w tym poniżej 0°C przez 64 dni w roku.

Temperatura powietrza dla regionu dolnośląskiego. Wartości średnie za lata 1951 – 1980 ($^{\circ}\text{C}$)

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Srednie	-1,9	-0,9	2,7	7,9	12,7	16,7	17,8	17,2	13,5	8,7	4,1	0,3
Najwyższe	3,8	3,1	6,4	11,5	15,2	19,0	20,4	19,4	16,5	11,8	7,8	3,9
Najniższe	-9,7	-12,0	-1,3	5,2	10,3	14,4	15,3	15,2	11,2	6,2	0,1	-6,5

Rozkład średnich temperatur powietrza dla regionu dolnośląskiego. Wartości średnie za lata 1951 – 1980

Temperatura	Wartość w $^{\circ}\text{C}$
Średnia roczna	8,2
Średnia stycznia	-1,9
Średnia lipca	17,8
Izoamplituda roczna	19,7

Suma rocznego opadu wynosi 600 – 700 mm, w tym półrocza chłodnego (listopad – kwiecień) około 200 – 250 mm. Opady półrocza ciepłego (maj – październik) osiągają 400 – 450 mm. Pierwszy śnieg pojawia się około połowy listopada, a ostatni na przełomie marca i kwietnia. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio przez 45 – 65 dni. Jej grubość waha się w przedziale 15 – 20 cm. Okres występowania pokrywy śnieżnej przerywany jest częstymi odwilżami. W tym czasie opad zimowy stanowi deszcz.

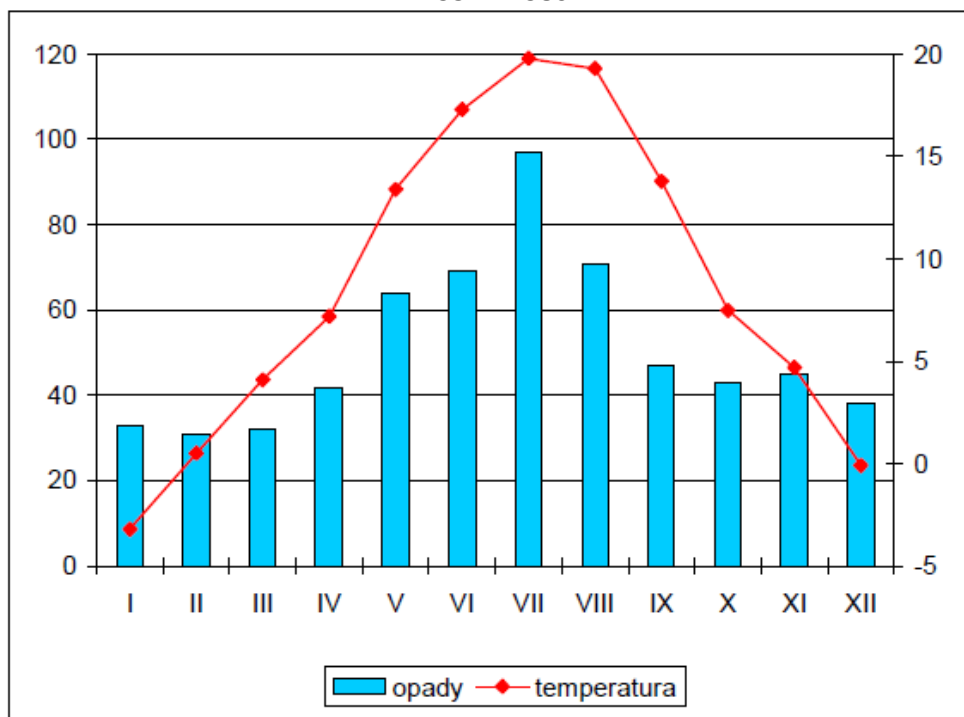
Średnie miesięczne wartości opadów dla regionu dolnośląskiego. Dane za lata 1951 – 1980

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
wartość w mm	33	31	32	42	64	69	97	71	47	43	45	38

Sumy opadów dla regionu dolnośląskiego. Dane za lata 1951 – 1980

Opady	Wartość
Suma roczna	600 – 700 mm
Suma półrocza chłodnego	200 – 250 mm
Suma półrocza ciepłego	400 – 450 mm
Grubość pokrywy śnieżnej	15 – 20 cm

Wykres 1 Rozkład średnich temperatur oraz sum opadów dla regionu dolnośląskiego w latach 1951 – 1980

Na podstawie danych za lata 1951 – 1980 średnia liczba dni pogodnych (zachmurzenie $\leq 20\%$) w roku wynosi 41, a pochmurnych (zachmurzenie $\geq 80\%$) 118 i jest jedną z najmniejszych w Polsce. Mgła pojawia się średnio przez około 50 dni w roku, zaś mgła całodzienna przez około 3 do 5 dni w roku. Usłonecznienie przekracza w roku 1400 godzin. Dni z burzą jest przeciętnie około 20 w roku. Najczęstsze wiatry wieją z sektorów: północnego, zachodniego i południowego. Stanowią około 70 % częstości wiatru. Ich średnia prędkość oscyluje w granicach 3,3 m/s. Średnia roczna liczba dni w okresie 1951 – 1985 (T. Niedźwiedź, J. Paszyński, D. Czekierda, 1994) z wiatrem bardzo silnym (prędkość powyżej 15 m/s) wynosi 2, z wiatrem silnym (prędkość od 10 do 15 m/s) wynosi około 20–30, zaś średnia roczna częstość występowania ciszy i słabego wiatru (prędkość poniżej 2 m/s) wynosi około 60 % dni w roku.

Prędkość wiatru w regionie dolnośląskim. Wartości średnie za lata 1951 – 1965 (m/s)

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
prędkość	3,9	3,7	3,7	3,3	3,1	3,0	3,0	2,8	3,0	2,8	3,5	3,6

Okres wegetacyjny jest jednym z najdłuższych w Polsce i trwa średnio przez około 226 dni. Początek robót polnych przypada na drugą dekadę marca. Reasumując, warunki klimatyczne panujące na terenie gminy są bardzo korzystne. Szczególnie sprzyjają rozwojowi rolnictwa oraz pozwalają na osiągnięcie wyższego komfortu osiedlania się.

1.4. Warunki geologiczne

Budowa geologiczna

Budowę geologiczną obszaru gminy Wiązów opracowano na podstawie Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50000, arkusz Grodków (Michalska, 1997) oraz na podstawie Mapy Geośrodowiskowej Polski w skali 1:50000, arkusze: Grodków nr 838 (PIG, 2004) oraz Strzelin nr 837 (PIG, 2004).

Na obszarze arkusza Grodków (838) oraz wschodniej części arkusza Strzelin (837) zwarte pokrywy tworzą osady kenozoiczne: trzeciorzędowe i czwartorzędowe. W budowie geologicznej podłoża tych osadów biorą udział skały metamorficzne bloku przedsudeckiego, permu i triasu monokliny przedsudeckiej oraz kredy depresji opolskiej. Skały metamorficzne bloku przedsudeckiego reprezentowane są przez proterozoiczne gnejsy. Na nich niezgodnie zalegają osady permu: czerwonego spągowca i cechsztynu. W czerwony spągowcu osadziły się szarobrunatne zlepieńce z przeławiczeniami piaskowców szarogłazowych. Natomiast cechsztyn to osady cyklotemów: Werra, Stassfurt, Leine i Aller. Powyżej permu występują utwory triasu kolejnych ogniw stratygraficznych od pstrego piaskowca do kajpru. Piaskowiec pstry dolny i środkowy tworzą piaskowce z przeławiczeniami mułowców, w stropie z przerostami drobnoziarnistych zlepieńców. Piaskowiec pstry górny (ret) to dolomity i wapień, z marglami dolomitycznymi w stropie. Trias środkowy (wapień muszlowy) budują utwory węglanowe: wapień, dolomity i margle. Sedymentację triasu kończą osady kajpru reprezentowane przez łupki, iłolupki oraz piaskowce z przeławiczeniami mułowców, margli i gipsów. Na utworach triasu, permu i skałach krystalicznych leżą niezgodnie osady kredy górnej: cenomanu, turonu i koniaku. W cenomanie występują szare piaskowce, miejscami zlepieńcowate, natomiast w turonie i koniaku – szare margle z mułowcami piaszczystymi.

Osady neogenu rozpoczynają w obrębie terenu arkusza Grodków (838) sedymentację trzeciorzędową. Są to najstarsze utwory ukazujące się na powierzchni. Na utworach kredy górnej lub proterozoiku leży kompleks lądowych osadów miocenu dolnego warstw ścinawskich, reprezentowanych przez iły kaolinowe oraz iły, mułki i piaski. Miocen środkowy tworzą: iły, mułki, węgle brunatne warstw środkowopolskich i warstw poznańskich dolnych. W obrębie obszaru arkusza Grodków (838) mają one niewielki zasięg. Miocen środkowy i górny to iły, mułki, piaski i węgle brunatne warstw poznańskich (poziom iłów zielonych i płomienistych). Występują one na całym obszarze arkusza. Poziom iłów płomienistych zachował się na północny – zachód od Gnojnej.

Występują tutaj iły lub mułki szarozielone z plamami brunatno – czerwonymi, z cienkimi soczewkami piasków kwarcowych. Pliocen reprezentowany jest przez piaski, żwiry i gliny serii Gozdnicy. Utwory te położone są w południowo - zachodniej części obszaru arkusza na osadach serii poznańskiej (iły płomieniste) i ukazują się na powierzchni lub leżą pod cienką pokrywą osadów czwartorzędowych. Sedymentacja serii Gozdnicy rozpoczęła się w pliocenie dolnym naprzemianległymi warstwami mułków, piaskowców i iłów. Poziom środkowy i górny charakteryzuje się przewagą utworów piaszczysto – żwirowych nad ilastymi.

Osady czwartorzędowe w obrębie omawianego terenu tworzą pokrywy zalegające na utworach trzeciorzędowych. Są to osady trzech zlodowaceń: południowo-, środkowo- i północnopolskich oraz holocenu. W okresie zlodowaceń południowopolskich (Nidy i Sanu) powstały mułki i piaski zastoiskowe, gliny zwałowe oraz wodnolodowcowe piaski ze żwirami. Interglacjał mazowiecki zaznaczył się powstaniem piasków i żwirów rzecznych. Zlodowacenia środkowopolskie (Odry i Warty) pozostawiły bogatą sekwencję osadów lodowcowych. Są to utwory zastoiskowe: mułki, piaski i torfy,

gliny zwałowe i lodowcowe oraz piaski i żwiry różnego pochodzenia: wodnolodowcowe, lodowcowe, szczelinowe i rzeczne. Zlodowacenia północnopolskie (Wisły) reprezentują żwiry i piaski rzeczne tarasów nadzalewowych. Do czwartorzędu nierozdzielonego należą lessy i utwory lessopodobne, wydmy oraz piaski i gliny deluwialne, wchodzące w skład pokryw zboczowych. Piaski i żwiry tarasów nadzalewowych rzeki Oławy oraz utwory lessopodobne związane są ze zlodowaczeniami północnopolskimi. Piski i żwiry mają miąższość do 16 m. Są one dobrze obtoczone i zawierają otoczaki skał krystalicznych. Osady lessopodobne o miąższości do 10 m są barwy żółto – szarej, rzadziej szarej lub brunatnej. Utwory te są słabo laminowane i zawierają drobne, ostrokrawędziste ziarenka kwarcu oraz okruchy krystalicznych skał bloku przedsudeckiego.

Holocen reprezentowany jest przez utwory pochodzenia rzeczno, piaski i żwiry tarasów rzecznych oraz mady, namuły i torfy powstałe w odciętych od koryt rzecznych zagłębieniach erozyjnych lub starorzeczach o miąższości łącznej do około 8 m.

Złoża kopalin

Zgodnie ze stroną portalu:

<http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=5>,

na obszarze gminy udokumentowano następujące złoża kopalin:

Kod ↕	ID ↕	Nazwa złoża ↕	Opis położenia ↕	Gminy
KN	7520	Jaworów	Jaworów	Wiązów
KN	7318	Kalinowa	Kalinowa	Wiązów
KN	8021	Kalinowa I	Kalinowa	Wiązów
KA	1106	Wyszonowice		Wiązów
KN	4121	Wyszonowice		Wiązów

1.5. Geomorfologia

Teren gminy Wiązów położony jest na przeciętnej wysokości od 130 do 200 m n.p.m. Obszar gminy łagodnie opada w kierunku północnym, ku dolinie rzeki Odry. W obrębie gminy można wyróżnić następujące jednostki geomorfologiczne:

- wysoczyzna morenowa falista;
- wysoczyzna morenowa płaska;
- dolina rzeki Oławy:
 - terasa zalewowa;
 - fragment terasy nadzalewowej;
- dolinki boczne.

Wysoczyzna morenowa falista:

Są to formy o wysokościach bezwzględnych dochodzących do 30 m, osiągających maksymalnie do 200 m n.p.m., o łagodnych spadkach do 8 %. Zbudowana jest z morenowych trudnoprzepuszczalnych glin piaszczystych i pylastych oraz iłów pylastych, pozostających w stanie plastycznym oraz przepuszczalnych gruntów piaszczystych (piaski i żwiry), podścielających osady morenowe na głębokości od 1 do 3,0 m. Miejscami piaski i żwiry zalegają od powierzchni miąższą warstwą do 3 m lub tworzą przewarstwienia wśród gruntów trudnoprzepuszczalnych.

Wysoczyzna morenowa płaska:

Jest to jednostka pochodzenia lodowcowego, będąca moreną denną. Jest to forma rozległa, łagodnie pofalowana i pocięta licznymi dolinkami. Położona jest na wysokości od 130 do 170 m n.p.m. Spadki nie przekraczają 5 %. Zbudowana jest z morenowych glin piaszczystych pylastych i piasków gliniastych. Grunty spoiste pozostają w stanie plastycznym. Miejscami grunty te zalegają na głębokości od 1,8 do 2,0 m n.p.t. i przykryte są od powierzchni warstwą gruntów piaszczystych. Seria gruntów piaszczystych zalega na 20 % powierzchni wysoczyzny i reprezentowana jest przez piaski średnie oraz żwiry. Grunty te miejscami przykryte są niewielką warstwą glin o miąższości około 1 m lub też są podścielone glinami na głębokości od 1,5 do 2,0 m.

Dolina rzeki Oławy – terasa zalewowa:

Jest to forma wieku plejstoceńskiego, położona około 6 do 8 m ponad średni poziom wody w rzece Oławy. Spadki dochodzą do 2 %. Jednostka ta w całości zbudowana jest z zagęszczonych żwirów, piasków średnich lokalnie zaglinionych.

Dolina rzeki Oławy – fragment terasy nadzalewowej:

Jest to terasa wieku holocenińskiego okresowo zalewana wysokimi wodami powodziowymi. Położona jest około 2 m ponad średni stan wody w rzece Oławy. Na jej części płytke podłoże do głębokości około 1,5 m stanowią mady rzeczne wykształcone jako gliny piaszczyste miękkoplastyczne podścielone średniozagęszczonymi piaskami średnimi i żwirami lekkozaglinionymi. Znaczna część terasy pozbawiona jest mady gliniastej. Zalegają tutaj od powierzchni piaski średnie oraz średniozagęszczone o nieudokumentowanej głębokości spągu.

Dolinki boczne:

Są to formy o zróżnicowanej długości i szerokości oraz głębokości wcięcia od 1 do 5 m. W zdecydowanej większości dolinki boczne wypełnione są holoceniską madą gliniastą o miąższości około 1 m, podścielone piaskami rzeczными. Natomiast najmniejsze formy zbudowane są z przepuszczalnych piasków lub spoistych glin, a więc gruntów budujących przyległe do nich tereny.

1.6. Warunki hydrologiczne**Wody podziemne**

Dane dotyczące hydrologii gminy Wiązów opracowano na podstawie Mapy Hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000, dostępnych pod linkiem:

<http://metadane.pgi.gov.pl>.

Według podziału regionalnego zwykłych wód podziemnych (Paczyński, 1993) tereny gminy Wiązów znajdują się w makroregionie południowym, regionie wrocławskim (XV). Natomiast pod względem hydrogeologicznym (Michniewicz i in., 1983) gmina Wiązów zlokalizowana jest na pograniczu trzech regionów:

- opolskiego (XXVII) – wschodnia część gminy;
- wielkopolskiego (XIII) – rejon wrocławski – część północna i centralna;
- przedzudecki (XXV) – podregion średzko – otmuchowski – część południowa.

Na omawianym obszarze występują trzy piętra wodonośne:

- czwartorzędowe;

- trzeciorzędowe;
- triasowe, związane z utworami pstrego piaskowca.

Czwartorzędowe piętro wodonośne związane jest z piaszczysto – żwirowymi osadami rzecznyymi i fluwioglacjalnymi wielu plejstocenijskiego i holocenijskiego występującymi między innymi na obszarze doliny rzeki Oławy. Kolektorem wód podziemnych są piaszczysto – żwirowe aluwia i terasy rzeczne. Występuje tutaj na ogół jeden poziom wodonośny, związany z warstwą piasków o miąższości rzędu 10 – 20 m, niekiedy do 35 m, na ogół odkryty lub słabo izolowany. Zwierciadło wody ma charakter swobodny lub słabo naporowy i kształtuje się na głębokości 2 – 5 m p.p.t. Rzędna zwierciadła wody w północnej części gminy to 130 – 145 m n.p.m., natomiast w południowej: 145 – 175 m n.p.m. W systemie krążenia główną rolę odgrywa zasilanie bezpośrednio przez wody opadowe. Odpływ wód podziemnych odbywa się ku północy i północnemu – wschodowi za przyczyną drenującego charakteru rzek: Oławy i Ślęzy. Regionalną bazę drenażu tworzy rzeka Odra. Przewodność jest zmienna, co wiąże się ze zmiennymi warunkami filtracji i waha się w przedziale od 100 do 500 m²/24h. Dominuje wydajność potencjalna studni rzędu 10 – 30 m³/h, sporadycznie jest wyższa do 70 m³/h.

Trzeciorzędowe piętro wodonośne na omawianym obszarze jest najpowszechniejszym, głównym piętrzem wodonośnym, związanym z przewarstwieniami piaszczystymi w obrębie itów miocenijskich. Na głębokości 55 – 80 m p.p.t. występuje wyrównany i ciągły poziom wodonośny, dość powszechnie eksploatowany na omawianym terenie. Powyżej w stropowej części utworów miocenu występują niekiedy soczewy i przewarstwienia piaszczyste. Trzeciorzędowe piętro wodonośne zasilane jest bezpośrednio przez opady atmosferyczne na obszarze wychodni, a pośrednio przez przesiąkanie poprzez utwory wyżej leżące oraz w strefach kontaktów hydraulicznych poziomów czwartorzędowego i trzeciorzędowego. Odpływ wód następuje ku północy i północnemu – wschodowi, to jest w kierunku rzeki Odry. Zwierciadło wody ma charakter subartezyjski, sporadycznie artezyjski, stabilizuje się na rzędnych 120 – 145 m n.p.m. (północna część gminy) oraz 145 – 200 m n.p.m. (południowa część gminy). Przewodność najczęściej nie przekracza 100 m²/24h, a wydajność potencjalna studni jest rzędu 10 – 30 m³/h, niekiedy 50 – 70 m³/h. Trzeciorzędowe piętro wodonośne charakteryzuje się słabymi parametrami hydrogeologicznymi, małą zasobnością i odnawialnością zasobów. Niewielki pobór wody przez rozproszone ujęcia pozwala zachować równowagę pomiędzy poborem wody a odnawialnością zasobów podziemnych.

Triasowe piętro wodonośne stwierdzono w jednym otworze w Jędrzychowicach. Na głębokości 132 m nawiercono tu zawodnione piaskowce. Zwierciadło wody ustabilizowało się na głębokości 10,6 m (rzędna 141,2 m n.p.m.). Uzyskano wydajność Q – 39,0 m³/h przy depresji s = 20,1 m. Stwierdzono niską mineralizację wody – 210 mg/dm³. Otwór w Jędrzychowicach nie jest eksploatowany. Badania izotopowe wykazały zasilanie wodami trzeciorzędowymi w ilości około 55 % wód pstrego piaskowca. Występuje tu wąski pas wychodni pstrego piaskowca. Otwór leży w strefie dyslokacji tektonicznych, w której osady pstrego piaskowca kontaktują się z utworami paleozoicznymi i trzeciorzędowymi. Jest to strefa migracji i mieszania się wód. Przy opracowywaniu arkusza Domaniów (801) nie zdecydowano się na wydzielenie jednostki triasowej, związanej z poziomem pstrego piaskowca, ponieważ trudno jest określić zasięg takiej jednostki, a co za tym idzie przypisać jej określoną powierzchnię.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Na obszarze gminy Wiązów nie stwierdzono położenia w granicach zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.

Wody powierzchniowe

Gmina Wiązów położona jest w zlewni rzeki Oławy. Jedynie północno – zachodnie krańce gminy położone są w granicach zlewni rzeki Ślęzy. Hydrografia rzeki Oławy jest dość dobrze rozwinięta.

Rzeka Oława należy do głównych lewostronnych dopływów środkowej Odry. Oława bierze swój początek na wysokości około 315 m n.p.m. (mezoregion Wzgórza Niemczańsko – Strzelińskie) pomiędzy miejscowościami Lipinki i Goworowice na terenie gminy Kamiennik (województwo opolskie). Uchodzi do Odry na obszarze miasta Wrocławia. Całkowita długość rzeki wynosi 91,7 km, a powierzchnia zlewni to $A = 1167,4 \text{ km}^2$. Średni spadek zlewni wynosi około 0,62 %, a gęstość sieci rzecznej około 0,34l/km. Klimatyczny bilans wodny wynosi około 71 mm.

Do głównych dopływów rzeki Oławy na terenie gminy Wiązów należy zaliczyć cieki: Gnojna, Witówka, Babica i Łękawa. Lokalną hydroografię urozmaica gęsta sieć cieków melioracyjnych. W km 49+200 rzeki Oławy w miejscowości Zborowice zlokalizowany jest posterunek wodowskazowy. Analiza danych z posterunku w miejscowości Zborowice wskazuje, że rzeka Oława jest niezbyt zasobna w wodę. Wielkości średnich rocznych przepływów z wielolecia 1975 – 2000 kształtują się w granicach $3,97 \text{ m}^3/\text{s}$ w przekroju Oława.

Najwyższy stan wody na wodowskazie Zborowice – 376 cm zaobserwowano 21 lipca 1997 roku w czasie powodzi tysiąclecia.

Wpływ na lokalne warunki wodno – gruntowe oprócz wód płynących mają również zbiorniki wodne. Na terenie gminy Wiązów są to przede wszystkim zbiorniki powyrobiskowe w miejscowości Kalinowa i Wyszonowice, kompleksy stawów we Wiązowie oraz Wyszonowicach oraz staw w parku w Wawrzęcicach. Generalnie są to niewielkie zbiorniki wodne o powierzchniach od około 0,10 ha do 4,20 ha.

1.7. Gleby

Wytworzenie się określonych profilów glebowych oraz ich przydatność rolnicza pozostaje w ścisłym związku z budową geologiczną i morfologią danego obszaru. Natomiast skład mineralny i właściwości gleb są uzależnione przede wszystkim od rodzaju skały macierzystej, panującego klimatu i występującej szaty roślinnej.

Na terenie gminy Wiązów przeważają gleby I – IVa klasy bonitacyjnej objęte prawną ochroną przed zmianą użytkowania. Do najbardziej przydatnych dla rolnictwa należą gleby brunatne właściwe, czarne ziemie właściwe utworzone z glin pylastych, pyłów ilastych całkowitych, iłów oraz miejscami podścielonych glinami lub piaskami gliniastymi oraz mady brunatne średnie o składzie glin i pyłów. Są to gleby o prawidłowych stosunkach powietrzno – wodnych zaliczonych do I – IIIb, a lokalnie IVa klasy bonitacyjnej. Tworzą one kompleksy pszenne bardzo dobre, pszenne dobre i lokalnie pszenno – żytnie. Gleby te są przydatne dla uprawy wielu roślin zbożowych (pszenica, jęczmień), okopowych (buraki cukrowe, kukurydza), przemysłowych (rzepak, słonecznik, len i chmiel) oraz dla upraw sadowniczych. Osobą grupę tworzą gleby IVb – V klasy bonitacyjnej, które są mało przydatne dla intensywnego rolnictwa. Gleby te tworzą niewielkie płyty w obrębie najlepszych gleb. Są to gleby brunatne wylugowane, czarne ziemie zdegradowane, gleby bielicowe utworzone z piasków słabogliniastych, podścielonych piaskami lub żwirami. Są to gleby o obniżonej pojemności wodnej i podsiąkliwości oraz z poziomem wody gruntowej poniżej profilu glebowego. Tworzą one kompleksy: żytni dobry i słaby i są odpowiednie pod uprawę ziemniaków, żyta, owsa, gryki, itp. Trzecią kategorią gleb na terenie gminy Wiązów są gleby dolinne. Użytkowane są głównie jako użytki zielone. Są to gleby brunatne i czarne

ziemie wytworzone z pyłów i glin. Tworzą one bardzo dobre, dobre i średnie kompleksy użytków zielonych.

Gmina Wiązów – struktura gruntów ornych według klas bonitacyjnych

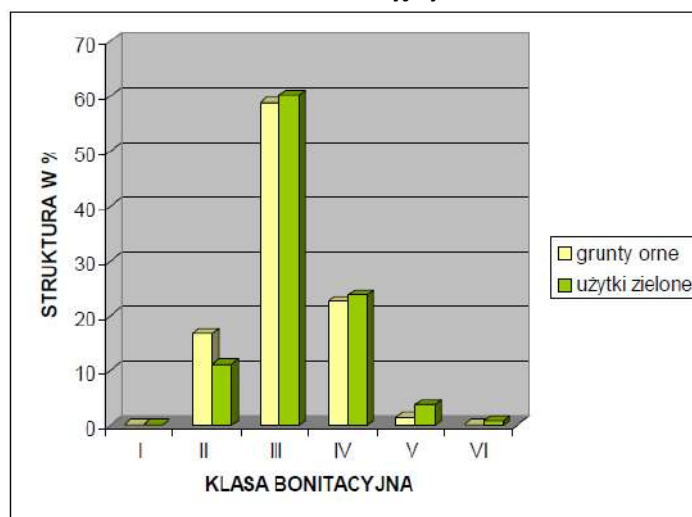
Klasa bonitacyjna	Struktura w (%)
I	0,20
II	16,69
III a	35,52
III b	23,43
IV a	16,45
IV b	6,25
V	1,26
VI	0,20

Gmina Wiązów – struktura użytków zielonych według klas bonitacyjnych

Klasa bonitacyjna	Struktura w (%)
I	0,1
II	11,2
III	60,2
IV	23,9
V	3,8
VI	0,8

Z powyższego zestawienia wynika, że udział gleb bardzo dobrych i dobrych, będących w I – III klasie bonitacyjnej wynosi aż 75,85 %. Gleby średnie IV klasy bonitacyjnej to 22,70 % ogółu, zaś gleby słabe i bardzo słabe V i VI klasy bonitacyjnej stanowią zaledwie 1,46 %. Natomiast udział użytków zielonych będących w I – III klasie bonitacyjnej wynosi 71,5 %, w IV klasie – 23,9, zaś najniższe V i VI klasy to 4,6 %.

Gmina Wiązów – struktura powierzchni gruntów ornych i użytków zielonych według klas bonitacyjnych

Gmina Wiązów – powierzchnia gruntów według klas bonitacyjnych

Nazwa obręb	Klasa bonitacyjna gruntów ornych – powierzchnia w ha							
	I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI
Bryłów	-	11	125	17	145	19	2	-
Bryłówek	-	8	131	60	11	3	-	-
Częstocice	-	14	95	121	31	13	1	-
Gulów	1	262	195	70	45	17	-	-
Janowo	5	99	218	53	10	1	1	-
Jędrzychowice	6	241	142	44	26	18	-	-
Jaworów	-	25	74	24	122	78	10	-
Jutrzyzna	-	59	371	264	98	54	3	-
Kalinowa	-	1	105	74	81	32	7	-
Kłosów	-	25	215	70	183	125	18	-
Kowalów	-	-	146	160	84	27	7	-
Krajno	-	14	75	131	33	19	10	-
Księżyce	-	13	174	346	236	24	12	-
Kucharzowice	-	74	265	104	55	6	9	-
Kurów	-	42	85	124	112	42	-	-
Lojowice	-	95	240	27	56	35	5	-
Miechowice Oławskie	-	128	203	91	24	8	-	-
Ośno	-	187	75	8	44	6	-	-
Stary Wiązów	5	62	207	199	81	9	4	-
Wawrzęcice	-	217	81	16	30	4	1	-
Wawrzyszów	-	3	54	48	92	53	36	-
Witowice	-	27	151	149	139	60	1	-
Wyszonowice	-	123	206	132	42	26	11	-
Zborowice	-	14	98	125	30	18	4	-
Wiązów	6	146	289	197	53	11	-	-
RAZEM	23	1890	4020	2654	1863	708	142	-

1.8. Szata roślinna

Regionalizacja geobotaniczna

Według geobotanicznego podziału Śląska gmina Wiązów należy do następujących jednostek:

- Państwo: Holarktyka;
- Obszar: Euro – Syberyjski;
- Prowincja: Niżowo – Wyżynna;
- Dział: Bałtycki;
- Poddział: pas kotlin podgórskich;
- Kraina: Kotlina Śląska.

Zbiorowiska nieleśne

Obecny charakter roślinności to efekt przekształceń dokonanych przez człowieka. Obszar Równiny Wrocławskiej i Równiny Grodkowskiej, w tym gminy Wiązów został silnie odlesiony, ze względu na występowanie w przeważającej części gleb wysokiej klasy bonitacyjnej. Lasy i zadrzewienia stanowią zaledwie 4,21 % całkowitej powierzchni gminy. Zdecydowanie lepiej zachowały się natomiast łąki i pastwiska, zwłaszcza wzdłuż rzeki Oławy oraz ich dopływów. Doliny rzek obejmują użytki zielone, reprezentowane przede wszystkim przez łąki bagniste, torfowiska, szuwały i enklawy leśne olchowo – bagienne.

W obrębie terenów produkcji rolnej do najcenniejszych elementów przyrodniczych zaliczyć należy zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne, a także układy zieleni przydrożnej i obudowy biologicznej cieków. Pełnią one istotne funkcje ekologiczne, krajobrazowe i ochronne. Ekosystemy łąkowe wraz z ekosystemami leśnymi i zadrzewionymi tworzą mozaikę o dużym znaczeniu biocenotyczno – środowiskowym, stanowiąc element urozmaicający krajobraz gminy. Z ciekawych roślin zielnych spotykamy tutaj chronioną śnieżycę wiosenną, a ponadto: zawilca gajowego, kokorycz pustą, złoć żółtą, ziarnopłon wiosenny oraz miodunkę plamistą. Zieleni urządzona na terenie gminy reprezentowana jest przez zieleni parkową, cmentarną i przykościelną, a także przez szereg alei i szpalerów przydrożnych oraz zadrzewień śródpolnych. W związku z ograniczoną ilością zieleni wysokiej na omawianym terenie duże znaczenie ma zieleni towarzysząca zabudowie oraz zieleni uprawnych sadów i ogrodów.

Lasy

Gmina Wiązów charakteryzuje się symbolicznym zalesieniem. Lasy i grunty leśne stanowią 4,21 % powierzchni gminy, to jest 597 ha. Tereny leśne są obszarami cennymi pod względem florystycznym, ekologicznym i krajobrazowym. Skupia się w nich większość chronionych i rzadkich gatunków roślin, występujących na terenie gminy. Na terenie gminy zdecydowanie przeważają siedliska lasowe: las wilgotny, las łąkowy i las świeży. Siedliska lasu świeżego i lasu mieszanego występują w wyższych partiach terenu, a w obniżeniach las wilgotny. Las łąkowy występuje zwłaszcza w dolinach rzecznych. Struktura i skład gatunkowy występujących drzewostanów jest różnorodny. W większości występują drzewostany mieszane, jedno i dwupiętrowe, różnowiekowe. Na mniejszych powierzchniach występują drzewostany lite. Gatunkiem najliczniej reprezentowanym jest dąb z domieszką lipy i jawora. Dąb tworzy drzewostany różnowiekowe o strukturze wielopiętrowej oraz mieszane z udziałem innych gatunków. Stanowi główny gatunek lasotwórczy na siedlisku lasu świeżego i lasu wilgotnego.

1.9. Fauna

Fauna omawianego obszaru jest typowa dla regionów rolniczych Polski. Ze względu na ukształtowanie terenu i niewielki udział lasów i zadrzewień różnorodność gatunkowa zwierząt jest uboga. Zwierzęta reprezentują typową faunę pól i łąk. Najczęściej spotykane są gryzonie: nornik zwyczajny (*Microtus arvalis*), mysz zaroślowa (*Apodemus sylvaticus*); owadożerne: kret europejski (*Talpa europaea*), jeż europejski (*Erinaceus europaeus*), a także zając szarak (*Lepus europaeus*) oraz drapieżniki z rzędu łasic (*Mustela*). W niewielkiej ilości mogą na omawiany teren zachodzić z obszarów sąsiednich: bażanty (*Phasianus colchicus*), przepiórki (*Coturnix coturnix*), lisy (*Vulpes vulpes*) oraz sarny (*Capreolus capreolus*).

Ornitofauna jest tu stosunkowo uboga. Występują głównie ptaki typowe dla terenów pól i łąk np.: kuropatwy (*Perdix perdix*). Przeważają gatunki, którym nie przeszkadza sąsiedztwo ludzkie. Są to np.: szpak (*Sturnus vulgaris*), kos (*Turdus merula*), skowronek (*Alauda arvensis*), różne gatunki wróbli (*Passer*) oraz krukowate – sroka (*Pica pica*), kawka (*Corvus monedula*), gawron (*Corvus frugilegus*). Z drapieżników można spotkać typowego dla środowiska łąk i pól myszołowa zwyczajnego (*Buteo buteo*).

1.10. Ochrona przyrody

Do podstawowych form ochrony przyrody w Polsce należy tworzenie rezerwatów przyrody, parków narodowych, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. Coraz większe znaczenie

mają także użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne oraz zespoły przyrodniczo – krajobrazowe. Formami ochrony indywidualnej są: gatunkowa ochrona roślin i zwierząt oraz pomniki przyrody w rodzaju: pojedynczych drzew, alei, głązów narzutowych, skałek itp., które są akcentami wydatnie wpływającymi na urozmaicenie krajobrazu.

Położenie gminy na tle systemu ochrony przyrody w regionie

Spośród form ochrony przyrody wyszczególnionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody z dnia 18 maja 2021 roku (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) na terenie gminy Wiązów występują:

- Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 "Karszówek", kod PLH020098,
- Zespół Przyrodniczo- Krajobrazowy „Wzgórza Strzelińskie”.

Natomiast poza granicami gminy występują:

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko – Strzelińskie” – położone na południe od granic gminy;
- międzynarodowy korytarz ekologiczny sieci ECONET nr 17m „Dolina Środkowej Odry” – usytuowany na północ od granic gminy.

Ochrona gatunkowa fauny i flory

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z dnia 18 maja 2021 roku ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej”.

Przeprowadzone badania botaniczne oraz inwentaryzacja środowiska przyrodniczego wykazała występowanie na terenie gminy Wiązów około 20 gatunków roślin chronionych całkowicie lub częściowo. Stanowią one pozostałości po występujących dawniej pospolicie w dolinie Oławy wilgotnych kompleksach łąkowych.

Gatunki roślin objęte całkowitą ochroną:

- barwinek pospolity;
- *centuria pospolita*;
- cis pospolity;
- lilia złotogłów;
- sromotnik bezwstydnny;
- listera jajowata;
- *przylaszczka pospolita*;
- podkolan biały;
- storczyk szerokolistny;
- śniadek baldaszkowaty;
- śnieżyczka przebiśnieg;
- wawrzynek wilczytyko;
- wiciokrzew pomorski.

Gatunki roślin objęte częściową ochroną:

- *bluszcz pospolity*;
- kalina koralowa;
- *konwalia majowa*;
- *kopytnik pospolity*;
- *kruszyna pospolita*;

- marzanka wonna;
- *pierwiosnek lekarski*;
- *porzeczka czarna*;
- *przytulia wonna*,
- ziemowit jesienny.

Na podstawie przeprowadzonej w 1993 roku inwentaryzacji na terenie gminy Wiązów uzupełnionej o dane uzyskane z inwentaryzacji przyrodniczej sporządzonej w zasięgu projektowanej linii 400 kV, stwierdzono występowanie następujących chronionych gatunków zwierząt:

Bezkręgowce:

- chrząszcze:
 - ***biegacz skórzasty – carabus coriaceus***;
 - ***biegacz wręgaty – carabus cancellatus***;
 - ***biegacz fioletowy – carabus violaceus***;
 - ***biegacz granulowany – carabus granulatus***;
 - biegacz – *carabus granulatus*;
 - biegacz – *carabus ullrichi*;
 - ***biegacz ogrodowy – carabus hortensis***;
- motyle:
 - paź królowej – *papilio machaon*;
- błonkówki:
 - trzmiel – *bambus agrorum*;
 - ***trzmiel kamiennik – bombus lapidarius***;
 - ***trzmiel ziemny – bambus terrestris***;
 - trzmiel leśny – *bambus silvarum*;
 - trzmiel mesznik – *bambus muscorum*;
 - trzmiel ogrodowy – *bambus hortorum*.

Pasikonikowate:

- ***długoskrzydłaka sierposza – phaneroptera palcata***;

Mięczaki:

- ***ślimak winniczek – helix pomatia***;

Ryby (brak gatunków chronionych):

- węgorz – *anguilla anguilla*;
- szczupak – *esox lucius*;
- płoć – *rutilus rutilus*;
- jelec – *leuciscus leuciscus*;
- kleń – *leuciscus cephalus*;
- jaź – *leuciscus idus*;
- wzdreğa – *scardinius erythrophthalmus*;
- ukleja – *alburnus alburnus*;
- słonecznica – *lucernus delineatus*;
- leszcz – *abramis brama*;
- lin – *tinca tinca*;
- kietb – *gobio gobio*;
- brzana – *barbus barbus*;
- karaś srebrzysty – *carassius auratus*;
- piskorz – *misgurnus fossilis*;
- ciernik – *gasterosteus aculeatus*;
- okoń – *perca fluviatilis*;
- jazgarz – *gymnocephalus cernuus*.

Płazy:

- ***jaszczurka zwinka – lacerta agilis***,
- ***rzekotka drzewna – hyla arborea***,

- traszka zwyczajna – *triturus vulgaris*;
- traszka górską – *triturus alpestris*;
- **żaba trawna – *rana temporaria*;**
- żaba wodna – *rana esculenta*;
- ropucha zwyczajna – *bufo bufo*;
- ropucha szara – *bufo bufo*;
- **kumak nizinny – *bombina bombina*;**

Gady:

- jaszczurka żyworodna – *lacerta vivipara*;
- jaszczurka zwinka – *lacerta agilis*;
- zaskroniec zwyczajny – *natrix natrix*.

Ptaki (gatunki chronione, pospolite i dość liczne):

- **myszolów – *buteo buteo*;**
- czajka – *vanellus vanellus*;
- sierpówka – *streptopelia decaocto*;
- turkawka – *streptopelia turtur*;
- **kruk – *corvus corax*;**
- kukułka – *cuculus canorus*;
- puszczyk – *strix aluco*;
- jerzyk – *apus apus*;
- **krętogłów – *jynx torquilla*;**
- **dzięcioł czarny – *dryocopus martius*;**
- dzięcioł duży – *dendrocopos major*;
- dzięciołek – *dendrocopos minor*;
- skowronek polny – *alauda arvensis*;
- dymówka – *hirundo rustica*;
- oknówka – *delichon urbica*;
- świergotek drzewny – *anthus trivialis*;
- pliszka żółta – *motacilla flava*;
- pliszka siwa – *motacilla alba*;
- pokrzywnica – *prunella modularis*;
- strzyżyk – *troglodytes troglodytes*;
- rudzik – *erithacus rubecula*;
- słowik rdzawy – *luscinia luscinia*;
- muchołówka żałobna – *ficedula hypoleuca*;
- muchołówka szara – *muscicapa striata*;
- kopciuszek – *phoenicurus ochruros*;
- pokląskwa – *saxicola rubetra*;
- kwiczoł – *turdus pilaris*;
- **kos – *turdus merula*;**
- drozd śpiewak – *turdus philomelos*;
- łożówka – *acrocephalus palustris*;
- trzcinniczek – *acrocephalus acirpaceus*;
- **zaganiasz – *hippolais icterina*;**
- cierniówka – *sylvia communis*;
- piezga – *sylvia curruca*;
- gajówka – *sylvia borin*;
- **kapturka – *sylvia atricapilla*;**
- świstunka – *phylloscopus sibilatrix*;
- pierwiosnek – *phylloscopus collybita*;
- piecuszek – *phylloscopus caudatus*;
- sikora modra – *parus caeruleus*;

- bogatka – *parus major*;
- sikora uboga – *parus palustris*;
- sikora czarnołbista – *parus montanus*;
- **kowalik – *sitta europaea***;
- pełzacz ogrodowy – *certhia brachydactyla*;
- pełzacz leśny – *certhia familiaris*;
- wilga – *oriolus oriolus*;
- **gąsiorek – *lanius collurio***;
- kawka – *corvus monedula*;
- sójka – *garrulous glandarius*;
- szpak – *sturnus vulgaris*;
- **zięba – *fringilla coelebs***;
- kulczyk – *serinus serinus*;
- **dzwonec – *carduelis chloris***;
- szczygieł – *carduelis carduelis*;
- makolągwa – *acanthis cannabina*;
- **grubodziób – *coccothraustes coccothraustes***;
- trznadel – *emberiza citrinella*;
- **ortolan – *emberiza hortulana***;
- potrzyszcz – *miliaria calandra*;
- wrona – *corvus corone*.

Ptaki (gatunki rzadsze):

- **błotniak stawowy – *circus aeruginosus***;
- **jarzębatka – *sylvia nisoria***;
- jastrząb – *accipiter gentilis*;
- kurka wodna – *gallinula chloropus*;
- płomykówka – *tyto alba*;
- **pustułka – *falco tinnunculus***;
- zimorodek – *alcedo atthis*;
- dzięcioł średni – *dendrocopos medius*;
- dzięcioł zielonosiwy – *picus canus*;
- dzięcioł zielony – *picus viridis*;
- świergotek łąkowy – *anthus pratensis*;
- **modraszka – *cyanistes caeruleus***;
- muchołówka białoszyjna – *ficedula albicollis*;
- kłaskawka – *saxicola torquata*;
- świerszczak – *locustella naevia*;
- strumieniówka – *locustella fluviatilis*;
- srokosz – *lanius excubitor*;
- **trzmiełojad – *pernis apivorus***,
- dziwonia – *carpodacus erythrinus*,
- **żuraw – *grus grus***.

Ptaki (gatunki rzadkie o stałych miejscach gniazdowania):

- bocian biały – *ciconia ciconia*;
- **derkacz – *crex crex***;
- brzegówka – *riparia riparia*;
- remiz – *remiz pendulinus*;
- **świerszczak – *locustella naevia***,
- **trzciniak – *acrocephalus arundinaceus***.

Ssaki:

- nietoperze:
 - **karlik drobny – *pipistrellus pygmaeus***;

- **karlików malutkich – pipistrellus pipistrellus;**
- **karlik większy – pipistrellus nathusii;**
- gacek brunatny – *plecotus auritus*;
- **gacek szary – plecotus austriacus,**
- mroczek późny – *eptesicus serotinus*;
- **nocek wąsatek – myotis mystacinus;**
- ssaki roślinożerne:
 - **bóbr europejski–castor fiber**
- ssaki owadożerne:
 - kret – *talpa europaea*;
 - jeż zachodni – *erinaceus europaeus*;
 - ryjówka aksamitna – *sorex araneus*;
 - rzęsorek rzeczek – *neomys fodiens*;
 - zębiełek karliczek – *crocidura suaveolens*;
- ssaki drapieżne:
 - gronostaj – *mustela erminea*;
 - łasica łąska – *mustela nivalis*;
 - **wydra – lutra lutra.**

Parki wiejskie i podworskie

Parki podworskie nie są szczególną formą ochrony przyrody. Część z nich podlega ochronie konserwatorskiej jako zabytki kultury. Jednak duże walory przyrodnicze ich terenów, a także bezpośrednie sąsiedztwo terenów zurbanizowanych, dla których pełnią ogromną rolę środowiskotwórczą i biocenotyczną, predysponują do przedstawienia tych obszarów w rozdziale dotyczącym ochrony środowiska. Na terenie gminy Wiązów zlokalizowanych jest 9 parków.

Występują one w miejscowościach:

- Gułów – zespół dworsko – folwarczny;
- Jędrzychowice – zespół pałacowo – folwarczny;
- Krajno – zespół pałacowy;
- Łojowice – zespół pałacowy;
- Miechowice Oławskie – zespół dworski;
- Wyszonowice – zespół pałacowo – folwarczny;
- Wawrzyszów – zespół pałacowy;
- Bryłówek – zespół folwarczny;
- Wawrzęcice – zespół folwarczny.

W zdecydowanej większości parki są zaniedbane i wymagają gruntownej rewitalizacji.

Pozostałe elementy środowiska przyrodniczego podlegające ochronie

Na podstawie przepisów ogólnych ochronie na omawianym terenie podlegają:

- lasy i grunty leśne;
- zieleń urządzona;
- gleby klas I – III;
- udokumentowane złoża;
- wody powierzchniowe i podziemne;
- powierzchnia ziemi, krajobraz i powietrze.

Lasy i grunty leśne:

Teren gminy jest bardzo ubogi w zasoby leśne. Roślinność leśna została wyeliminowana w związku z wysoką przydatnością gruntów do produkcji rolnej. Ogólna powierzchnia lasów na terenie gminy Wiązów wynosi 597 ha, co stanowi 4,21 % jej powierzchni. Mała powierzchnia i duże rozdrobnienie lasów wskazuje na nieracjonalność, z przyrodniczego punktu widzenia, gospodarki leśnej.

Leśnictwo w 2018 r.	
Powierzchnia lasów ogółem w ha	585
w tym lasy publiczne	533
w tym własność gminy	2
Lesistość w %	4,1

DANE z 2018 WG URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU

Zieleń urządzona:

Zieleń urządzona na terenie gminy reprezentowana jest przede wszystkim w formie pozostałości zabytkowych założeń zieleni parkowej, alei i szpalerów przydrożnych i śródpolnych zieleni cmentarnej, przykościelnej – chronionych zapisami ustawy z dnia 15 lutego 1962 roku o ochronie dóbr kultury i muzeach oraz dodatkowo w formie obiektów zieleni miejskiej, ogólnodostępnej, o funkcjach rekreacyjnych i estetycznych (zieleńce, boiska trawiaste) oraz zieleni przyzagrodowej.

Ochrona gleb:

Stosownie do ustawy z dnia 2 lipca 2021 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1326) ochronie podlegają kompleksy użytków rolnych z glebami zaliczonymi do wysokich klas bonitacyjnych (klasy I – III). Na terenie gminy dominują obszary o najwyższych walorach dla rolnictwa. Gleby o wysokiej wartości bonitacyjnej (klasy I – IV) stanowią ponad 98 % ogólnej powierzchni gruntów ornych. Duża część powierzchni gminy podlega ochronie.

Ochrona złóż:

Złożem kopaliny jest nagromadzenie minerałów i skał, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą. W celu określenia granic złoża, jego zasobów oraz geologicznych warunków występowania sporządza się dokumentację geologiczną. Udokumentowane złoża kopalin uwzględnia się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Przed przystąpieniem do wydobywania kopaliny, na podstawie dokumentacji geologicznej oraz warunków określonych w koncesji, sporządza się projekt zagospodarowania złoża. Projekt zagospodarowania złoża powinien określać zamierzenia w zakresie:

- ochrony złóż kopalin, zwłaszcza przez ich racjonalne wykorzystanie;
- technologii eksploatacji zapewniającej ograniczenie ujemnych skutków wpływu na środowisko.

Tereny bogate w złoża naturalne podlegają zakazowi zabudowy i zalesiania aż do momentu podjęcia eksploatacji. W przypadku złóż nieudokumentowanych powyższy zakaz istnieje do czasu podjęcia jednoznacznej decyzji o zaniechaniu eksploatacji.

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych:

Ochrona wód polega na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami przez zapobieganie naruszaniu równowagi przyrodniczej i przeciwdziałanie wywoływaniu w wodach zmian powodujących ich nieprzydatność dla ludzi, świata roślinnego i zwierzęcego oraz gospodarki narodowej. Ochronie podlegają wody śródlądowe powierzchniowe i podziemne oraz obszary ich zasilania.

Ochrona krajobrazu:

Struktura przestrzenna krajobrazu jest jednym z ważniejszych czynników wpływających na wartość przyrodniczą obszaru. Najważniejszymi elementami krajobrazu, które powinny podlegać ochronie są: lasy, większe zadrzewienia nieleśne, zadrzewienia śródpolne, pasy zieleni wzdłuż dróg i cieków wodnych, naturalne łąki w dolinach rzecznych, a także koryta rzek. Lasy, większe zadrzewienia lub zwarte, ekstensywnie użytkowane łąki spowalniają szybkość odpływu składników mineralnych oraz warunkują prawidłowe krążenie wody, pierwiastków i energii w środowisku. Zadrzewienia śródpolne ograniczają erozję wietrzną gleb, parowanie wody z gleb, szczególnie w okresie letnim oraz są miejscem bytowania gatunków zwierząt żywiących się wieloma szkodnikami upraw. Pasy zieleni przydrożnej zapobiegają tworzeniu się zasp śnieżnych na drogach. Szczególnie liczne dodatkowe korzyści występują w przypadku zachowania mało przekształconych rzek i ich dolin. Ochrona niezajętych przez przemysł, budownictwo, infrastrukturę techniczną i użytkowanie rolnicze dolin rzecznych bez obwałowań lub z wałami odsuniętymi daleko od rzeki, zapewnia nie tylko prawidłowe funkcjonowanie środowiska, ale także sprzyja lepszemu zabezpieczeniu przeciwpowodziowemu miejscowości położonych w dolinach rzecznych, ochronie wód rzek przed zanieczyszczeniami obszarowymi pochodzenia rolniczego i samooczyszczaniu się tych wód. Takie doliny rzeczne pełnią rolę korytarzy ekologicznych zapewniających prawidłowe funkcjonowanie zespołów roślinnych i zwierzęcych. Struktura przestrzenna krajobrazu musi być odpowiednio uwzględniana w procesie planowania przestrzennego. Zachowaniu najistotniejszych obszarów o cennych walorach krajobrazowych służy tworzenie form ochrony przyrody wymienionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. 1098 z późn. zm.).

2. Uwarunkowania kulturowe

2.1. Rys historyczny obszaru gminy

W X wieku tereny dzisiejszej gminy Wiązów, będąc częścią Śląska początkowo należały do państwa czeskiego. Około 990 roku zostały włączone do wczesnopiastowskiego państwa księcia polskiego Mieszka I. Od 1138 roku, w ramach Polski, znajdowały się w jednej z dziedzicznych dzielnic senioralnych. W efekcie dalszego podziału ziem śląskich pomiędzy potomków Władysława II Wygnança okolice Wiązowa znajdowały się w granicach księstwa wrocławskiego.

Pierwsza wzmianka o Wiązowie pochodzi z 1155 roku. W bulli protekcyjnej papieża Hadriana IV, wystawionej dla biskupstwa wrocławskiego, wymieniona jest miejscowość Venzouici – Wiązowicy (mieszkańcy terenu porośniętego wiązami). W tym samym dokumencie występuje również wieś Zborouici – Zborowicy. Tak nazwano tutejszych mieszkańców boru sosnowego. Las wiązowy i bór sosnowy były w tym wypadku charakterystycznym wyróżnikiem tego terenu. W XIII wieku w Wiązowie przy przeprawie przez rzekę Oławę działała książęca komora celna, kontrolująca handel na szlaku drogowym z Wrocławia do Ołomuńca i z Kłodzka do Kalisza. W pobliżu znajdował się pomocniczy gród kasztelami ryczyńskiej, którego załoga pilnowała bezpieczeństwa na drogach.

Biskup Tomasz I (1232 – 1268), starający się podźwignąć włości kościelne ze zniszczeń wywołanych najazdem mongolskim, postanowił na polach wsi Wiązów, w sąsiedztwie kasztelańskiego grodu, założyć miasto. Na jego budowę, książę wrocławski Henryk III Biały zgodził się w 1250 roku. Dwa lata później, w 1252 roku, biskup wystawił stosowny dokument lokacyjny. W 1290 roku po śmierci księcia Henryka IV Prawego następuje podział księstwa wrocławskiego. Tereny Wiązowa wchodziły w skład

księstwa świdnicko – jaworskiego Bolka II Surowego. Po jego śmierci i nowym podziale powstaje księstwo ziebickie, którym włada Bolko III. W 1336 roku uznaje zwierzchnictwo lenne królów czeskich. Biskupim urzędnikiem, który miasto rozplanował i sprowadził z zachodu osadników był, pochodzący prawdopodobnie z Nisy sołtys Jan. Później został on mianowany tutaj wójtem. Miasto zaczęło funkcjonować według prawa flamandzkiego. Otoczone fosą i wałem, a później murem, z trzema miejskimi bramami: Wrocławską, Nyską i Brzeską stanowiło ważny strategicznie punkt, chroniący dobra kościelne przed najazdem obcych wojsk. Dawna biskupia wieś, na której terenach założono miasto, dla odróżnienia została nazwana Starym Wiązowem. Miasto Wiązów w zamyśle Tomasza I miało żyć i bogacić się z handlu i rzemiosła. Szybko powstają tutaj domy noclegowe potrzebne podróżnym i kupcom. Organizują się różne cechy: rzeźnicze, piekarskie, szewskie, krawieckie i handlowe. W dogodnych miejscach na rzece Oławie wybudowane zostały młyny wodne.

Najpierw postawiono Młyn Miejski, a później dwa inne pod Zborowicami i jeden za miastem, zwany Młynem Trzcinowym. Dochody z tego ostatniego były przeznaczone na utrzymanie pierwszego miejskiego szpitala. Kościół został wybudowany wkrótce po lokacji miasta, ale pierwsza oficjalna wzmianka o nim pochodzi dopiero z 1315 roku. W środkowej części rynku wybudowany został ratusz – siedziba władz miasta. Pierwsza informacja o nim pochodzi z 1285. Budynek ten wielokrotnie przebudowywany i modernizowany przetrwał do naszych czasów. W roku 1350 za czasów biskupa Przeclawa z Pogorzeli (1341 – 1376) Wiązów ostatecznie został miastem biskupim i w dalszej konsekwencji, w czasach wprowadzenia reformacji, pozostał całkowicie katolicki. Pierwszym znanym z nazwiska burmistrzem miasta był Nikolaus Smed wzmiankowany w 1414 roku. Prawdopodobnie zastąpił on dotychczas dziedzicznego wójta. W początku XVI wieku biskup Jakub Salza udzielił miastu prawa do organizacji trwającego tydzień jarmarku, zaczynającego się 24 sierpnia w dzień św. Bartłomieja. Pamiątką po tym biskupie jest herb, wmurowany w ścianę budynku przy ulicy Armii Ludowej w miejscu dawnej Bramy Nyskiej.

Miasto otoczone zostało nowymi, solidniejszymi murami. Przebudowane zostały także dwie bramy miejskie: Wrocławska i Nyska. Na drugim piętrze ratusza zachował się jego herb. Na dźwigające się ze zniszczeń miasto spadły jednak nowe klęski, które przyniosła wojna trzydziestoletnia. Wojsko cesarskie, a później szwedzkie, wielokrotnie rabowały mieszkańców i paliły im domy. W końcu wojny liczba mieszkańców spadła do około stu.

W grudniu 1740 roku Śląsk został zajęty przez wojska króla pruskiego Fryderyka II. W 1742 roku po pokoju wrocławskim Śląsk został włączony do Królestwa Pruskiego. W skład państwa niemieckiego – od Cesarstwa Niemieckiego poprzez Republikę Weimarską, po Trzecią Rzeszę – Wiązów wchodził do 1945 roku. W czasie wojen śląskich miasto było wielokrotnie nękane kontrybucjami i rabowane. Mieszkańcy jak dawniej utrzymywali się z rzemiosła i rolnictwa. Przez pewien czas uprawiano uprawę tytoniu, ale monopol państwowy na jego sprzedaż spowodował załamanie się dobrej koniunktury. Niektórzy rolnicy z wielkim powodzeniem przerwali się na uprawę warzyw, szczególnie ogórków. Coraz popularniejsza stawała się też uprawa ziemniaków. Od 1784 roku w Wiązowie zaczęła funkcjonować pierwsza poczta. Zatrzymywał się tutaj pocztylion, jadący z Brzegu do Strzelina i z powrotem. W 1810 roku państwo pruskie przeprowadziło sekularyzację dóbr kościelnych. Wiązów przestał być miastem biskupim i stał się królewskim. Wraz z rewolucją przemysłową powoli zaczynało się ożywienie gospodarcze. W 1834 roku zaczęła tutaj funkcjonować pierwsza apteka. W 1862 roku została wybudowana fabryka cygar. Kilka lat później powstała druga, a przed pierwszą wojną światową trzecia – najnowocześniejsza i największa. Produkcja wiązowskich cygar liczyła się na rynkach niemieckich i europejskich. Już w 1904 roku na ulicach miasta rozbłysły pierwsze żarówki. Turbiny wodne napędzające generatory elektryczne zostały zamontowane w Młynie Miejskim. Wybudowano

miedzy innymi nowoczesną mleczarnię, cegielnię (produkującą też doskonałe dachówki), basen kąpielowy z zapleczem rekreacyjnym. W wolnym czasie mieszkańcy miasta przesiadywali w licznych restauracjach i piwiarniach. Po sekularyzacji w mieście osiedlili się ewangelicy. W 1889 roku została oddana do użytku linia kolejowa z Wiązowa do Strzelina, a w 1910 do Brzegu. Miasto powiększyło się przez przyłączenie sąsiednich wsi oraz terenów dworca kolejowego. W 1938 roku tuż przed II wojną światową została oddana do użytku nowa szkoła katolicka, która po rozbudowie służy dzieciom i młodzieży do dzisiaj.

W ramach Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej od 1945 do 1975 roku gmina Wiązów wchodziła w skład województwa wrocławskiego. Reforma administracyjna przeprowadzona w 1975 roku spowodowała, że gmina Wiązów w latach 1975 – 1998 ponownie wchodziła w skład województwa wrocławskiego (znacznie pomniejszonego terytorialnie). Natomiast reforma administracyjna dokonana już w ramach III Rzeczypospolitej 1 stycznia 1999 roku spowodowała, że gmina Wiązów znajduje się na terytorium zintegrowanego Dolnego Śląska – województwo dolnośląskie, powiat strzeliński. W początkach lutego 1945 roku większość niemieckich mieszkańców miasta została ewakuowana do Bystrzycy Kłodzkiej. Po przejściu frontu wielu z nich wróciło do swych domów, ale po kilku miesiącach, na podstawie umowy poczdamskiej, praktycznie wszyscy zostali wysiedleni do Niemiec. Powoli zaczęli się osiedlać nowi mieszkańcy. Byli to głównie repatrianci z kresów wschodnich II Rzeczypospolitej, osadnicy z przeludnionych terenów centralnej Polski i Małopolski, zdemobilizowani żołnierze I i II Armii Wojska Polskiego, a także byli przymusowi robotnicy wracający z Niemiec.

Życie powoli zaczęło się normalizować. Uruchomiona została poczta, kolej, szkoła, szpital, piekarnie, zakłady rzemieślnicze i usługowe. W handlu duże znaczenie odgrywać zaczęła Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”. W jej rękach znalazły się sklepy, skup produktów rolnych i usług. Z czasem powstały tutaj większe zakłady pracy, jak np.: PGR, Zakład Przemysłu Skórzanego "Odra", zakład produkcji czyściwa czy zakład betoniarski. Jednocześnie miasto straciło masarnię, drukarnię, rozlewnię piwa i wód gazowanych, które zostały przeniesione do Strzelina. Ożywienie gospodarcze nastąpiło w połowie lat siedemdziesiątych, wraz z reformą administracyjną kraju. Wybudowano wtedy pawilon handlowy "Piaś", posterunek milicji, Bank Spółdzielczy, Dom Nauczyciela, Zakład Uzdatniania Wody, rozbudowano Gminny Ośrodek Kultury. W latach dziewięćdziesiątych część zakładów pracy zakończyło produkcję. W ostatnich latach władze gminy, biorąc pod uwagę bezpośrednie sąsiedztwo autostrady A 4, postawiły na rozwój gospodarczy regionu. Szczególny nacisk został położony na przygotowanie terenów pod przyszłe inwestycje. Ciągłe powiększa się zasoby tych terenów przez wykup od osób prywatnych i uzbiera.

2.2. Osadnictwo

Tereny Wiązowa i jego okolic zamieszkane były już przed sześcioma tysiącami lat, co potwierdzają liczne znaleziska archeologiczne. Słowianie na te ziemie przybyli w VI wieku n.e. w czasach wędrówki ludów. Przed nimi, ze znanych nam plemion, mieszkali tutaj Scytowie, potem Celtowie i germańscy Wandale. Geograf Bawarski, anonimowy kronikarz z IX wieku zapisał, że Ślężanie, mieszkający wokół góry Ślęży, posiadali 15 grodów. Prawdopodobnie, jednym z nich był rozległy gród ucieczkowy, zbudowany w VIII wieku na terenach dzisiejszego Wiązowa. W czasie zagrożenia, za jego umocnieniami, mogli chronić swój dobytek i skutecznie się okolicy. Obecne osadnictwo w gminie należy do zwartych. Spowodowały to głównie korzystne uwarunkowania gruntowe. Większość wsi zlokalizowana jest przy drogach. Były to najczęściej powstałe już w średniowieczu popularne ulicówki bądź owalnice, które późniejszy rozwój osadnictwa przekształcił w wielodrożnice. Powstało także kilka

przysiółków. W kilku wsiach znajdują lub znajdowały się zespoły dworskie z parkami i folwarkami. Po 1945 roku wiele z nich uległo degradacji. Plan miasta oparty jest o trzon kompozycyjny rynku i wychodzących z niego 6 ulic. Prostokątny rynek zachował obudowę dość wiernie powtarzając schemat zabudowy XVII – XVIII wiekowej. Centralnym akcentem architektonicznym jest stojący po środku rynku ratusz. Pozostała zabudowa poza nielicznymi wyjątkami tworzy harmonijny zespół z dobrze utrzymaną skalą i charakterem małego historycznego miasteczka. Dzisiejsza zabudowa na obszarze miasta i gminy pochodzi głównie z końca XIX oraz 1 połowy XX wieku.

Gmina Wiązów – rozwój osadnictwa

Obecna nazwa miejscowości	Historyczne nazwy miejscowości	Data pierwszej wzmianki
1	2	3
Wiązów	Venzouici, Wansen, Więzów	1155
Bryłów	Brilouc, Polnisch Brilow, Brilow Poloniale, Polnisch Brylow, Brilow polonicali, Polskie Brelowice, Breule, Polnisch Breile, Bryła, Breile	ok. 1300
Częstocice	Wlastów, Guntersdorf, Gunteri villa, Guntersdorff, Guentersdorff, Guentersdorf, Gunthersdorf	1317
Gulów	Gulow, Gulau	1315
Janowo	Janowitz, Johnwitz	1456
Jaworów	Jauer	1376
Jędrzychowice	Indrichouo, Andrecowitz, Andrzecowicz, Hokerechtin, Hockricht	1208
Jutrzyzna	Marienau	1294
Kalinowa	Kallen	b.d.
Kłosów	Klosdorf	b.d.
Kowalów	Hermisdorf	b.d.
Krajno	Krain	b.d.
Księżyce	Knenichi, Kneginici, Kneynici, Kueschiez, Kneysicz, Knischwitz	1203
Kucharzowice	b.d.	1456
Kurów	Kauern	b.d.
Lojowice	Louisendorf	b.d.
Miechowice Oławskie	Mechowitz, Mechwicz, Mechwitz	1310
Ošno	Krausenau	b.d.
Stary Wiązów	Vencovici, Alt Wansen, Stary Więzów	1155
Wawrzęcice	Wawrantiz vel Bolechowo, Wawrzencicz –Waureczicz vel Bolechouo, Lorzendorf	1299
Wawrzyszów	Lorenzberg	1520
Witowice	Witiwucz, Wytkowicz, Witkowicz, Wichowicz, Weigwitz	1298
Wyszonowice	Roprahtovo, Ruppersdorf	1208
Zborowice	Zborouici, Sborowitz, Sporewitz, Sporowicz, Spurwitz	1155

2.3. Zabytki i stanowiska archeologiczne

Zabytki architektury i budownictwa występują na terenie całej gminy. Są to: kościoły, plebanie, zabudowania dworskie, budynki mieszkalne i gospodarcze, wiejskie aleje i parki. Zachowały one elementy pierwotnych układów urbanistycznych. W okresie powojennym stopień zachowania historycznie ukształtowanych układów zabudowy poszczególnych miejscowości nie uległ zasadniczym zmianom. Obecnie na terenie gminy 525 obiektów objętych jest ewidencją konserwatorską (wykaz w aneksie do niniejszego tekstu), z czego 26 figuruje w rejestrze zabytków. Gminny zasób wartości kulturowych podlegających ochronie uzupełnia 226 stanowisk archeologicznych, z czego 12 figuruje w rejestrze zabytków.

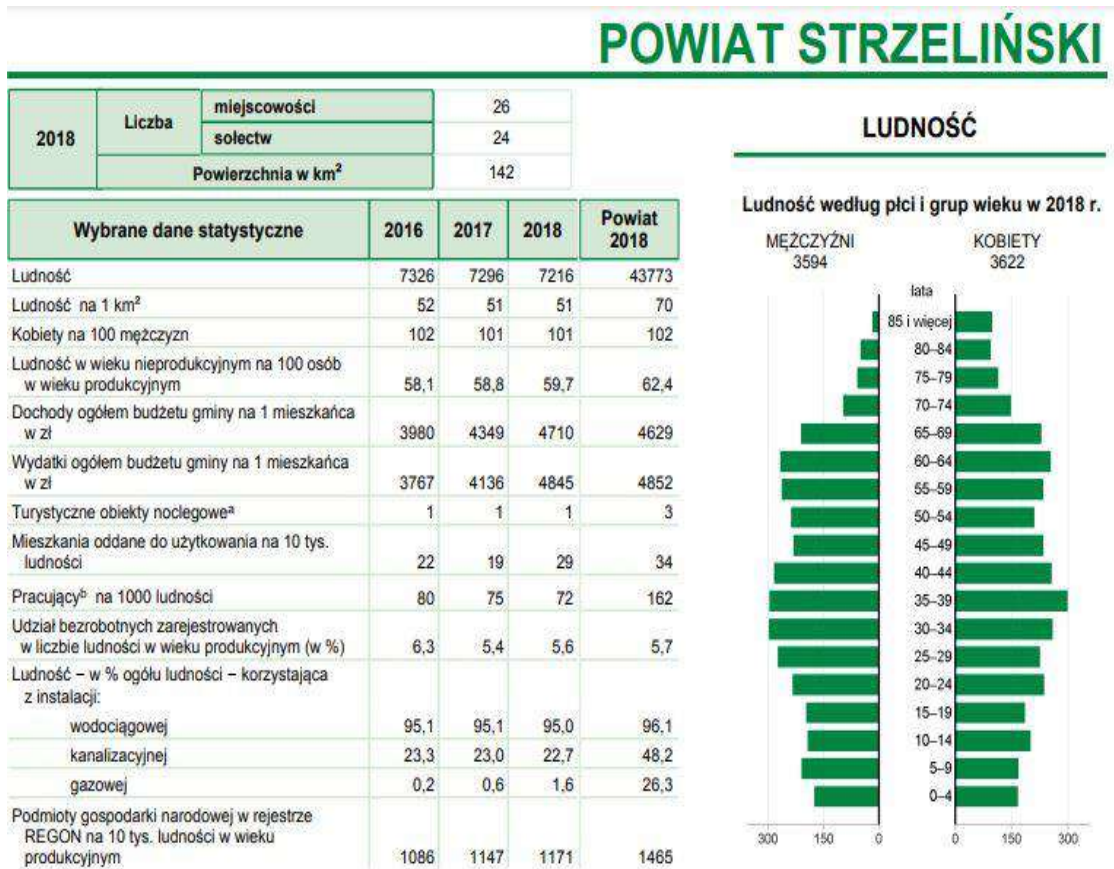
3. Uwarunkowania społeczne

3.1. Demografia

Podstawowe dane o ludności

DEMOGRAFIA W PIGUŁCE (Źródło: GUS, 31.XII.2020) Gmina Wiązów ma 7 041 mieszkańców, z czego 50,0 % stanowią kobiety, a 50,0 % mężczyźni. W latach 2002-2020 liczba mieszkańców zmalała o 6,0 %. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,6 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa dolnośląskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Mieszkańcy gminy Wiązów zawarli w 2020 roku 30 małżeństw, co odpowiada 4,2 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa dolnośląskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,5 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 29,4% mieszkańców gminy Wiązów jest stanu wolnego, 55,7% żyje w małżeństwie, 4,2% mieszkańców jest po rozwodzie, a 10,4% to wdowy/wdowcy. Gmina Wiązów ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -40. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -5,65 na 1000 mieszkańców gminy Wiązów. W 2020 roku urodziło się 65 dzieci, w tym 46,2% dziewczynek i 53,8% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 349 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,63 i jest mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2019 roku 43,3% zgonów w gminie Wiązów spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 22,6% zgonów w gminie Wiązów były nowotwory, a 6,6% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Wiązów przypada 14.82 zgonów. Jest to znacznie więcej od wartości średniej dla województwa dolnośląskiego oraz znacznie więcej od wartości średniej dla kraju. W 2020 roku zarejestrowano 57 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 82 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Wiązów -25. W tym samym roku 0 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych

wynoszące 0. 62,0% mieszkańców gminy Wiązów jest w wieku produkcyjnym, 18,2% w wieku przedprodukcyjnym, a 19,8% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

PODSTAWOWE DANE STATYSTYCZNE WG URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU

W przeciągu ostatnich 60 lat liczba mieszkańców gminy Wiązów zmniejszyła się blisko o 40 %, z maksymalnej liczby 11615 osób w 1946 roku do minimalnej liczby 7337 osób w roku 2005. Najbardziej dynamiczne procesy związane z zaludnieniem zachodziły w latach 1946 – 1960 oraz 1970 – 1980. W okresie 1946 – 1960 liczba ludności gminy początkowo spadła (w okresie 1946 – 1950 o 4300 osób), a później wzrosła (w okresie 1950 – 1960 o 1300 osób), co związane było głównie z procesem wysiedlania Niemców, a później napływem polskich osadników na ziemie zachodnie.

Natomiast w latach 1970 – 1980 liczba mieszkańców gminy zmniejszyła się o 800 osób. Ówczesna tendencja spadkowa była charakterystyczna dla wielu gmin wiejskich i wiejsko – miejskich. Dotyczyła głównie migracji mieszkańców wsi do dynamicznie rozwijających się, głównie poprzez industrializację, ośrodków miejskich jakim był między innymi Wrocław. Ostatnie 15 lat charakteryzuje względna stabilność, jednakże o tendencji spadkowej. Liczba ludności w tym okresie oscyluje pomiędzy 7700 – 7400 mieszkańców.

Gmina Wiązów – rozkład zaludnienia według miejscowości w latach 2018- 2020 roku

LP.	OGÓLNA LICZBA LUDNOŚCI	2018 r.	2019 r.	2020 r.

		7.219	7.135	7.041
1	BRYÓW	93	88	86
2	BRYŁÓWEK	69	64	59
3	CZĘSTOCICE	229	236	237
4	GUŁÓW	242	240	233
5	JANOWO	70	68	67
6	JAWORÓW	210	202	202
7	JĘDRZYCHOWICE	226	220	215
8	JUTRZYNA	311	319	313
9	KALINOWA	143	139	138
9	KŁOSÓW	231	233	228
11	KOWALÓW	267	258	254
12	KRAJNO	50	49	48
13	KSIĘŻYCE	194	194	191
14	KUCHARZOWICE	263	254	243
15	KURÓW	181	181	178
16	ŁOJOWICE	317	311	303
17	MIECHOWICE OŁAWSKIE	237	234	231
18	OŚNO	161	161	160
19	STARY WIĄZÓW	348	352	350
20	WAWRZĘCICE	128	122	121
21	WAWRZYSZÓW	134	134	131
22	WITOWICE	312	306	303
23	WYSZONOWICE	388	382	378
24	ZBOROWICE	171	172	170
25	WIĄZÓW	2.244	2.216	2.193

Najludniejszą miejscowością w gminie jest miasto Wiązów (2193 osób). Drugą co do liczebności miejscowością (378 osoby) jest wieś Wyszonowice. Powyżej 300 mieszkańców liczą mają jeszcze 4 miejscowości: Łojowice (303), Jutrzyzna (313), Witowice (303) oraz Stary Wiązów (350).

Struktura wieku mieszkańców wg płci i wieku

Na liczbę ludności decydujący wpływ mają dwa czynniki: ruch naturalny oraz wędrowną ludności. Te z kolei zdeterminowane są przez strukturę ludności według wieku i płci. Struktura ludności według wieku określa proces starzenia się ludności, definiowany najogólniej jako zmiany stanu i struktury według wieku ludności, polegające na wzroście w ogólnej liczbie udziału osób starszych. Za granicę starości przyjmuje się umownie wiek 60 lat. Obecnie ludność województwa dolnośląskiego, podobnie jak całej Polski starzeje się. Jednak na wsi i małych miastach udział dzieci i młodzieży jest większy co powoduje, że pod względem struktury wieku mieszkańców gminę Wiązów obecnie możemy określić jako jednostkę młodą.

Wybrane dane demograficzne w 2018 r.	Powiat	Gmina	Powiat=100
Ludność	43773	7216	16,5
w tym kobiety	22092	3622	16,4
Urodzenia żywe	392	64	16,3
Zgony	504	90	17,9
Przyrost naturalny	-112	-26	x
Saldo migracji ogółem	-86	-40	x
Ludność w wieku:			
przedprodukcyjnym	7600	1324	17,4
produkcyjnym	26948	4518	16,8
poprodukcyjnym	9225	1374	14,9

DANE Z 2018 WG URZĘDU STATYSTYCZNEGO WE WROCŁAWIU

PROGNOZA DEMOGRAFICZNA DLA GMIN WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO DO 2035 ROKU, część Podregion Wrocławski, gmina miejsko- wiejska Wiązów:

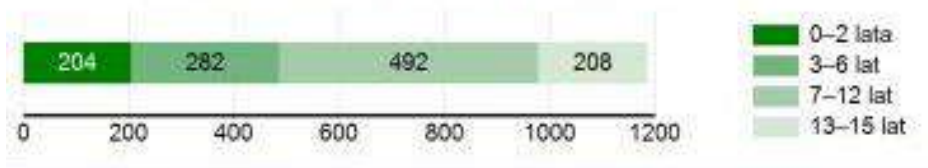
GMINA MIEJSKO-WIEJSKA WIĄZÓW

TABELA 1. STRUKTURA LUDNOŚCI WG PŁCI I WIEKU (GRUPY PIĘCIOLETNIE)															
	2013			2020			2025			2030			2035		
	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem
0-4	177	220	397	164	174	338	151	160	311	138	146	284	128	136	264
5-9	194	196	390	167	188	355	161	171	332	150	160	310	138	144	282
10-14	194	201	395	202	219	421	167	188	355	160	170	330	149	158	307
15-19	234	239	473	174	184	358	201	219	420	166	187	353	159	169	328
20-24	248	285	533	216	215	431	169	180	349	199	219	418	162	183	345
25-29	272	301	573	225	279	504	209	213	422	162	176	338	193	214	407
30-34	305	306	611	247	269	516	219	273	492	203	208	411	156	172	328
35-39	259	301	560	302	306	608	242	264	506	214	268	482	198	203	401
40-44	238	247	485	273	297	570	298	298	596	238	259	497	209	263	472
45-49	221	244	465	243	260	503	268	287	555	294	293	587	234	253	487
50-54	243	280	523	223	232	455	238	250	488	263	277	540	289	281	570
55-59	272	293	565	227	247	474	218	221	439	233	236	469	258	262	520
60-64	241	232	473	250	258	508	218	227	445	209	202	411	224	218	442
65-69	174	132	306	237	220	457	235	229	464	208	200	408	199	180	379
70-74	133	80	213	181	138	319	220	185	405	218	193	411	192	169	361
75-79	126	79	205	128	74	202	161	109	270	194	146	340	192	151	343
80-84	116	44	160	97	49	146	102	52	154	129	76	205	156	101	257
85 i więcej	106	21	127	119	38	157	113	41	154	115	44	159	133	59	192
ogółem	3753	3701	7454	3675	3647	7322	3590	3567	7157	3493	3460	6953	3369	3316	6685

źródło „Prognoza demograficzna dla gmin województwa dolnośląskiego do 2035 roku, IRT WROCŁAW

Na podstawie danych PROGNOZY DEMOGRAFICZNEJ DLA GMIN WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO DO 2035 ROKU, CZĘŚĆ PODREGION WROCŁAWSKI wskazuje się zmniejszenie liczby mieszkańców gminy Wiązów z liczby 7041 (2020) do 6685 (2035), a więc o 356 mieszkańców. Należy tu jednak zauważyć, że poprzednie prognozy dla poszczególnych miejscowości gminy, obejmujące wcześniejsze przekroje czasowe, nie sprawdziły się. Na podstawie dotychczas obserwowanych tendencji należy założyć, że wzrost czy spadek liczby mieszkańców nie będzie wynikiem jedynie przyrostu naturalnego, lecz również skutkiem migracji w poszukiwaniu nowych miejsc pracy oraz efektem rozrastania się wsi i wzrostu atrakcyjności cen gruntów pod zabudowę w gminie.

Ludność według wybranych grup wieku w 2018 r.

DANE Z 2018 WG URZĘDU STATYSTYCZNEGO WE WROCŁAWIU

Na terenie gminy Studium wskazuje nowe tereny inwestycyjne, m.in. Miasto Wiązów (36,65 ha), Jędrzychowice (2,65 ha) czy Kurów (5,19 ha), Kalinowa (ok. 20 ha). Z dostępnych danych prognozuje się, że na terenach inwestycyjnych na 1ha przypada 96 zatrudnionych osób. Jeżeli zakładamy, że na terenie gminy Wiązów jest 50 ha nowych terenów inwestycyjnych (aktywności gospodarczej) i przyjmujemy, że nastąpi ich konsumpcja na poziomie jedynie 5%, należałoby oczekiwać stworzenia około 100 nowych miejsc pracy. Biorąc pod uwagę powyższe dane uzasadnione jest przyjęcie wskazanych w niniejszym studium zakresów planowanego rozwoju funkcji i ich powierzchni

określonych w bilansie terenów przeznaczonych pod zabudowę określonych w pkt 3.1.d. niniejszego studium.

	2013			2020			2025			2030			2035		
	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem
wiek przedprodukcyjny	702	748	1450	627	694	1321	605	657	1262	552	579	1131	509	538	1047
wiek produkcyjny	2155	2597	4752	2036	2434	4470	1936	2294	4230	1868	2222	4090	1764	2118	3882
wiek produkcyjny mobilny	1419	1548	2967	1343	1437	2780	1212	1309	2521	1078	1214	2292	983	1104	2087
wiek produkcyjny niemobilny	736	1049	1785	693	997	1690	724	985	1709	790	1008	1798	781	1014	1795
wiek poprodukcyjny	896	356	1252	1012	519	1531	1049	616	1665	1073	659	1732	1096	660	1756
ogółem	3753	3701	7454	3675	3647	7322	3590	3567	7157	3493	3460	6953	3369	3316	6685

	2013			2020			2025			2030			2035		
	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem
0-2	102	119	221	97	103	200	89	94	183	82	86	168	76	81	157
3-6	168	182	350	135	143	278	125	133	258	114	122	236	106	111	217
7-12	212	227	439	225	254	479	203	208	411	186	198	384	172	181	353
13-15	122	129	251	106	119	225	108	132	240	100	106	206	92	98	190
16-19	195	199	394	144	146	290	155	171	326	132	151	283	128	136	264
20-24	248	285	533	216	215	431	169	180	349	199	219	418	162	183	345
ogółem	1047	1141	2188	923	980	1903	849	918	1767	813	882	1695	736	790	1526

źródło „Prognoza demograficzna dla gmin województwa dolnośląskiego do 2035 roku, IRT

Gmina Wiązów – ludność według wieku w latach 2018- 2020 z podziałem na miasto i gminę

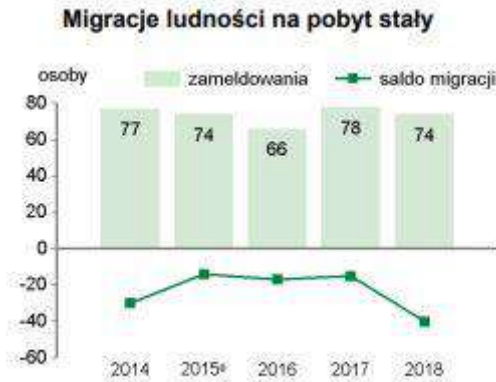
GRUPA WIEKOWA 2018	GMINA WIĄZÓW	MIASTO
0-2	150	65
3-6	215	92
7-12	339	161
13-15	136	68
16-17	104	37
18-64	1.716	718
18-59	1.370	647
65 i więcej – M	299	136
60 i więcej - K	646	320
GRUPA WIEKOWA 2019	GMINA WIĄZÓW	MIASTO
0-2	157	64

3-6	193	91
7-12	348	144
13-15	138	75
16-17	108	40
18-64	1.682	705
18-59	1.328	643
65 i więcej – M	808	140
60 i więcej - K	657	314
GRUPA WIEKOWA 2020	GMINA WIĄZÓW	MIASTO
0-2	102	49
3-6	214	92
7-12	327	150
13-15	151	74
16-17	93	43
18-64	1.651	689
18-59	1.318	644
65 i więcej – M	320	147
60 i więcej - K	663	305

Ruch naturalny i wędrowniczy ludności

Na przyrost naturalny ludności składają się zmiany w jej liczbie, powodowane przez urodzenia i zgony. Charakteryzujące go wartości określają nie tylko strukturę populacji według płci i wieku, ale także liczbę zawartych małżeństw, osób w wieku rozrodczym oraz zgonów. Wartości charakteryzujące ruch naturalny gminy Wiązów w 2003 roku rozkładają się mniej korzystnie od średniej dla powiatu i województwa. Wpływ na to ma szczególnie wysoki wskaźnik zgonów oraz niższy wskaźnik małżeństw w stosunku do powiatu i województwa. Jednak z drugiej strony należy wziąć pod uwagę fakt stosunkowo niskiej populacji gminy Wiązów powodującej, że nawet jednostkowe przypadki mogą wpłynąć na końcowy obraz poszczególnych wskaźników statystycznych.

Przeciętna stopa przyrostu naturalnego w gminach wiejskich i miejsko – wiejskich jest wyższa niż w dużych aglomeracjach. Ta tendencja nie utrzymuje się jednak w gminie Wiązów. Współczynnik przyrostu naturalnego w 2003 roku wyniósł -1,6 ‰ i był niższy od średniej dla powiatu strzelińskiego (-0,5 ‰) oraz całego województwa (-1,4 ‰).

DANE Z LAT 2014- 2018 WG URZĘDU STATYSTYCZNEGO WE WROCŁAWIU

Współczynnik małżeństw, to jest liczba zawartych małżeństw na 1000 ludności ogółem, w 2003 roku w gminie Wiązów wyniósł 4,3 i był niższy od wartości dla powiatu (4,7) oraz województwa (4,8). Współczynnik rodności, określający liczbę urodzeń żywych badanego okresu na 1000 ludności ogółem, wyniósł w 2003 roku 9,8 i był wyższy od średniej dla powiatu (9,2) oraz województwa (8,3). Natomiast umieralność społeczeństwa, mierzona współczynnikiem zgonów (liczba zgonów na 1000 ludności), wyniosła 11,4 i była wyższa od wartości charakteryzującej powiat strzeliński (9,8) i województwo dolnośląskie (9,7). Dane za rok 2007 wskazują na wzrost liczby zawartych małżeństw oraz na zmniejszenie ujemnego salda przyrostu naturalnego, głównie wskutek zwiększenia liczby urodzeń.

Wybrane dane demograficzne w 2018 r.	Powiat	Gmina	Powiat=100
Ludność	43773	7216	16,5
w tym kobiety	22092	3622	16,4
Urodzenia żywe	392	64	16,3
Zgony	504	90	17,9
Przyrost naturalny	-112	-26	x
Saldo migracji ogółem	-86	-40	x
Ludność w wieku:			
przedprodukcyjnym	7600	1324	17,4
produkcyjnym	26948	4518	16,8
poprodukcyjnym	9225	1374	14,9

DANE Z 2018 WG URZĘDU STATYSTYCZNEGO WE WROCŁAWIU

Migracje są drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem wpływającym bezpośrednio na liczbę ludności oraz jej rozmieszczenie. Obecna tendencja przemieszczania się, szczególnie młodych mieszkańców, z mniejszych do większych ośrodków osiedleńczych powoduje, że saldo migracji gminy Wiązów jest ujemne i wynosi -45 (w mieście -28).

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Uwzględniając definicję jednostki osadniczej (wyodrębniony przestrzennie obszar zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkały przez ludzi) na potrzeby niniejszej analizy przyjmuje się, iż jednostkami osadniczymi gminy są główne zespoły zabudowy w ramach poszczególnych miejscowości.

Analiza struktury przestrzennej jednostek osadniczych, z uwzględnieniem aktualnego sposobu ich zagospodarowania oraz relacji pomiędzy poszczególnymi funkcjami zabudowy wskazuje, iż uśredniona chłonność wyodrębnionych struktur funkcjonalno-przestrzennych w skali gminy przedstawia się następująco:

Chłonność terenów w ramach obszarów o w pełni wykształconej strukturze				
Miejscowość	Chłonność terenu [ha]			
	Funkcja mieszkaniowa	Funkcja usługowa	Funkcja produkcyjna	Funkcja rekreacyjna
Brytów	2,30	-	-	-
Bryłówek	2,32	-	-	-
Częstocice	12,52	-	-	-
Gułów	10,22	-	1,86	-
Janowo	2,01	-	-	-
Jaworów	14,30	0,58	-	-
Jędrzychowice	5,44	-	2,65	-
Jutrzyzna	16,46	-	-	-
Kalinowa	15,07	-	-	-
Kłosów	13,18	-	-	-
Kowalów	9,72	-	-	-
Krajno	4,79	-	-	-
Księżyce	6,71	-	-	-
Kucharzowice	10,24	-	-	-
Kurów	9,22	-	5,19	-
Łojowice	7,79	-	2,07	-
Miechowice Oławskie	7,13	0,16	2,53	-
Ośno	6,35	0,97	-	-
Stary Wiązów	7,69	0,42	-	-
Wawrzęcin	7,16	-	1,39	-
Wawrzyszów	3,81	-	-	-
Wiązów	30,23	23,04	16,65	0,76
Witowice	12,26	-	-	-
Wyszonowice	16,10	-	0,60	-
Zborowice	5,19	-	-	-
Suma	238,21	25,17	32,94	0,76
Chłonność wyrażona powierzchnią użytkową zabudowy [m²]	1 191 050	151 020	263 520	1 520

Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę.

Pomijając tereny zainwestowane ustalenia obowiązujących na terenie gminy miejscowych planów gwarantują łączną rezerwę terenów o następującej powierzchni:

Chłonność terenów w ramach obszarów przeznaczonych w planach				
	Funkcja mieszkaniowa	Funkcja usługowa	Funkcja produkcyjna	Funkcja rekreacyjna

Powierzchnia rezerwy terenowej [ha]	50,91	23,83	296,84	2,95
-------------------------------------	-------	-------	--------	------

Ustalenia intensywności zabudowy w obowiązujących planach miejscowych są zróżnicowane. Niemniej jednak na podstawie analizy wytycznych dla zabudowy do określenia powierzchni użytkowej zabudowy można przyjąć wartości uśrednione dla poszczególnych terenów w wysokości:

- dla terenów mieszkaniowych - 0,5,
- dla terenów usługowych - 0,6,
- dla terenów produkcyjnych i produkcyjno-usługowych - 0,8,
- dla terenów rekreacyjnych - 0,2.

Uwzględniając:

- średnie powyższe wskaźniki intensywności dla poszczególnych terenów,
- realną możliwość zagospodarowania na poziomie 70% wynikającą z:
 - podziałów geodezyjnych,
 - istniejącego zagospodarowania,
 - konieczności wydzielenia ciągów komunikacyjnych,
 - uwarunkowań środowiskowych

należy stwierdzić, iż ustalenia planów miejscowych gwarantują możliwość realizacji zabudowy o następującej powierzchni użytkowej:

	Funkcja mieszkaniowa	Funkcja usługowa	Funkcja produkcyjna	Funkcja rekreacyjna
Powierzchnia użytkowa zabudowy [m ²]	178 185	100 086	1 662 304	4 130
Powierzchnia użytkowa zabudowy [ha]	17,82	10,00	166,23	0,41

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Funkcja zabudowy	Zapotrzebowanie na nową zabudowę (m ²)	Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze przestrzennej (m ²)	Chłonność obszarów przeznaczonych planie miejscowym (m ²)	Różnica pomiędzy zapotrzebowaniem na nową zabudowę a chłonnością
mieszkaniowa	39 200	1 191 050	178 185	- 1 330 035
usługowa	5 880	151 020	100 086	-245226
produkcyjna	133 500	263 520	1 662 304	-1 925 824

rekreacyjna	-	1 520	4 130	-5650
-------------	---	-------	-------	-------

Biorąc pod uwagę otrzymany wynik, należy stwierdzić, iż sumaryczna chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze przestrzennej oraz rezerwy terenowej określonej ustaleniami planów miejscowych zabezpiecza potrzeby wynikające z wyrażonego w perspektywie 30 lat zapotrzebowania na zabudowę.

Jednakże biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w prognozach demograficznych oraz przewidywany rozwój terenów inwestycyjnych, który może powodować migracje zewnętrzne związane ze stworzeniem nowych miejsc pracy, zasadne jest umiarkowane rozszerzenie funkcji inwestycyjno- produkcyjnych oraz mieszkaniowych, także jako wykorzystanie możliwości zamiany funkcji usługowej na produkcyjną.

Nowa zabudowa powinna być lokowana przede wszystkim w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz w ramach terenów objętym planami miejscowymi z możliwie największym wykorzystaniem potencjału istniejącej infrastruktury.

Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy

Ustawa o samorządzie gminnym wśród zadań własnych gminy związanych z infrastrukturą techniczną wskazuje sprawy związane z:

- drogami gminnymi, ulicami, mostami, placami oraz organizacją ruchu drogowego, wodociągami i zaopatrzeniem w wodę, kanalizacją,
- usuwaniem i oczyszczaniem ścieków komunalnych, utrzymaniem czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych.

Szczegółowy zakres obowiązków gminnych, w tym zakresie precyzują przepisy odrębne m.in. ustawa prawo energetyczne, ustawa o drogach publicznych, ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków, przy czym ostatnia z wymienionych nakłada bezpośredni obowiązek budowy i rozbudowy urządzeń wodociągowych, urządzeń kanalizacyjnych na przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne lub jednostkę gminną, która prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzenia ścieków.

Uwzględniając aktualną strukturę gminy, jej uwarunkowania przestrzenne, należy stwierdzić, że duża część obszarów zabudowy będzie posiadała dostęp do istniejących dróg publicznych i sieci infrastruktury technicznej, stąd błędnym byłoby założenie, że wszystkie projektowane tereny inwestycyjne wymagają nakładów finansowych na wykonanie sieci komunikacyjnych oraz uzbrojenia.

Wyposażenie w sieci wodociągowe i kanalizacyjne należy przewidzieć przede wszystkim dla terenów wskazanych do rozwoju funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej. W przypadku zabudowy zagrodowej w miejscowościach na obszarze wiejskim, zakłada się, tereny te funkcjonować będą w oparciu o bezodpływowe zbiorniki lub przydomowe oczyszczalnie ścieków.

W zakresie obsługi komunikacyjnej polityka gminy winna zmierzać w kierunku minimalizowania ilości dojazdowych dróg publicznych do poszczególnych nieruchomości, przerzucając ciężar ich realizacji na

właściciele nieruchomości. Zwarty układ przestrzenny miejscowości oraz dobrze rozwinięta sieć ulic powodują, że dla obsługi nowej zabudowy realizowanej na obszarze gminy w większości wypadków nie wystąpi konieczność budowy nowych odcinków dróg publicznych. Zakłada się ponadto, że część dróg niezbędnych do wydzielenia w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę może mieć charakter dróg wewnętrznych.

Rozwój obszarów zabudowy przewiduje się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących ciągów komunikacyjnych, których koszty realizacji i uzbrojenia w infrastrukturę techniczną zostały już poniesione. Szacuje się, że tereny wymagające realizacji nowego uzbrojenia stanowią będą stosunkowo niewielki odsetek.

3.2. Rynek pracy

Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON

Charakter gminnego rynku pracy jest zróżnicowany. Zdecydowana większość mieszkańców gminy pracuje we własnych gospodarstwach rolnych. Część znajduje zatrudnienie w kilkunastu miejscowych zakładach pracy, które rozwijają się stosownie do nowych realiów gospodarki rynkowej. Są to firmy zajmujące się głównie handlem, przetwórstwem rolno-spożywczym, budownictwem oraz zakłady rzemieślnicze.

Na koniec 2018 roku urząd zarejestrował 529 podmiotów gospodarczych (w tym w mieście 199) w rejestrze REGON.

REGON		
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2018 r.	Powiat	Gmina
OGÓŁEM	3949	529
w tym w sektorze:		
rolniczym	113	17
przemysłowym	364	71
budowlanym	615	99
na 10 tys. ludności	902	733
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności	640	582

DANE Z 2018- URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU

Powyższe uwarunkowania w gminie Wiązów nieznacznie różnią się od przeciętnej dla powiatu i województwa. Wśród przedsiębiorstw prywatnych z gminy Wiązów jest stosunkowo najwięcej zakładów osób fizycznych oraz charakterystycznych dla rolnictwa – spółdzielni, kosztów spółek prawa handlowego, spółek cywilnych oraz innych form własności, w ogólnej strukturze przedsiębiorstw, w stosunku do porównywanych wartości.

Spośród wymienionych sekcji najwięcej firm (99) prowadzi działalność w budownictwie 71 podmiotów zajmuje się przemysłem (głównie przetwórstwem przemysłowym), natomiast 17 w sektorze rolniczym. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. Ludności wynosi 582.

Zatrudnienie

Według danych z końca 2018 roku liczba pracujących w gospodarce narodowej na obszarze gminy Wiązów wyniosła 521 osób (bez osób zatrudnionych w podmiotach gospodarczych do 7 osób oraz indywidualnych gospodarstwach rolniczych).

Niniejsze statystyki nie odzwierciedlają faktycznej struktury zatrudnienia na terenie gminy, powiatu i województwa. Odnoszą się bowiem do liczby pracujących, zgodnie z przedstawioną powyżej definicją i odzwierciedlają strukturę zatrudnienia w większych podmiotach gospodarczych.

Jednakże na podstawie uzyskanych danych stwierdzić należy, że odsetek pracujących w sektorze przemysłowym i budownictwie jest znacznie wyższy od udziału jaki przedsiębiorstwa produkcyjne stanowią w ogólnej liczbie firm, ze względu na fakt, że znaczną ilość gminnych firm zatrudniających powyżej 9 osób stanowią właśnie firmy produkcyjne. Bezrobocie

Bezrobocie w 2018 roku.

Jednym z ważniejszych kryteriów oceny warunków bytu mieszkańców jest możliwość uzyskania zatrudnienia. Zjawiskiem, które nieustannie wywiera istotny wpływ na poziom życia ludności jest bezrobocie. Na koniec 2018 roku Powiatowy Urząd Pracy w Strzelinie zarejestrował 254 bezrobotnych z gminy Wiązów, w tym 55,9 % z tej liczby to kobiety. Natomiast udział bezrobotnych zarejestrowanych w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnych w % wyniósł 5,6 (w powiecie 5,7%). Udział bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnych był relatywnie wyższy i w % wyniósł 6,9 (w powiecie 7,0 %).

RYNEK PRACY		
2018	Powiat	Gmina
Pracujący ^a	7090	521
Bezrobotni zarejestrowani	1538	254
w tym kobiety w %	55,5	55,9
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	5,7	5,6
Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w %	7,0	6,9

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

DANE Z 2018- URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU

3.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna.

Służba zdrowia

Z pozyskanych danych z 2018 roku wynika, że na terenie gminy funkcjonuje 5 przychodni, które zapewniają mieszkańcom miasta i gminy podstawową opiekę medyczną. Korzystanie ze specjalistycznych usług medycznych odbywa się w placówkach zlokalizowanych poza granicami gminy, głównie we Wrocławiu i w Strzelinie. Na terenie gminy jest 1 apteka we Wiązowie.

Z poniższych danych wynika, że w gminie liczba ludności przypadająca na 1:

- przychodnię wynosi 1443 osoby (w powiecie 1903).
- udzielono też 4,7 porady w podstawowej opiece lekarskiej na mieszkańca
- pielęgniarkę – 930 osób.

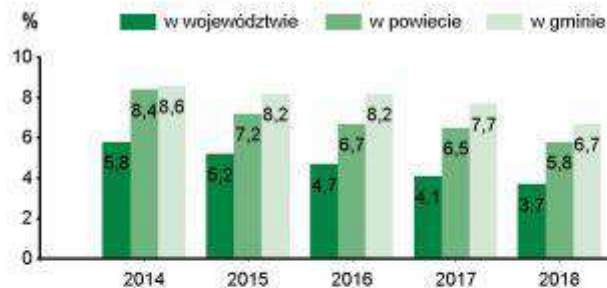
Ponadto nakład finansowy na pomoc społeczną i pozostałe cele polityki społecznej wyniósł 1 511 tys. zł.

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

2018	Powiat	Gmina
Przychodnie	23	5
Liczba osób przypadających na 1 przychodnię	1903	1443
Porady podstawowej opieki zdrowotnej udzielone na 1 mieszkańca	4,7	5,1

W 2018 r. wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wyniosły 1511,6 tys. zł

Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem

Świadczenie wychowawcze RODZINA 500+ w 2018 r.	Powiat	Gmina
Przeciętna miesięczna:		
liczba rodzin pobierających świadczenie	2596	466
liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie	3896	712
Wyплаты świadczeń w tys. zł	23645,3	4268,3

DANE Z 2018- URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU

Opieka społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Miasta i Gminy Wiązów realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiązowie.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób i rodzin, które skorzystały ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2018 - 2020 .

Lata	Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe, celowe specjalne i pomoc rzeczowa
2018	50 osób	52 rodziny	116 rodzin
2019	48 osób	56 rodzin	59 rodzin

2020

54 osoby

44 rodziny

77 rodzin

3.4. Oświata (edukacja) i wychowanie.

Wskaźniki dotyczące poszczególnych typów sieci oświatowej są zróżnicowane. Przeciętna liczba uczniów przypadająca na 1 obiekt w przedszkolach i szkołach podstawowych jest w gminie Wiązów niższa od porównywanych wartości. Wpływ na to ma głównie kameralny charakter większości placówek oświatowych w gminie, w szczególności tych zlokalizowanych na wsi.

Potwierdza to między innymi mniejsza liczba pomieszczeń na 1 placówkę. Natomiast w przypadku w gimnazjum sytuacja jest odwrotna, bowiem tylko jeden obiekt w gminie Wiązów świadczy usługi na tym szczeblu nauczania.

Młodzież z gminy Wiązów korzysta również z bogatej sieci placówek zlokalizowanych poza granicami samorządu, głównie w Strzelinie, Oławie oraz Wrocławiu. Dotyczy to pobierania nauki w szkołach zawodowych, technikach o określonych specjalizacjach, liceach oraz na wyższych uczelniach.

Obecnie gminna sieć oświatowa jest wystarczająca z punktu widzenia potrzeb i nie przewiduje się w najbliższych latach budowy nowej bądź likwidacji żadnej z funkcjonujących obecnie placówek. Jednakże w dłuższej perspektywie, w związku z postępującym niżem demograficznym, należy rozważyć możliwość uszczuplenia sieci szkół podstawowych.

W obecnym czasie dane dotyczące oświaty prezentują się następująco:

Lp.	Pełna nazwa placówki – adres/telefon	Ilość uczniów
1	Szkoła Podstawowa im. Unii Europejskiej w Wawrzyszowie Wawrzyszów 37, 57-120 Wiązów tel. 071/39 300 27	64
	Punkt przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Unii Europejskiej w Wawrzyszowie	14
2	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Jaworowie, Jaworów 9a, 57-120 Wiązów tel. 071/ 39 425 42	107
	Punkt przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Jaworowie	19
3	Szkoła Podstawowa im. Piastów Śląskich w Wiązowie ul. 1 Maja 31, 57-120 Wiązów tel. 71 393 13 67, 71 393 13 22	423
4	Przedszkole Miejskie „Bajkowy Ogród” w Wiązowie ul. Pocztowa 6A, 57-120 Wiązów tel. 071/ 39 310 79	135
	Przedszkole posiada oddział zamiejscowy mieszczący się w budynku Szkoły Muzycznej I Stopnia w Witowicach, Witowice 39	

Dane pozyskane z Urzędu Miasta i Gminy Wiązów

3.5. Kultura

Rozpowszechnianiem kultury na terenie gminy zajmuje się Wiązowskie Centrum Kultury (WCK). Gminne instytucje kultury prowadzą działalność kulturalno – oświatową. Zorganizowane są liczne kluby i sekcje zainteresowań. Infrastrukturę kulturalną poza obiektem WCK we Wiązowie uzupełniają ogólnodostępne świetlice wiejskie zlokalizowane w miejscowościach Częstocice; Gułów; Janowo; Jaworów; Jędrzychowice; Jutrzyna; Kalinowa; Kłosów; Kowalów; Księżyce; Kucharzowice; Kurów; Łojowice; Miechowice Oławskie; Ośno; Stary Wiązów; Wawrzyszów; Witowice; Wyszonowice; Zborowice.

Wiązowskie Centrum Kultury pełni funkcje edukacyjno – szkoleniowe poprzez organizację kursów na Prawo Jazdy, naukę języków obcych, naukę gry na instrumentach muzycznych oraz cykliczne spotkania z ciekawymi ludźmi. Ponadto w WCK prowadzona jest wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, odbywają się spotkania Klubu AA oraz spotkania Związku Kombatanów. Na terenie gminy organizowane są liczne imprezy kulturalno – sportowe o randze lokalnej i regionalnej. Organizatorem wszystkich imprez jest Gminna Biblioteka Publiczna w Wiązowie.

KULTURA

Biblioteki w 2018 r.	Powiat	Gmina
Biblioteki i filie	13	4
Czytelnicy w bibliotekach publicznych	5255	1057
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w wol.	19	12

Instytucje kultury^a w 2018 r.	Powiat	Gmina
O G Ó Ł E M	17	-
Imprezy	652	-
uczestnicy imprez	70240	-
Grupy artystyczne	3	-
członkowie	45	-
Koła/kluby/sekcje	4	-
członkowie	45	-

a Centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice.

Kluby sportowe w 2018 r.	Powiat	Gmina
O G Ó Ł E M	26	2
Członkowie	1210	53
Ćwiczący	1229	125
Trenerzy	43	5
Instruktorzy sportowi	7	-

DANE Z 2018- URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU

Integralną częścią WCK jest Biblioteka Publiczna we Wiązowie wraz z oddziałem dziecięcym oraz filie biblioteczne zlokalizowane w miejscowościach:

- Jutrzyzna;
- Witowice;
- Wyszonowice.

Biblioteka we Wiązowie mieści się w budynku WCK, natomiast w Jutrzynie, Wyszonowicach oraz Witowicach w budynkach świetlic wiejskich. Działalność bibliotek służy zaspokajaniu potrzeb czytelniczych społeczeństwa, jego wychowaniu i upowszechnianiu oraz rozwojowi kultury i wiedzy. Biblioteka posiada bogaty księgozbiór liczony na około 52,2 tysięcy woluminów. Korzysta z niej rocznie blisko 1057 czytelników. W 2018 roku wypożyczenia na 1 czytelnika wyniosły 12 woluminów.

Z usług kultury wyższego rzędu (np.: kina, teatry, opery, galerie, muzea, wystawy, itp.) mieszkańcy gminy Wiązów korzystają poza jej granicami, głównie we Wrocławiu.

Obecna sieć i zakres usług kultury jest wystarczająca z punktu widzenia potrzeb. Władze samorządowe zamierzają nadal utrzymywać i kontynuować działalność istniejących placówek kulturalnych. Ponadto przyszłe działania powinny prowadzić do zachęcenia uczestnictwem w życiu kulturalnym miasta i gminy coraz większej liczby mieszkańców. Osiągnąć to można między innymi poprzez szersze dostosowanie oferty w kierunku potrzeb różnych grup wiekowych, między innymi wzbogacając obecną ofertę oraz łącząc działalność instytucji kulturalnych z innymi rodzajami aktywności, szczególnie w dziedzinach: sportu, rekreacji, gastronomii czy rozrywki. W najbliższym czasie nie przewiduje się likwidacji, budowy lub rozbudowy żadnej z placówek kulturalnych.

3.6. Sport

Działania klubów i licznych sekcji sportowych oraz urozmaicona infrastruktura sportowa to podstawowa możliwość rozwoju kultury fizycznej wśród mieszkańców miasta i gminy, a szczególnie dzieci i młodzieży. Organizacją aktywności związanych ze sportem zajmuje się częściowo Wiązowskie Centrum Kultury (WCK).

Infrastrukturę sportową w gminie tworzą między innymi:

- Stadion w Wiązowie;
- Boiska sportowe we wsiach:
 - Częstocice;
 - Jaworów;
 - Jędrzychowice;
 - Jutrzyzna;
 - Łojowice;
 - Kalinowa;
 - Kowalów;
 - Księżyce
 - Kucharzowice;
 - Stary Wiązów;
 - Witowice;
 - Wyszonowice.

Sekcje sportowe reprezentują następujące kluby:

- KS Świtez Wiązów – piłka nożna i tenis stołowy;
- LZS Logan Witowice – piłka nożna;
- LZS Pionier Wyszonowice – piłka nożna;
- LZS Kucharzowice – piłka nożna,
- KS Pogoń Kowalów.

SPORT

Kluby sportowe w 2018 r.	Powiat	Gmina
OGÓŁEM	26	2
Członkowie	1210	53
Ćwiczący	1229	125
Trenerzy	43	5
Instruktorzy sportowi	7	-

DANE Z 2018- URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU

Infrastrukturę sportową na terenie gminy wzbogacają obiekty i place sportowe zlokalizowane przy placówkach szkolnych.

Działania samorządu powinny nadal koncentrować się wokół rozwoju oraz upowszechniania na terenie gminy różnych form sportu i rekreacji. Analogicznie do przedsięwzięć związanych z kulturą, należy kontynuować możliwość zrzeszania się w klubach i sekcjach sportowych dla miejscowej młodzieży. W

najbliższych latach nie planuje się likwidacji obecnych obiektów. W planach inwestycyjnych samorządu jest budowa hali sportowej wraz z basenem oraz kortów tenisowych we Wiązowie.

3.7. Gospodarka mieszkaniowa

Zasoby mieszkaniowe

Przeciętne wskaźniki dotyczące mieszkalnictwa w gminie Wiązów są zbliżone do poziomu występującego w skali kraju i województwa dolnośląskiego. Podobnie kształtuje się problematyka związana z gospodarką mieszkaniową, to jest:

- wysoki odsetek mieszkań o niskim standardzie;
- ograniczone fundusze na remonty bieżące;
- niezaspokojone potrzeby kwaterunkowe ludności;
- wysoka przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie;
- mała powierzchnia użytkowa w m² na 1 osobę;
- wysoka przeciętna liczba osób na 1 izbę.

Na terenie gminy występują zróżnicowane typy zabudowy. Zabudowa zagrodowa oraz jednorodzinna i jednorodzinna – usługowa występuje głównie na terenach wiejskich, natomiast zabudowa wielorodzinna na terenie miasta. Ponadto zabudowa wielorodzinna zlokalizowana jest na terenie wsi: Jaworów, Częstocice, Jędrzychowice, Łojowice, Wyszonowice, Księżyce, Wawrzyszów i Jutrzyna. Powierzchnie działek w zależności od typu zabudowy wahają się od 500 do 2000 m². Przeciętna wysokość zabudowy na wsi wynosi 2, a maksymalnie 3 kondygnacje, natomiast w mieście do 5 kondygnacji.

Na podstawie wyników badań z powszechnego spisu ludności w 2002 roku można obliczyć, że spośród 1151 budynków mieszkalnych zlokalizowanych na terenie gminy aż 87 % wybudowano przed 1945 rokiem, z czego 54 % powstało przed 1918 rokiem. Większość z nich wymaga kapitalnych remontów.

MIESZKANIA		
Mieszkania oddane do użytkowania	2017	2018
OGÓŁEM	14	21
w tym:		
indywidualne	10	17
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	4	4
Zasoby mieszkaniowe	2017	2018
Mieszkania ^a	2344	2364
Przeciętna powierzchnia użytkowa ^a 1 mieszkania w m ²	85	85
Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	78	76
Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych w tys. zł	..	134,0 ^b
Liczba lokali socjalnych	14	14

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych. b Dane za okres od początku powstania zaległości do końca okresu sprawozdawczego.

DANE ZA 2017 I 2018- URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU

łącznie na terenie gminy Wiązów w 2018 roku były 2364 mieszkania. Wskaźniki statystyczne dotyczące warunków zamieszkania w gminie Wiązów są charakterystyczne dla gmin miejsko – wiejskich, w których liczba mieszkańców miasta stanowi mniej niż połowę wszystkich mieszkańców gminy, a samo miasto ma charakter na w pół wiejski i nie przekracza 4000 – 5000 mieszkańców. Wskaźniki te odznaczają się bowiem korzystniejszymi uwarunkowaniami na tle powiatu, a zwłaszcza województwa (statystycznie obejmującego również duże gminy miejskie) w zakresie powierzchni użytkowej oraz liczbie izb, zaś mniej korzystniejszymi w kontekście przeciętnej liczby osób na 1 mieszkanie oraz 1 izbę. Powodem tego stanu jest z jednej strony znacznie większa kubatura przeciętnego zabudowania na wsi niż w mieście, zaś z drugiej większa liczba osób składających się na 1 gospodarstwo domowe na terenach wiejskich od gospodarstwa charakteryzującego średnie i duże miasto.

Budownictwo mieszkaniowe

Na terenie gminy Wiązów w 2017 roku oddano do użytku 14 mieszkań zaś z 2018 21 mieszkań, składające się z 111 izb (w tym w mieście 11 mieszkań, składających się z 66 izb). Łączna powierzchnia użytkowa nowo oddanych mieszkań wyniosła 2903 m² (w tym w mieście 1655 m²). Wszystkie mieszkania oddano w systemie jednorodinnym.

W 2018 roku wskaźnik ilości nowych mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców był zbliżony do wartości charakteryzującej powiat strzeliński oraz niższy od średniej w województwie dolnośląskim. Natomiast w porównaniu z województwem oddano stosunkowo więcej mieszkań w systemie budownictwa indywidualnego o czym świadczy większa przeciętna powierzchnia użytkowa 1 nowego mieszkania w m² oraz większa przeciętna liczba izb w nowym mieszkaniu. Należy nadmienić, że prezentowane dane nie są wizerunkiem stałych tendencji lecz tylko obrazem sytuacji w danym roku i mogą z roku na rok ulegać znacznym zmianom. Bez względu na to gmina Wiązów jest atrakcyjnym miejscem pod względem budownictwa mieszkaniowego. Wpływ na to mają głównie walory krajobrazowe i przyrodnicze oraz bliskość aglomeracji wrocławskiej. Należy więc promować tereny przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe, licząc głównie na napływ osadników, szczególnie z pobliskiego Wrocławia. Jednakże należy jednocześnie prowadzić wyważoną politykę w zakresie wyznaczania miejsc pod budownictwo mieszkaniowe. Zbytne nasycenie zabudową mieszkaniową, szczególnie na terenach wiejskich może spowodować odwrócenie obecnych korzystnych tendencji.

Realizacja zadań własnych gminy w zakresie gospodarki przestrzennej, określonych w ustawie o samorządzie terytorialnym, następuje na drodze stanowienia przepisów gminnych jakimi są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz ich praktycznego egzekwowania. Podstawą do ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, a w rezultacie wydania pozwolenia na budowę, są ustalenia w/w planów.

Według danych Urzędu Miasta i Gminy rezerwy lokalizacyjne pod budownictwo mieszkaniowe według miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynoszą obecnie:

- miasto Wiązów – 2,82 ha;
- Jaworów – 0,11 ha;
- Wyszonowice – 0,84 ha;
- Kucharzowice – 1,49 ha;
- Kurów – 0,10 ha;
- Miechowice Oławskie – 0,50 ha;
- Jutrzyzna – 0,10 ha;

- Ośno – 1,00 ha.

Należy nadmienić, że obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują następujące obręby geodezyjne:

- Miasto Wiązów- 916 ha,
- Obręb Stary Wiązów 664 ha,
- Obręb Jaworów 458 ha,
- Obręb Jędrzychowice 539,
- Obręb Kłosów 811,
- Obręb Kurów 545 ha,
- Obręb Łojowice 648 ha,
- Obręb Ośno 361 ha.

Oznacza to, że gmina Wiązów posiada aktualne mpzp dla powierzchni 4942 ha, co stanowi przeszło 35% powierzchni gminy.

3.8. Bezpieczeństwo publiczne

Policja

Stan bezpieczeństwa w gminie w znacznym stopniu jest zdeterminowany przez funkcjonowanie stosownych jednostek powołanych w tym celu. W Wiązowie zlokalizowany jest Komisariat Policji (ul. Pocztowa 2), który podlega Komendzie Powiatowej Policji w Strzelinie. Do obsługi poszczególnych rejonów gminy oddelegowanych jest 3 funkcjonariuszy. Policjanci obsługujący obszar gminy Wiązów dysponują pojazdem służbowym. Z punktu widzenia gospodarki przestrzennej nie przewiduje się dodatkowych potrzeb terenowych związanych z funkcjonowaniem Policji.

Ochrona przeciwpożarowa

Rejon gminy Wiązów obsługuje jednostka Państwowej Straży Pożarnej (PSP) zlokalizowana w Strzelinie. Ponadto na terenie gminy Wiązów znajdują się 4 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP):

- OSP Wiązów;
- OSP Jutrzyna;
- OSP Łojowice.

Wyposażenie techniczne miejscowych jednostek OSP obejmuje między innymi:

- OSP Wiązów:- 1wóz bojowy,
- OSP Jutrzyna:- 1 wóz bojowy;
- OSP Łojowice:- 1 wóz bojowy;
- OSP Ośno:- 1 wóz bojowy;

Ponadto miejscowe jednostki OSP posiadają niezbędny sprzęt do łączności, motopompy, węże pożarnicze, drabiny, bosaki, siekiery, itp. Jednostka OSP Wiązów jest włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Do likwidacji przeznaczona jest jednostka OSP Ośno. Zakres działań możliwych do realizacji przez jednostki OSP jest ograniczony. Ze względu na stan techniczny sprzętu gaśniczego i pojazdów mogą brać one jedynie udział w nieskomplikowanych akcjach gaśniczych i zagrożeniach.

Ochrona przeciwpowodziowa

Stopień zagrożenia powodziowego w dolinie rzeki Oławy determinowany jest zarówno czynnikami naturalnymi, takimi jak: rzeźba terenu, gleba, budowa geologiczna, szata roślinna, natężenie opadów atmosferycznych, powierzchnia i ukształtowanie zlewni i jej poszczególnych dopływów, jak również czynnikami antropogenicznymi, takimi jak: regulacja koryt rzecznych, infrastruktura hydrotechniczna, stopień zagospodarowania dolin rzecznych.

Na podstawie aktualnie obowiązujących map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego (MRP) roku ustalono, że na terenie gminy Wiązów występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których:

- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% i dla których obowiązują zakazy wynikające z przepisów odrębnych;
- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% i dla których obowiązują zakazy wynikające z przepisów odrębnych;
- obszary międzywala.

oraz takie, na których:

- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%.
- nastąpi zalanie w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Wszystkie wymienione powyżej zasięgi zostały oznaczone na rysunku Studium oraz w szczególności dla obszarów zagrożenia powodziowego obowiązują właściwe przepisy odrębne. Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują właściwe przepisy odrębne.

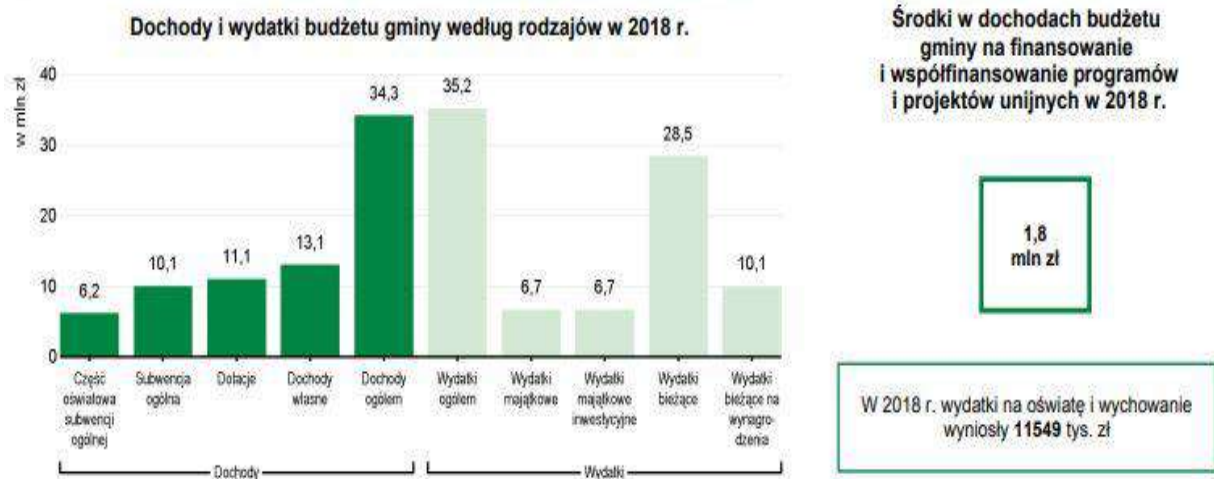
3.9. Administracja samorządowa

Urząd Miasta i Gminy. Budżet gminy Wiązów.

Urząd Miasta i Gminy, zlokalizowany w miejscowości Wiązów, nadzoruje aktywności społeczno – gospodarcze w gminie. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym na czele urzędu gminy miejsko – wiejskiej stoi Burmistrz. Jest on kierownikiem Urzędu i zwierzchnikiem służbowym pracowników Urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Struktura organizacyjna Urzędu Miasta i Gminy Wiązów składa się z następujących wydziałów i stanowisk:

- Burmistrz Miasta i Gminy Wiązów (BM);
- Sekretarz Miasta i Gminy Wiązów (SG).

FINANSE PUBLICZNE

DANE ZA 2018- URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU

Wydział Organizacyjny (OR):

1. Naczelnik Wydziału – Stanowisko ds. Oświaty i Kadr.
2. Stanowisko ds. Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
3. Stanowisko ds. Informatyzacji Urzędu
4. Stanowisko ds. Administracyjno – Biurowych
5. Stanowisko ds. Promocji i Rzecznik Prasowy Gminy Wiązów
6. Kierowca
7. Stanowisko Robocze

Wydział Finansowy (FN):

1. Naczelnik Wydziału – Skarbnik Gminy
2. Zastępca Skarbnika
3. Stanowisko ds. Księgowości Budżetowej
4. Stanowisko ds. Księgowości Budżetowej
5. Stanowisko ds. płac
6. Stanowisko ds. Windykacji
7. Stanowisko ds. Rozliczeń
8. Stanowisko ds. Podatków i Opłat Lokalnych
9. Stanowisko ds. Ewidencji i Rozliczeń Opłat
10. Stanowisko ds. Rozliczeń podatku VAT i ewidencji Środków Trwałych
11. Stanowisko ds. Rozliczeń opłat za gospodarowanie odpadami.

Urząd Stanu Cywilnego (SC):

1. Kierownik USC
2. Zastępca Kierownika USC – Stanowisko ds. Obywatelskich

Wydział Ochrony Środowiska (OŚ):

1. Naczelnik Wydziału – Stanowisko ds. Ochrony Środowiska
2. Stanowisko robocze
3. Stanowisko robocze

Wydział Infrastruktury i Rozwoju (IR):

1. Naczelnik Wydziału – Stanowisko ds. Współpracy Europejskiej oraz Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
2. Stanowisko ds. Dróg i Budownictwa
3. Stanowisko ds. Gospodarki Nieruchomościami Planowania Przestrzennego
4. Stanowisko ds. Rolnictwa
5. Stanowisko ds. Mienia Komunalnego

Ponadto Urzędowi Miasta i Gminy Wiązów podlegają następujące budżetowe jednostki organizacyjne:

- Szkoła Podstawowa Wiązów;
- Szkoła Podstawowa Wawrzyszów;
- Szkoła Podstawowa Jaworów;
- Szkoła Muzyczna Witowice;
- Przedszkole Wiązów;
- Zakład Gospodarki Komunalnej Wiązów;
- Wiazowskie Centrum Kultury Wiązów.

GMINA MIEJSKO - WIEJSKA WIĄZÓW NA TLE GMIN POWIATU I WOJEWÓDZTWA W 2018 R.

Lokata gminy w powiecie 1 10 Lokata gminy w województwie

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność na 1 km ²	Kobiety na 100 mężczyzn ^a	Saldo migracji na 1000 ludności	Dochody własne budżetu gminy ^b		Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych ^b		Wydatki budżetu gminy ^b		Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc ^a	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych	Odsetek ludności korzystającej z instalacji			Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
				na 1 mieszkańca	na 1 mieszkańca	wodociągowej	kanalizacyjnej	gazowej							
WIĄZÓW (GM.MIEJSKO-WIEJSKA)	3 124	4 39	4 147	3 118	4 74	4 92	3 85	2 70	3 100	4 156	2 121	3 149			
BORÓW (GM.WIEJSKA)	2 121	2 20	2 81	4 148	1 5	1 58	3 85	1 28	4 118	3 149	3 136	2 134			
KONDRATOWICE (GM.WIEJSKA)	4 145	1 5	5 156	2 101	2 20	2 72	5 130	3 86	1 17	2 103	4 142	4 151			
PRZEWORNO (GM.WIEJSKA)	5 149	2 20	3 144	5 165	5 131	5 162	1 23	4 88	5 131	5 164	- -	5 155			
STRZELIN (GM.MIEJSKO-WIEJSKA)	1 51	5 106	1 58	1 46	3 68	3 86	2 39	5 105	2 67	1 72	1 56	1 56			

DANE ZA 2018- URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU

Gremia samorządowe

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym władzę wykonawczą w mieście i gminie Wiązów sprawuje Burmistrz, wyłoniony na podstawie bezpośrednich wyborów. Władzę uchwałodawczą, odpowiednik władzy ustawodawczej Sejmu RP, pełni Rada Miasta i Gminy, składająca się z 15 osób.

W wyniku wyborów samorządowych, które odbyły się jesienią 2018 roku, Rada Miasta i Gminy w Wiązowie składa się z 10 kobiet i 5 mężczyzn.

Współpraca krajowa i międzynarodowa

Gmina Wiązów nie należy do organizacji i stowarzyszeń krajowych oraz międzynarodowych. Miastami partnerskimi Wiązowa są miasto Jenišovice w Republice Czeskiej i Świerzawa.

4. Gospodarka

4.1. Rolnictwo i leśnictwo

Struktura gospodarcza gminy Wiązów jest zróżnicowana. Począwszy od lat 90 – tych funkcje przemysłowe tracą na ważności. Rozwija się sektor usługowy. Natomiast I sektor gospodarki narodowej czyli rolnictwo stanowi nadal kluczową funkcję w gminnej gospodarce. Przeważają małe gospodarstwa rolne o areale około 10 ha, zajmujące się głównie uprawą ziemi oraz hodowlą. Współpracują na terenie gminy z licznymi podmiotami gospodarczymi.

**Struktura użytkowania i własnościowa gruntów
Gmina Wiązów – użytkowanie gruntów w 2018 roku (w ha)**

Powierzchnia ogólna	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty i nieużytki
	Razem	W tym					
		grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
(gmina) 14182	12139	11352	23	544	220	597	1446
(miasto) 916	763	721	1	34	7	3	150

Użytki rolne stanowią 85,59 % ogólnej powierzchni gminy, lasy i grunty leśne 4,21 %, a pozostałe grunty i nieużytki 10,20 %. Natomiast w strukturze użytków rolnych największy obszar zajmują grunty orne – 93,52 % oraz łąki – 4,48 %.

Gmina Wiązów – struktura użytkowania gruntów w 2012 roku (w %)

Jednostka administracyjna	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty i nieużytki
	Razem	W tym					
		grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
Gmina Wiązów	85,59	93,52	0,19	4,48	1,81	4,21	10,20
Powiat Strzeliński	81,76	90,48	1,99	4,60	2,93	8,54	9,70
Województwo Dolnośląskie	58,21	77,31	0,74	12,46	9,49	28,93	12,86

Z powyższej ryciny oraz tabeli wynika, że podobnie jak w powiecie i województwie, również w gminie Wiązów zdecydowanie dominują użytki rolne. Generalnie zresztą struktura użytkowania gruntów w gminie jest zbieżna ze średnią w powiecie strzelińskim. Natomiast w porównaniu z województwem, zarówno powiat strzeliński jak i rolnicza gmina Wiązów wyróżniają się zdecydowanie mniejszym odsetkiem lasów. Tereny określone kategorią „pozostałe”, w skład których wchodzi między innymi: obszary zabudowy mieszkaniowej, tereny przemysłowe, place, ulice, skwery, parki, tereny wodne, nieużytki itp., w gminie Wiązów stanowią niemal ten sam co w powiecie oraz województwie udział w strukturze użytkowania gruntów.

Gmina Wiązów – użytkowanie gruntów w gospodarstwach indywidualnych w 2012 roku (w ha)

Powierzchnia ogólna	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty i nieużytki
	Razem	W tym					
		grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
8992	8585	8124	22	368	71	51	356

Gospodarstwa indywidualne stanowią 63,40 % powierzchni ogólnej gminy. Użytki rolne stanowią 95,47 % ogólnej powierzchni gruntów gospodarstw indywidualnych, lasy i grunty leśne 0,57 %, a pozostałe ziemie oraz nieużytki 3,96 %. Natomiast struktura użytków rolnych będących we władaniu gospodarstw indywidualnych kształtuje się w następujący sposób:

- grunty orne – 94,62 %;
- sady – 0,26 %;
- łąki – 4,29 %;
- pastwiska – 0,83 %.

Udział gospodarstw indywidualnych w stosunku do ogólnej powierzchni poszczególnych elementów kształtujących przestrzeń gminy Wiązów przedstawia się w następujący sposób:

- użytki rolne razem – 70,72 %;
- grunty orne – 71,56 %;
- sady – 95,65 %;
- łąki – 67,65 %;
- pastwiska – 32,27 %;
- lasy – 8,54 %;
- pozostałe grunty – 24,62 %.

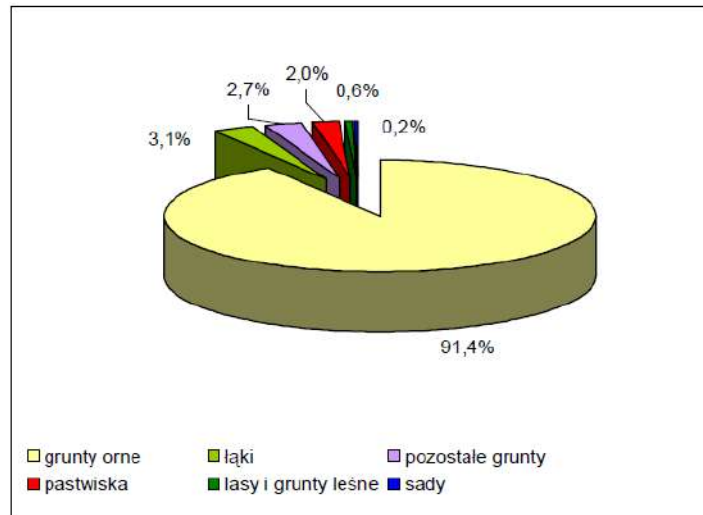
Gmina Wiązów – użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2012 roku (w ha)

Powierzchnia ogólna	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty i nieużytki
	Razem	W tym					
		grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
9685	9359	8850	17	299	193	62	264

Gospodarstwa rolne stanowią 68,29 % powierzchni ogólnej gminy. Użytki rolne stanowią 96,63% ogólnej powierzchni gruntów gospodarstw rolnych, lasy i grunty leśne 0,64 %, a pozostałe ziemie oraz nieużytki 2,73 %. Natomiast struktura użytków rolnych będących we władaniu gospodarstw rolnych kształtuje się w następujący sposób:

- grunty orne – 94,56 %;
- sady – 0,18 %;
- łąki – 3,19 %;
- pastwiska – 2,06 %.

Gmina Wiązów – struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2012 roku

Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego w 2012 roku na terenie gminy Wiązów funkcjonowało 1027 gospodarstw rolnych. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego zajmuje areał 9,43 ha i jest większa od przeciętnej wartości występującej w powiecie strzelińskim oraz województwie dolnośląskim.

Gmina Wiązów – struktura powierzchni gospodarstw rolnych w 2012 roku

Powierzchnia gospodarstwa w ha	Ilość gospodarstw	Struktura (%)
do 1 ha	389	37,88
1 – 5	234	22,78
5 – 10	175	17,04
10 – 15	89	8,67
15 i więcej	140	13,63

Gospodarstwa bardzo małe, to jest o areale od 0 do 5 ha, stanowią aż 60 % ogólnej liczby gospodarstw w gminie. Gospodarstwa małe, to jest o areale od 5 do 10 ha stanowią 17 %, natomiast gospodarstwa średnie jak na polskie warunki, czyli o powierzchni od 10 ha do 15 ha to blisko 9 % ogółu, a gospodarstwa duże o areale powyżej 15 ha stanowią zaledwie ponad 13 % ogółu. Należy więc przyjąć, że struktura obszarowa gospodarstw rolnych jest bardzo rozdrobniona. Większość małych gospodarstw poszukuje i będzie poszukiwać dodatkowych, pozarolniczych źródeł dochodu. Aby sprostać realiom współczesnej gospodarki rynkowej należy przyspieszyć tempo restrukturyzacji sektora rolniczego, celem poprawy struktury agrarnej gospodarstw. Należy nadmienić, że na podstawie danych z Powszechnego Spisu Rolnego z 2012 roku 817 gospodarstw (79,55 % ogółu) prowadziło wyłącznie działalność rolniczą.

4.2. Jakość gleb, uprawy, hodowla

Gmina Wiązów posiada bardzo dobre warunki do produkcji rolniczej. Areał gruntów bardzo dobrych i dobrych należących do I, II i III klasy bonitacyjnej wynosi 75,84 %. Natomiast areał gruntów średnich należących do IV klasy bonitacyjnej wynosi 22,70 % ogólnej powierzchni gruntów ornych. Zaś ziemie słabe i bardzo słabe V i VI klasy bonitacyjnej stanowią zaledwie 1,46 % ogólnej powierzchni gruntów ornych. Według opracowanej przez Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach (IUNG Puławy) kompleksowej metody waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej, obliczony dla gminy Wiązów wskaźnik wartości wynosi 98,4 pkt (średnia dla byłego województwa wrocławskiego to 82,1 pkt).

Gmina Wiązów – odsetek gruntów bardzo dobrych i dobrych (I – IVa klasa bonitacyjna) według miejscowości

Miejscowość	Odsetek gruntów w I – IVa klasie bonitacyjnej
Bryłów	93,42
Bryłówek	98,59
Częstocice	94,91
Gulów	97,12
Janowo	99,48
Jędrzychowice	96,23
Jaworów	73,57
Jutrzyzna	93,29
Kalinowa	87,00
Kłosów	77,52
Kowalów	91,98
Krajno	89,72
Księżyce	95,53
Kucharzowice	97,08
Kurów	89,63
Lojowice	91,27
Miechowice Oławskie	98,24
Ošno	98,13
Stary Wiązów	97,71
Wawrzęcice	98,57
Wawrzyszów	68,88
Witowice	88,43
Wyszonowice	93,15
Zborowice	92,39
Wiązów	98,43

Grunty o najwyższym wskaźniku bonitacji występują w miejscowościach: Bryłówek, Janowo, Miechowice Oławskie, Ošno, Wawrzęcice i Wiązów (ponad 98 % gleb w klasie I – IVa) oraz Gulów, Jędrzychowice, Księżyce, Kucharzowice i Stary Wiązów (ponad 95 % gleb w klasie I – IVa), zaś o wskaźniku najniższym w miejscowościach: Jaworów, Kalinowa, Kłosów, Krajno, Kurów, Wawrzyszów i Witowice (powyżej 10 % gleb w klasie IVb – VI).

Powyższe uwarunkowania decydują, że głównym kierunkiem w produkcji rolniczej jest uprawa roślinna dostosowana przede wszystkim na potrzeby ludności i przemysłu przetwórczego oraz hodowla zwierząt. Największe znaczenie w gminie mają następujące uprawy:

- zboża podstawowe;

- kukurydza na ziarno;
- rzepak;
- buraki cukrowe;
- ziemniaki.

Natomiast wśród zbóż podstawowych dominują:

- pszenica -81,60 % ogólnej powierzchni zasiewów zbóż podstawowych;
- jęczmień –14,51 %;
- owies – 2,27 %;
- mieszanki zbożowe – 0,68 %.
- pszenżyto – 0,45 %;
- żyto – 0,45 %;
- mieszanki zbożowo – strączkowe –0,04 %.

Ogólnie można przyjąć, że na terenie gminy Wiązów uprawia się stosunkowo mało roślin wymagających dużej chemizacji, to jest: rzepaku czy buraka cukrowego. To zjawisko należy uznać za objaw pozytywny w stosunku do obecności bogatych walorów środowiska przyrodniczego. Warunki glebowe gminy, korzystniejsze od średniej występującej w województwie dolnośląskim powodują, że plony głównych ziemiopłodów są wyższe od wartości osiągniętych w regionie.

4.3. Leśnictwo

Gmina charakteryzuje się symbolicznym zalesieniem. Lasy i grunty leśne stanowią 4, 1 % powierzchni gminy, to jest 585 ha. Jest to wskaźnik zdecydowanie niższy od średniej dla województwa dolnośląskiego – 28,93 % i powiatu strzebińskiego – 8,54 %.

Leśnictwo w 2018 r.	
Powierzchnia lasów ogółem w ha	585
w tym lasy publiczne	533
w tym własność gminy	2
Lesistość w %	4,1

DANE ZA 2018- URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU

Lasami znajdującymi się na terenie gminy Wiązów zarządza Nadleśnictwo Oława, należące do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu. Miejscowe lasy w całości znajdują się w granicach obrębu leśnego Oława (leśnictwo Oleśnica Mała). Na terenie gminy nie ma leśniczówek. Całość lasów znajduje się w II strefie uszkodzeń przemysłowych. Obecnie emisja szkodliwych substancji znacznie się zmniejszyła, ale nadal na uszkodzenia lasów wpływają zanieczyszczenia trans graniczne. Nadrzędnym celem ochrony ekosystemów leśnych jest utrzymanie i odtwarzanie ich charakteru, zbliżonego do pierwotnego oraz naturalnego, a także prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej związanej z pozyskiwaniem drewna. Ponadto zgodnie z tendencją zwiększania lesistości kraju wskazane byłoby przeznaczenie pod zalesienie nie użytkowanych gruntów rolnych i użytków zielonych V i VI klasy bonitacyjnej. Areał wszystkich gruntów ornych i użytków zielonych V i VI klasy na terenie gminy Wiązów to 165 ha. Przeznaczenie tych terenów pod zalesienie spowodowałoby wzrost lesistości gminy z obecnych 4,21 % do 5,16 %.

4.4. Działalność produkcyjna

Górnictwo i przetwórstwo kopalin

Na terenie gminy Wiązów eksploatowane są dwa złoża kopalin: „Kalinowa” i „Kalinowa I”. Użytkownikiem obu złóż jest Zakład Gospodarki Komunalnej. Eksploatacja prowadzona jest sposobem odkrywkowym, w niezawodnionej części złoża, koparką jednonaczyniową. Kopalina nie podlega przeróbce. Złoże „Kalinowa” eksploatowane było od 1998 roku na podstawie koncesji ważnej do 2004 roku. Obszar górniczy o powierzchni 9,92 ha i teren górniczy o powierzchni 13,75 ha utworzono w 1998 roku. Natomiast eksploatacja złoża „Kalinowa I” prowadzona jest okresowo. Obszar górniczy o powierzchni 17,37 ha utworzono w 1999 roku. Wydobycie piasku zostało już zakończone.

Pozostałe działalności produkcyjne i struktura zatrudnienia w większych zakładach pracy

Dzięki dużej powierzchni użytków rolnych w strukturze zagospodarowania terenu, gospodarka gminy Wiązów silnie związana jest z sektorem rolniczym. Natomiast wśród działalności produkcyjnych, dominującymi branżami są: produkcja żywności, budownictwo oraz rzemiosło produkcyjne. Miejscowe nieliczne zakłady przemysłowe zlokalizowane są głównie w mieście Wiązów.

Gmina Wiązów – wykaz większych zakładów pracy (pracodawców)

Nazwa zakładu	Lokalizacja	Opis klasy działalności według EKD	Zatrudnienie z terenu gminy
„Junpe”	Wiązów	Produkcja papierowych artykułów gospodarstwa domowego, toaletowych i sanitarnych; produkcja papierowych artykułów pismennych	62
Szkoła Podstawowa	Wiązów	Szkolnictwo podstawowe	38
Gimnazjum	Wiązów	Szkolnictwo podstawowe	37
Urząd Miasta i Gminy	Wiązów	Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej	35
Zakład Gospodarki Komunalnej	Wiązów	Odprowadzanie ścieków, wywóz śmieci, usługi sanitarne i pokrewne	29
„Dunaj”	Wiązów	Produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych	27
Szkoła Podstawowa	Wawrzyszów	Szkolnictwo podstawowe	20
„Katex”	Wiązów	Produkcja płyt, arkuszy i kształtek z tworzyw sztucznych	19
Szkoła Podstawowa	Jaworów	Szkolnictwo podstawowe	18
Szkoła Podstawowa	Witowice	Szkolnictwo podstawowe	16
Bank Spółdzielczy w Olawie	Wiązów	Pośrednictwo walutowe	12
Piekarnia „Jędrus”	Lojowice	Produkcja chleba oraz świeżych wyrobów piekarniczych; produkcja ciast i ciastek	11
Piekarnia Wiesław Piskorz	Wiązów	Produkcja chleba oraz świeżych wyrobów piekarniczych; produkcja ciast i ciastek	11
Wiązowskie Centrum Kultury	Wiązów	Działalność domów kultury i ośrodków kultury	11
„Ideal”	Stary Wiązów	Produkcja metalowych elementów stolarki budowlanej	10
Piekarnia Jerzy Zareba	Wiązów	Sprzedaż detaliczna prowadzona na bazarach i targowiskach	10
NZOZ Ul. Poczтова	Wiązów	Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego	8

Powyższa tabela obejmuje również zakłady pracy z I i III sektora gospodarki narodowej, zarówno publiczne jak i prywatne, ponieważ głównym kryterium doboru była tutaj liczba zatrudnionych. Wyżej wymienione zakłady pracy generują zatrudnienie na poziomie 411 osób. Liczba ta stanowi około 9 % wszystkich obywateli gminy w wieku produkcyjnym.

4.5. Usługi rynkowe

Charakterystyczny w ostatnich 30 latach XX wieku dla krajów rozwiniętych proces serwicyzacji gospodarki postępuje w Polsce od 15 lat. Rośnie odsetek zatrudnionych w III sektorze gospodarki

narodowej. Dogodne położenie geograficzne gminy Wiązów oraz obecna struktura gospodarcza powoduje, że pożądany staje się dalszy rozwój sektora produkcyjnego oraz usług: handlowych, gastronomicznych, sportowych i rekreacyjnych.

Handel

Ogółem w 2002 roku na terenie gminy Wiązów funkcjonowało 67 sklepów, w których pracowały 134 osoby (w mieście odpowiednio 33 i 76). Na 1 obiekt handlowy przypadało 111 mieszkańców (w mieście 68). Większość sklepów, poza nielicznymi wyjątkami, to placówki małe i średnie, o powierzchni sprzedaży nie przekraczającej 100 m². Głównym ośrodkiem handlowym w gminie jest miasto Wiązów. Większość miejscowości posiada przynajmniej jeden obiekt handlowy zaopatrujący miejscową ludność w podstawowe produkty.

Dostępność placówek handlowych dla mieszkańców gminy Wiązów jest zbliżona do przeciętnej wartości występującej w powiecie strzelińskim. Znaczna powierzchnia gminy oraz rozproszenie jednostek osadniczych powoduje, że nasycenie siecią handlową wyrażoną w ilości sklepów na 10 km² jest mniej korzystne od porównywanych uwarunkowań na terenie województwa. Natomiast niska liczba pracujących na 1 sklep świadczy o tym, że miejscowy handel to głównie zakłady osób fizycznych oraz firmy rodzinne. Ponadto na terenie gminy (we Wiązowie) funkcjonuje 1 targowisko stałe o powierzchni 1500 m² oraz 2 stacje paliw, w tym 1 w mieście.

Gastronomia.

Niezbędnym elementem współtworzącym prestiż danego rejonu jest świadcząca wysoki poziom gastronomia. Należy rozwijać sieć tego typu placówek. W tym celu należy wykorzystać obecne rezerwy lokalizacyjne oraz budynki typu: świetlice wiejskie czy dawne folwarki oraz wykorzystać fakt rewitalizacji Wiązowskiego Rynku, który zyskał na atrakcyjności dla potencjalnej lokalizacji lokali gastronomicznej.

Pozostałe placówki usługowe i rzemiosło.

Oferta zakładów rzemieślniczych jest bogata i zróżnicowana. W szczególności świadczą one usługi: transportowe, budowlane, gastronomiczne, mechaniki pojazdowej, pośrednictwo oraz inne czynności związane z budownictwem czy obsługą rolnictwa. We Wiązowie zlokalizowany jest Urząd Pocztowy. Łącznie na terenie gminy, poza handlem, funkcjonuje kilkadziesiąt placówek usługowych. Są to między innymi: zakłady fryzjerskie, naprawy sprzętu AGD i RTV, wulkanizacyjne, itp.

Pośrednictwo finansowe.

W miejscowości Wiązów działalność gospodarczą prowadzi Bank Spółdzielczy – Spółdzielcza Grupa Bankowa, Bank Spółdzielczy w Oławie, Filia we Wiązowie oraz agencja PKO. Działają także agencje ubezpieczeniowe. Obecność banku pozytywnie wpływa na prestiż gminy. Zarówno klienci detaliczni jak i przedsiębiorcy mogą korzystać z pełnego wachlarza nowoczesnych usług finansowych. Na miejscu można zapoznać się z ofertą bardzo ważnych w nowoczesnej gospodarce rynkowej kredytów konsumpcyjnych lub inwestycyjnych. Z większości usług ponadpodstawowych, związanych między innymi z: handlem, kulturą, szkolnictwem, służbą zdrowia, pośrednictwem finansowym, itd., mieszkańcy gminy korzystają w pobliskim Strzelinie i Oławie oraz w stolicy województwa – Wrocławiu.

4.6. Turystyka

Główne atrakcje turystyczne.

Peryferyjne położenie w stosunku do atrakcyjnych krajobrazowo obszarów oraz rolniczy charakter gminy powoduje, że sektor turystyczny praktycznie nie istnieje. Poza malowniczymi fragmentami doliny rzeki Oławy i wysokiej klasy obiektami zabytkowymi w postaci założeń pałacowo – dworskich wraz z zabytkowymi parkami dworskimi na terenie gminy nie ma innych miejsc, na których można stworzyć ofertę turystyczną.

Znakowane trasy turystyczne.

Obecnie przez teren gminy nie prowadzą żadne znakowane szlaki piesze i rowerowe będące w gestii Polskiego Towarzystwa Krajoznawczo – Turystycznego (PTTK), Urzędu Miasta i Gminy bądź innych instytucji. Wynika to z braku szczególnie atrakcyjnych większych obszarów leśnych i zbiorników wodnych, co nie sprzyja napływowi turystów. Gmina nie dysponuje praktycznie bazą noclegową dla osób przyjezdnych.

5. Komunikacja i infrastruktura techniczna

5.1. Komunikacja

Z punktu widzenia połączeń regionalnych i międzynarodowych położenie komunikacyjne gminy jest bardzo korzystne. Już od średniowiecza przebiegały przez Wiązów główne szlaki handlowe na Śląsku. Obecnie podobną rolę pełni autostrada A4. Natomiast z punktu widzenia połączeń lokalnych położenie komunikacyjne gminy jest również korzystne, ponieważ posiada ona dogodne połączenia drogowe zarówno z Wrocławiem, Oławą jak i Strzelinem.

Drogi krajowe

nr A4 (autostrada): Jędrzychowice (Olszyna A18) – Legnica – Wrocław – Opole – Katowice – Kraków, dalej jako droga nr 4: Kraków – Tarnów – Rzeszów – Korczowa.

W odległości 7 km od Wiązowa przebiega jedna z najważniejszych osi komunikacyjnych w południowej Polsce i centralnej Europie, to jest autostrada A4. Łączy na terenie kraju miejscowość Jędrzychowice na granicy Polski z Niemcami z miejscowością Korczowa na granicy Polski z Ukrainą. Mieszkańcy gminy Wiązów mogą włączyć się do ruchu na autostradzie A4 poprzez drogowe węzły „Brzezimierz” lub „Przylesie”, położone poza granicami gminy. Na terenie gminy Wiązów w pobliżu miejscowości Witowice zbudowane jest miejsce obsługi podróżnych (MOP). Całkowita długość autostrady na terenie gminy wynosi 11,631 km i obejmuje dwa odcinki: km 175+752 – km 182+000 oraz km 184+980 – km 190+363. Według danych Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) średni dobowy ruch wynosi ponad 15000 pojazdów. Autostrada A4 będąca źródłem oddziaływania na obszary przyległe została wyposażona w ekrany akustyczne na odcinkach występowania zabudowy mieszkaniowej. Analiza porealizacyjna nie wykazała potrzeby ustanowienia na obecnym etapie obszaru ograniczonego użytkowania na terenie gminy Wiązów.

nr 39: Łagiewniki – Strzelin – Wiązów – Brzeg – Namysłów – Kępno.

Jest to bardzo ważny szlak drogowy o układzie południkowym w rejonie południowo – zachodniej Polski. Trasa ta przebiega równolegle do drogi krajowej nr 8 i umożliwia rozprowadzenie ruchu z rejonu Kłodzka, Wałbrzycha i Dzierżoniowa w kierunku centralnej Polski z pominięciem obciążonej dużym ruchem drogi krajowej nr 8 oraz bez konieczności przejazdu przez Wrocław. Na terenie gminy Wiązów długość drogi nr 39 wynosi 12,849 km (km 23,740 – 36,589) i przebiega przez obręby: Wyszonowice, Zborowice, Stary Wiązów, Wiązów, Miechowice Oławskie i Częstocice. Z punktu widzenia potrzeb niezbędna jest gruntowna modernizacja całego odcinka drogi na terenie gminy wraz z budową obejścia miasta Wiązów. Według danych Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) średni dobowy ruch wynosi ponad 2000 pojazdów. W najbliższych latach przewiduje się modernizację drogi nr 39 na odcinku przebiegającym przez gminę Wiązów. Powyższe drogi znajdują się w gestii Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA).

Drogi wojewódzkie

nr 396: Strzelin – Oława – Bierutów.

Jest to ważny szlak komunikacyjny w skali regionalnej. Droga nr 396 doprowadza między innymi ruch do węzła „Brzezimierz” na autostradzie A4. Długość trasy na terenie gminy Wiązów wynosi około 5 km i przebiega przez miejscowości: Ośno oraz Jędrzychowice. W układzie docelowym droga nr 396 ma mieć klasę „G”. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego przewiduje, że w nieokreślonym obecnie horyzoncie czasowym w ciągu trasy nr 396 zostanie zrealizowane obejście wsi Ośno. Według danych Dolnośląskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich z 2000 roku średni dobowy ruch pojazdów na odcinku autostrad A4 – Strzelin wynosił około 1950 pojazdów.

nr 378: Strzelin (Biedzychów) – Grodków.

Jest to droga o znaczeniu lokalnym, umożliwiająca połączenie pomiędzy Strzelinem a Grodkowem. Długość drogi na terenie gminy Wiązów wynosi około 5 km i przebiega przez miejscowości: Łojowice i Wawrzyszów. W układzie docelowym droga nr 378 ma mieć klasę „G”. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego przewiduje, że w nieokreślonym obecnie horyzoncie czasowym w ciągu trasy nr 378 zostanie zrealizowane obejście wsi Łojowice.

nr 403: Łukowice Brzeskie – Młodoszowice

Jest to droga o znaczeniu lokalnym, umożliwiająca połączenie pomiędzy drogą krajową nr 39 (skrzyżowanie w Łukowicach Brzeskich) z węzłem autostradowym Przylesie. Długość drogi na terenie gminy Wiązów wynosi około 3 km. Łączna długość dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Wiązów wynosi około 13 km. Powyższe drogi znajdują się w gestii Dolnośląskiego Zarządu Dróg i Kolei we Wrocławiu. Wieloletni Plan Inwestycyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013 przewiduje przebudowę drogi wojewódzkiej nr 403 na odcinku zlokalizowanym w granicach województwa dolnośląskiego.

Drogi powiatowe

Gmina Wiązów – wykaz dróg powiatowych na terenie gminy

Numer drogi	Relacja
3106 D	DW nr 384 – Krajno – Kowalów – Stary Wiązów – droga nr 39
3103 D	Droga nr 39 – Księżyce – Karszówek – DW nr 384
3098 D	Kowalów – Jutrzyzna
3099 D	Granica powiatu – Jutrzyzna – Kucharzowice – Miechowice Olawskie – droga nr 39
3108 D	Granica powiatu – Kucharzowice
3104 D	Wiązów – Janowo
3100 D	Granica powiatu – Jaworów – Bryłów – Bryłówek
3101 D	Miechowice Olawskie – Bryłówek – Częstocice – Kalinowa – granica powiatu
3102 D	Granica powiatu – Witowice – droga nr 47307
1561 D	Granica powiatu – Częstocice
1565 D	Granica powiatu – Kurów – Witowice – droga nr 47309
3105 D	Granica powiatu – Jędrzychowice – Wiązów
3057 D	Wiązów – Gulów – Wawrzęcice – granica powiatu
3097 D	Droga nr 39 – Zborowice – Częszyce – Krzepice – DW nr 396

Wyszczególnione w powyższej tabeli trasy pełnią rolę dróg obsługujących obszar całej gminy Wiązów oraz w ramach powiatu łączą miejscowości będące siedzibami poszczególnych samorządów. Wyżej wymienione drogi znajdują się w gestii Starostwa Powiatowego w Strzelinie (Wydział Dróg i Transportu).

Drogi gminne

Gmina Wiązów – wykaz dróg gminnych

Nr drogi	Przebieg drogi	Długość drogi w m	Nawierzchnia
117391 D	Wiązów: pl. Wolności	140	brukowa
117392 D	Wiązów: ul. Armii Ludowej(od pl. Wolności do ul. Pocztowej)	250	bitumiczna
117393 D	Wiązów: ul. Kolejowa (od drogi nr 39 do granic miasta)	350	brukowa
117394 D	Wiązów: ul. Polna (od drogi nr 39 do drogi nr 3103 D)	980	bitumiczna/ betonowa/ żużlowa
117395 D	Wiązów: ul. Staszica (od ul. Polnej do drogi nr 39 i od drogi nr 39 do ul. Mickiewicza)	480	bitumiczna
117396 D	Wiązów: u. Świerczewskiego (od ul. Armii Ludowej do drogi nr 39)	300	brukowa
117397 D	Wiązów: ul. Kościelna (od pl. Wolności do ul. Ks. Jana Kucego)	225	brukowa
117398 D	Wiązów: ul. 1 Maja (od pl. Wolności do drogi nr 39)	200	bitumiczna
117399 D	Wiązów: ul. Sikorskiego (od pl. Wolności do ul. 1 Maja i od ul. 1 Maja do ul. Staszica)	520	bitumiczna nieulepszona/ brukowa
117400 D	Wiązów: ul. J. Styki	220	żużlowa
117401 D	Wiązów: ul. W. Kossaka	200	żużlowa
117402 D	Wiązów: ul. S. Wyspiańskiego	350	żużlowa
117403 D	Wiązów: ul. A. Mickiewicza	360	bitumiczna nieulepszona
117404 D	Wiązów: ul. J. Słowackiego	360	żużlowa
117405 D	Wiązów: ul. Z. Krasińskiego	100	bitumiczna
117406 D	Wiązów: ul. Spacerowa (od ul. Armii Ludowej do ogródków działkowych)	350	bitumiczna nieulepszona
117407 D	Wiązów: ul. Krótka (od pl. Wolności do gr. zabudowań)	70	gruntowa
117408 D	Wiązów: ul. Ślepa (od drogi nr 3105D do granicy zabudowań)	200	żużlowa
117409 D	Wiązów: ul. Ks. J. Kucego (od drogi nr 3105D do ul. Kościelnej)	225	brukowa
117410 D	Wiązów: ul. Sienkiewicza (od drogi nr 39 do gr. zabudowań)	120	żużlowa
117411 D	Wiązów: ul. Biskupicka (od drogi nr 3105 D do wjazdu)	850	bitumiczna nieulepszona

	do byłych zakładów papierniczych)		
117412 D	Gułów: od drogi nr 3057D do końca wsi	850	brukowa
117413 D	od drogi nr 3057 D do drogi nr 396	1200	bitumiczna
117414 D	Wawrzyszów: od drogi nr 384 do granicy gminy	800	bitumiczna nieulepszona
117415 D	Jaworów: od drogi nr 3100 D do granicy gminy	400	brukowa
117416 D	Jaworów: od drogi nr 3100 D do granicy gminy	400	brukowa
117417 D	Kłósów: od drogi nr 3100 D do granicy gminy	900	brukowa
117418 D	Jutrzyzna: od drogi nr 3099 D do granicy gminy	700	żużłowa
117419 D	Bryłówek: od drogi nr 3100 D do drogi nr 3101D	180	żużłowa
117420 D	Kalinowa: od drogi nr 3102 do gr. zabudowań	705	bitumiczna
117421 D	Kurów: od drogi nr 1565D do Kurowskie Chałupy	1930	bitumiczna nieulepszona
117422 D	Wyszonowice: od drogi nr 39 do osiedla Kalina	900	bitumiczna nieulepszona
117423 D	Wyszonowice: od drogi nr 117423D do granicy gminy	500	gruntowa
117424 D	Zborowice: od drogi nr 3097D do granicy gminy	600	gruntowa wzmocniona
117425 D	Kucharzowice: od drogi nr 3099D do drogi nr 3099D	900	gruntowa
117426 D	Łojowice: od drogi nr 384 do drogi nr 384	780	bitumiczna nieulepszona
117427 D	Łojowice: od drogi nr 384 do drogi nr 117426D	100	brukowa

Łączna długość dróg gminnych wynosi 18,695 km. Nawierzchnię bitumiczną posiada 10,405 km (56 %) dróg, brukową 3,890 km (21 %), żużłową 2,330 km (12 %) i gruntową 2,070 km (11 %). Większość odcinków dróg gminnych wymaga gruntownej modernizacji. Urząd Miasta i Gminy stosownie do możliwości finansowych samorządu będzie prowadził etapową modernizację gminnej sieci dróg.

Komunikacja samochodowa

Dobrze rozwinięta jest sieć komunikacji autobusowej, obsługiwanej głównie przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej (PKS) Oława oraz prywatne linie (busy). Dzięki niej można bezpośrednio dotrzeć do każdego sołectwa gminy oraz do miejscowości sąsiednich takich jak między innymi: Oława, Strzelin, Grodków czy Wrocław.

Linie kolejowe – dawna linia Brzeg – Wiązów – Głęboka Śląska – Strzelin – Łagiewniki.

Jest to jednotorowa, niezelektryfikowana linia kolejowa lokalnego znaczenia o długości około 10 km na terenie gminy Wiązów. Na przełomie lat 80 – tych i 90 – tych XX wieku ze względów ekonomicznych Polskie Koleje Państwowe zawiesiły kursowanie pociągów pasażerskich na tej linii. Infrastrukturę kolejową na terenie gminy uzupełnia, obecnie nieczynna, stacja towarowo – osobowa we Wiązowie oraz przystanki kolejowe w: Częstocicach i Miechowicach Oławskich. Obecnie linia kolejowa jest nieczynna.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Wiązów i Stary Wiązów linia już przewidziana jest pod ten cel. Studium zakłada na terenie gminy Wiązów przeznaczenie linii w całości na cele publiczne i turystyczne jako ścieżka piesza i rowerowa.

5.2. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Zaopatrzenie w wodę

Obecnie gmina Wiązów jest zaopatrywana w wodę przez sieć wodociągową rozdzielczą o długości 44,8 km z 1290 połączeniami prowadzącymi do budynków. Siecią objęte są wszystkie miejscowości w gminie.

Gmina Wiązów – wyposażenie w sieć wodociągową

Miejscowość	Długość sieci w km	Ilość przyłączy
Wiązów	10,2	306
Bryłów	0,5	23
Bryłówek	0,6	18
Częstocice	1,6	47
Gułów	1,3	42
Janowo	0,9	17
Jaworów	1,8	37
Jędrzychowice	1,1	32
Jutrzyna	3,1	59
Kalinowa	1,0	34
Kłosów	1,6	37
Kowalów	2,1	48
Krajno	0,9	12
Księżyce	1,1	42
Kucharzowice	1,2	60
Kurów	3,0	42
Łojowice	1,6	50
Miechowice Oławskie	1,1	48
Ośno	1,4	38
Stary Wiązów	1,6	84
Wawrzęcice	1,3	26
Wawrzyszów	1,2	34
Witowice	1,3	49
Wyszonowice	2,2	64
Zborowice	1,1	41
RAZEM	44,8	1290

Do obiektów zaopatrujących gminę w wodę należą ujęcia w:

- Wiązowie;
- Częstocicach;
- Księżycach;
- Łojowicach;
- Wyszonowicach;
- Zborowicach.

ZUW Wiązów:

Z ujęcia w Wiązowie zaopatrywane w wodę są następujące miejscowości:

- Wiązów;
- Gułów;
- Witowice;
- Wawrzęcice;
- Ośno;
- Kurów;
- Jędrzychowice;
- Janowo;
- Kowalów;
- Jutrzyna;

- Krajno;
- Goszczyna (gmina Domaniów);
- Grodzieszowice (gmina Domaniów).

SUW Częstocice:

Z ujęcia w Częstocicach zaopatrywane w wodę są następujące miejscowości:

- Częstocice;
- Kalinowa;
- Miechowice Oławskie;
- Bryłów;
- Bryłówek;
- Kucharzowice;
- Jaworów;
- Kłosów;
- Kowalów;
- Jutrzyna;
- Krajno;
- Janowo.

SUW Księżyce:

Decyzją nr 07/2004 z dnia 17.05.2004 roku Starosta Strzebiński udzielił pozwolenia wodno prawnego na pobór wód dla ujęcia w Księżycach. Z ujęcia w Księżycach zaopatrywana w wodę jest miejscowość Księżyce.

SUW Łojowice:

Z ujęcia w Łojowicach zaopatrywane w wodę są następujące miejscowości:

- Łojowice;
- Wawrzyszów.

SUW Wyszonowice:

Z ujęcia w Wyszonowicach zaopatrywane w wodę są następujące miejscowości:

- Wyszonowice;
- Głęboka.

SUW Zborowice:

Z ujęcia w Zborowicach zaopatrywane w wodę są następujące miejscowości:

- Zborowice;
- Stary Wiązów.

Gmina Wiązów – charakterystyka poszczególnych ujęć wodnych według pozwoleń wodno prawnych

Lokalizacja ujęcia	Wydajność:		Zapotrzebowanie
	Q _{max} m ³ /h	Q _{śr} m ³ /d	m ³ /d
Wiązów	62,0	1488,0	630
Częstocice	88,0	2112,0	130
Księżyce	9,2	75,3	21
Łojowice	10,0	140,0	70
Wyszonowice	7,0	140,0	74
Zborowice	10,0	85,0	73

łącna wydajność gminnych SUW wynosi 4040,3 m³ / dobę i w pełni zaspokaja aktualne zapotrzebowanie.

Gmina Wiązów – gęstość sieci wodociągowej

Wyszczególnienie	Gmina Wiązów	Powiat Strzeliński	Województwo Dolnośląskie
Gęstość sieci wodociągowej ¹⁰ w km / 100 km ²	30,99	40,35	63,07
Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ³	24,2	27,0	34,8

Nasylenie siecią wodociągową w gminie Wiązów jest niższe od średniej w powiecie i województwie. Decydujący wpływ na to ma fakt, że jest to gmina w zdecydowanej większości o charakterze wiejskim i dodatkowo charakteryzuje się znacznym rozproszeniem jednostek osadniczych. Natomiast średnie jednostkowe zużycie wody w gospodarstwach domowych jest niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej.

5.3. Kanalizacja

Obecnie na terenie gminy jedynie miasto Wiązów posiada sieć kanalizacji sanitarnej o długości 7,9 km ze 146 połączeniami prowadzącymi do budynków mieszkalnych.

W 2003 roku odprowadzono siecią kanalizacji sanitarnej 32 dm³ płynnych nieczystości. Decyzją nr 020/2000 z dnia 08.11.2000 roku Starosta Strzeliński udzielił pozwolenia wodno – prawnego na eksploatację mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków dla miasta Wiązów, zlokalizowanej w obrębie Starego Wiązowa. Obiekt przy obecnym obciążeniu ściekami osiąga właściwe parametry ich oczyszczania. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do Młynówki rzeki Oławy, spełniając normy określone w pozwoleniu wodnoprawnym. Osady powstające na oczyszczalni ścieków deponowane są na Gminnym Składowisku Odpadów Komunalnych w Starym Wiązowie. Brak systemowego rozwiązania gospodarki ściekowej na terenach wiejskich przy jednoczesnym pełnym zwodociągowaniu powoduje powstawanie większej ilości nieodprowadzonych siecią ścieków. Miejscowa społeczność zmuszona jest gromadzić płynne nieczystości w zbiornikach zlokalizowanych na terenie własnych posesji. To z kolei wpływa na zwiększone zanieczyszczenie gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych. Budowa kanalizacji sanitarnej ma priorytetowe znaczenie dla gminy i w najbliższych latach przewiduje się rozpoczęcie inwestycji w tym zakresie.

Ze względu na fakt, że jedynie teren miasta Wiązów posiada sieć kanalizacyjną wartość wskaźników zdecydowanie odbiega od porównywanych średnich, a zwłaszcza wojewódzkiej.

Zgodnie z założeniami koncepcji miasto i gminę Wiązów podzielono na 13 zlewni. Dla 10 zlewni przewidziano zbiorcze oczyszczalnie ścieków, a dla pozostałych 3 systemy indywidualnych oczyszczalni ścieków. Taki układ zlewniowy jest wynikiem przeprowadzonej analizy w zakresie topografii terenu, wielkości skupisk mieszkalnych i odległości pomiędzy nimi. Ponadto w analizach uwzględniono rozmieszczenie odbiorników ścieków oczyszczonych czyli cieków wodnych.

Przyjęta koncepcja przedstawia się następująco:

- Zlewnia nr 1 – obejmująca miejscowości Wiązów, Gułów, Miechowice Oławskie, Zborowice, Stary Wiązów – z oczyszczalnią zbiorczą w Wiązowie,
- Zlewnia nr 2 – obejmująca miejscowości Ośno i Jędrzychowice – z oczyszczalnią zbiorczą, mechaniczno- biologiczną w Jędrzychowicach,
- Zlewnia nr 3 - obejmująca miejscowości Kurów i Witowice - z oczyszczalnią zbiorczą, mechaniczno - biologiczną w Witowicach,
- Zlewnia nr 4 - obejmująca miejscowości Częstocice i Kalinowa - z oczyszczalnią zbiorczą, mechaniczno - biologiczną w Kalinowej,
- Zlewnia nr 5 - obejmująca miejscowości Bryłów, Kłósów, Jaworów - z oczyszczalnią zbiorczą, mechaniczno - biologiczną w Jaworowie,
- Zlewnia nr 6 - obejmująca miejscowości Kowalów, Kucharzowice, Jutrzyna - z oczyszczalnią zbiorczą, mechaniczno - biologiczną w Jutrzynie,
- Zlewnia nr 7 - obejmująca miejscowości Wawrzyszów, Łojowice - z oczyszczalnią zbiorczą, mechaniczno - biologiczną w Łojowicach,
- Zlewnia nr 8 - obejmująca miejscowość Wyzonowice - z oczyszczalnią zbiorczą, mechaniczno - biologiczną zlokalizowaną w Wyzonowicach,
- Zlewnia nr 9 - obejmująca miejscowość Wawrzęcice - z oczyszczalnią zbiorczą, mechaniczno - biologiczną zlokalizowaną w Wawrzęcicach,
- Zlewnia nr 10 - obejmująca miejscowość Księżyce - z oczyszczalnią zbiorczą, mechaniczno - biologiczną zlokalizowaną w Księżycach,
- Zlewnia nr 11 - obejmująca miejscowość Bryłówek - z systemem przydomowych oczyszczalni pracujących w układzie osadu czynnego oraz pracujących w układzie osadnika gnilnego i drenażu rozsączającego,
- Zlewnia nr 12 - obejmująca miejscowość Janowo - z systemem przydomowych oczyszczalni pracujących w układzie osadu czynnego oraz pracujących w układzie osadnika gnilnego i drenażu rozsączającego,
- Zlewnia nr 13 - obejmująca miejscowość Krajno - z systemem przydomowych oczyszczalni pracujących w układzie osadu czynnego oraz pracujących w układzie osadnika gnilnego i drenażu rozsączającego.

Dla pojedynczych domów , które leżą poza zasięgiem wyznaczonych zlewni proponuje się alternatywne sposoby gospodarki ściekami:

- wywóz ścieków wozem asenizacyjnym do punktów zlewnych wytypowanych oczyszczalni ścieków,
- rozsączanie ścieków sanitarnych do gruntów za pomocą lokalnych systemów infiltracyjnych, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska
- oczyszczanie ścieków na małych, przydomowych oczyszczalniach biologicznych, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska

5.4. Sieć gazowa

Na terenie gminy Wiązów biegnie w północno - zachodniej jej części gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200 6,3 MPa wraz ze strefą kontrolowaną, do którego podłączona jest stacją redukcyjno- pomiarową I- go stopnia dystrybucyjna sieć gazowa średniego ciśnienia. Umożliwia ona pobór odbiorcom indywidualnym z miasta Wiązowa.

Wymiana butli gazowych dokonywana jest także w punktach wymiany zlokalizowanych na terenie gminy.

Na dzień dzisiejszy Polska Spółka Gazownictwa Oddział we Wrocławiu nie przewiduje żadnych inwestycji związanych z budową nowych odcinków gazociągów wysokiego oraz podwyższonego średniego ciśnienia, na terenie gminy Wiązów.

5.5. Elektroenergetyka

Na terenie gminy Wiązów są zrealizowane i planowane do realizacji sieci elektroenergetyczne najwyższych i wysokich napięć - stacji i linii o napięciu 400 kV i 110 kV krajowej sieci przesyłowej. Rozdział oraz dystrybucja energii odbywa się z Głównego Punktu Zasilania (GPZ) zlokalizowanego poza obszarem gminy, za pośrednictwem sieci rozdzielczej (dystrybucyjnej) średniego napięcia 20 kV z kierunku Strzelina i Oławy. Przesyłanie energii elektrycznej odbiorcom następuje napowietrznymi lub kablowymi liniami niskich napięć 0,4 kV, poprzez stacje transformatorowe 20 kV / 0,4 kV.

Wszystkie miejscowości na terenie gminy są zelektryfikowane. Dostawy energii w pełni pokrywają potrzeby mieszkańców oraz jednostek gospodarczych. Energię elektryczną pobiera w mieście Wiązów 704 odbiorców.

5.6. Ciepłownictwo

Na terenie miasta i gminy Wiązów nie ma sieciowych systemów centralnego ogrzewania. Potrzeby grzewcze mieszkańców terenów wiejskich pokrywane są ze źródeł lokalnych, do których należą głównie piece opalane drewnem, węglem kamiennym i jego pochodnymi oraz olejem opałowym lub gazem propan – butan. W mieście budynki wielorodzinne i zabudowania produkcyjne oraz usługowe ogrzewane są z lokalnych kotłowni na węgiel kamienny lub olej opałowy.

Wymogi ochrony powietrza atmosferycznego wymuszają potrzebę podjęcia inicjatyw związanych ze zmianą obecnego rodzaju paliw używanych do celów grzewczych, szczególnie węgla i drewna, w kierunku szerszego wykorzystania paliw uznawanych za ekologiczne. Takim nośnikiem energii może stać się np.: gaz przewodowy.

Gmina posiada opracowany „Projekt Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” w grudniu 2003 r.

5.7. Telekomunikacja i łączność

Gmina Wiązów wyposażona jest w nowoczesne systemy telekomunikacyjne. Dzieje się tak dzięki włączeniu do central obsługujących przepływ automatyczny. Zwiększa się liczba numerów telefonicznych. W każdej miejscowości zainstalowani są abonenci telefonii przewodowej. Operująca na terenie gminy firma telekomunikacyjna zapewnia szeroką gamę usług. Są wśród nich usługi powszechne: telefoniczne, telegraficzne, teleksowe i telefaksowe oraz specjalistyczne w dziedzinie

transmisji danych, radiokomunikacji i dostępu do internetu. Jednakże należy nadmienić, że obecnie na terenie miasta i gminy nie ma powszechnego i szybkiego dostępu do internetu. W związku z powyższym oczekuje się od operatorów zwiększenia oferty usług teleinformatycznych.

Nasylenie usługami łączności na terenie gminy Wiązów jest statystycznie mniej korzystne od uwarunkowań charakteryzujących powiat strzeliński. Poziom telefonizacji gminy Wiązów, o którym świadczy liczba linii na 1000 mieszkańców znacznie odbiegał w 2000 roku od średniej dla powiatu i województwa. W tym przypadku wyższą średnią ilość linii, szczególnie w skali całego województwa, zwiększa duża liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminach miejskich. Jeszcze bardziej wymiernym wskaźnikiem w niniejszej analizie jest wskaźnik nasycenia telefonią na 1000 mieszkań. Tutaj liczone są wyłącznie linie telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach w stosunku do ogólnej liczby mieszkań na danym terenie. Także w tym przypadku wskaźnik dla gminy Wiązów był niższy od wartości dla powiatu oraz województwa.

5.8. Gospodarka odpadami

Usługą odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach zamieszkałych Miasta i Gminy Wiązów jest przedsiębiorca wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego.

Odbiór odpadów odbywa się z 24 sołectw oraz z miasta Wiązów z podziałek na odpowiednie frakcje odpadów. Każda frakcja odbierana jest bezpośrednio z posesji.

Podział na frakcje odpadów – jednolity system segregacji odpadów:

- papier (kolor niebieski)
- metale i tworzywa sztuczne (kolor żółty)
- szkło (kolor zielony)
- odpady „BIO” - biodegradowalne (kolor brązowy)
- odpady zmieszane

Na terenie byłego składowiska odpadów w Starym Wiązowie zlokalizowany jest PSZOK, czyli Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych to specjalnie zorganizowane dla mieszkańców gminy miejsce, w którym mogą oni pozostawić odpady komunalne, w szczególności te, których nie należy wrzucać do przydomowych pojemników/worków takie jak:

- odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane, poremontowe i rozbiórkowe,
- odpady zielone,
- zużyte opony,
- elektrośmieci, czyli sprzęt elektryczny i elektroniczny, jak również baterie i akumulatory,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek.

Każdy właściciel nieruchomości, gdzie powstają odpady komunalne (popularnie śmieci) ma obowiązek złożenia w gminie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zgodnie ze stawkami uchwalonymi w gminie.

Stawka opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów segregowanych to 25 zł od osoby miesięcznie.

Jeżeli właściciel nieruchomości w budynku jednorodzinnym lub w budynku wielolokalowym zlokalizowanym na terenie sołectwa zadeklaruje posiadanie swojego kompostownika oraz zagospodarowanie odpadów bio we własnym zakresie wtedy stawka opłaty wynosi 21 zł od osoby miesięcznie.

5.9. Melioracje i urządzenia wodne

Urządzenie melioracji wodnych służą regulacji stosunków wodnych w celu poprawienia zdolności produkcyjnej gleby oraz ułatwienia jej uprawy. Ponadto chronią użytki rolne przed powodzią.

Do urządzeń melioracji wodnych należą:

- budowle piętrzące, upustowe oraz obiekty służące do ujmowania wód;
- stopnie i zbiorniki wodne;
- kanały wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie;
- rurociągi o średnicy co najmniej 0,6 m;
- budowle regulacyjne oraz przeciwpowodziowe;
- stacje pomp.
- rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie;
- deszczownie z pompami przenośnymi;
- rurociągi o średnicy poniżej 0,6 m;
- stacje pomp do nawodnień ciśnieniowych;
- ziemne stawy rybne oraz groble na obszarach nawadnianych;
- systemy nawodnień grawitacyjnych.

Gmina Wiązów – podstawowe dane dotyczące gruntów zmeliorowanych (w ha)

Obszary zmeliorowane				Długość rowów szczegółowych (km)
Grunty orne		Użytki zielone		
ogółem	w tym zdrenowane	ogółem	w tym zdrenowane	
4999	4173	746	246	130,5

Z powyższego zestawienia wynika, że z ogółu gruntów na terenie gminy zmeliorowanych jest 44,24 %. Obszary zdrenowane stanowią zaś 36,93 % ogólnej powierzchni gruntów.

Gmina Wiązów – wykaz cieków istotnych dla regulacji stosunków wodnych na

potrzeby rolnictwa

Nazwa ciek	Długość ciek w m	W tym uregulowane w m
Babica	6400	6400
Gnojna	6100	6100
Kłosówka	2200	2200
Lakawa	6010	6010
Młynówka Kalinowa	1100	1100
Młynówka Wiązowska	1554	1554
Młynówka Witowicka	1300	1300
Potok Częstocicki	2365	-
Potok Jagoda	6850	1960
Potok Łojowicki	2800	-
Rów „A”	8800	7900
Rów „C”	4825	4825
Witówka	9100	6800

Z powyższego zestawienia wynika, że całkowita długość wyżej wymienionych cieków wynosi 59,404 km, w tym 46,149 km jest uregulowanych.

Istotny wpływ na prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej mają rozmiary i techniczna sprawność urządzeń wodnych. Ponieważ nadmiar wód w glebie, podobnie jak ich niedobór negatywnie wpływają na jej wydajność, to tworzenie optymalnych warunków wilgotnościowych i powietrznych poprzez melioracje, dzięki którym można regulować poziom wód gruntowych oraz odpływ nadmiaru wód opadowych, staje się koniecznością. Prawidłowe funkcjonowanie systemów melioracyjnych jest uzależnione od ich właściwej eksploatacji i konserwacji. Odpowiedzialność za właściwe utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych spoczywa na zainteresowanych właścicielach gruntów.

Stan urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na terenie gminy Wiązów jest niezadowolający. Według analiz wykonanych na potrzeby sporządzenia gminnego Programu Ochrony Środowiska urządzenia melioracyjne na około 800 ha użytków rolnych wymagają odbudowy lub modernizacji.

5.10. Cmentarze

Na terenie gminy Wiązów funkcjonuje 11 cmentarzy parafialnych. Zlokalizowane są w następujących miejscowościach:

- Częstocice – o powierzchni 1,46 ha
- Gułów – 0,22 ha;
- Jaworów – 0,45 ha;
- Jutrzyna – 0,52 ha;
- Kucharzowice – 0,32 ha;
- Kłosów – 0,71 ha;
- Księżyce – 0,20 ha;
- Wawrzyszów – 0,57 ha;
- Wiązów – 1,50 ha;
- Witowice – 1,0 ha;
- Wyszonowice – 2,25 ha.

Łączna powierzchnia czynnych cmentarzy wynosi 9,40 ha. Nie planuje się likwidacji żadnego z cmentarzy. Szacuje się, że istniejące miejsca pochówku mogą nie zaspokoić potrzeb mieszkańców

gminy w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, w związku z powyższym planuje się rozbudowę cmentarza we Wiązowie.

Na terenie gminy nie występują grzebowiska dla zwierząt. Gmina Wiązów podpisała stosowne umowy na utylizację martwych zwierząt z przedsiębiorstwami spoza terenu gminy.

5.11. Obiekty obrony cywilnej

Do obiektów obrony cywilnej na terenie gminy zaliczyć należy zabezpieczoną studnię w Wiązowie (obok kościoła) przeznaczoną do wykorzystania w razie potencjalnych zagrożeń.

6. Obiekty i tereny chronione

Należy zapewnić przewidywaną prawem ochronę wszystkim elementom środowiska i obiektom opisanych w rozdziałach niniejszego opracowania. Istnienie na omawianym terenie infrastruktury technicznej, stwarza dodatkowe ograniczenia. Wymagają one zapewnienia dodatkowych stref ochronnych oraz obszarów ograniczonego użytkowania.

6.1. Ochrona środowiska przyrodniczego

Na obszarze gminy Wiązów ochronie przyrodniczo – rolniczej podlegają:

- Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 „Karszówek” PLH020098;
- Zespół Przyrodniczo- Krajobrazowy „Wzgórza Strzelińskie”,
- pomniki przyrody;
- tereny leśne;
- cały areał gruntów ornych, łąk i pastwisk zaliczanych do klas bonitacyjnych od I do III;
- grupy śródpolnej zieleni wysokiej;
- istniejące ciągi zadrzewione;
- ciągi ekosystemów wodno – łąkowych wzdłuż cieków;
- parki wiejskie i podworskie;
- gatunki roślin i zwierząt prawnie chronionych;
- złoża surowców mineralnych;

Ponadto:

Wody podziemne:

Gmina Wiązów nie znajduje się w zasięgu GZWP.

Wody powierzchniowe:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami należy przestrzegać między innymi:

- zakazu grodzenia nieruchomości w odległości 1,5 m od krawędzi cieków;
- zakazu uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału, a także wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału przeciwpowodziowego.

Ochrona przeciwpowodziowa:

Na podstawie aktualnie obowiązujących map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego (MRP) roku ustalono, że na terenie gminy Wiązów występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których:

- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% i dla których obowiązują zakazy wynikające z przepisów odrębnych;
- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% i dla których obowiązują zakazy wynikające z przepisów odrębnych;
- obszar międzywała.

oraz takie, na których

- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%.
- nastąpi zalanie w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

6.2. Ochrona środowiska kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na terenie gminy wyznaczono następujące strefy:

- Strefa „A” – granica ochrony konserwatorskiej i granica zespołu urbanistyczno- krajobrazowego miasta Wiązów wpisanego do rejestru zabytków ;
- Strefa „B” – ochrony konserwatorskiej tożsama z granicą historycznego układu ruralistycznego;
- Strefa „W” – ochrony archeologicznej;
- Strefa „OW” ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych;
- Strefy ochrony zabytkowych układów zieleni kształtowanej: parki, cmentarze, aleje

Ponadto ochroną objęto:

- obiekty architektury i budownictwa figurujące w rejestrze zabytków;
- stanowiska archeologiczne figurujące w rejestrze zabytków;
- obiekty architektury i budownictwa objęte ewidencją konserwatorską;
- stanowiska archeologiczne objęte ewidencją konserwatorską.

6.3. Ograniczenia użytkowania terenów**Komunikacja –uciążliwości akustyczne od dróg**

Ograniczenia w zainwestowaniu na terenach o przekroczonych standardach akustycznych polegają na zakazie lokalizacji obiektów mieszkalnych lub innych wymagających ochrony przed hałasem, jeżeli wcześniej nie zostaną podjęte środki ograniczające emisję fal dźwiękowych. Przy lokalizowaniu obiektów budowlanych na terenach sąsiadujących z drogami należy uwzględnić strefy ograniczonego użytkowanie terenu, to jest:

- strefę wyłączoną z wszelkiej działalności budowlanej, wyznaczoną położeniem linii zabudowy – określoną przepisami ustawy o drogach publicznych;
- strefę uciążliwości dróg dotyczącą obiektów z pomieszczeniami na pobyt ludzi;
- strefę uciążliwości drogi wyznaczoną położeniem linii uciążliwości drogi.

Ujęcia wody

Na terenie gminy Wiązów zostały wyznaczone bezpośrednie i pośrednie strefy ochronne ujęć wód podziemnych. Zlokalizowane są one przy:

- SUW Wyszonowice;
- SUW Zborowice;
- SUW Łojowice.

SUW Wyszonowice:

Zgodnie z Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu obowiązują strefy ochronne ujęcia wody, na terenie których obowiązują właściwe przepisy odrębne.

SUW Zborowice:

Zgodnie z Decyzją Starosty Strzelińskiego obowiązuje teren ochrony bezpośredniej ujęć wody, na terenie których obowiązują właściwe przepisy odrębne.

SUW Łojowice

Zgodnie z Decyzją Starosty Strzelińskiego obowiązuje teren ochrony bezpośredniej ujęć wody, na terenie których obowiązują właściwe przepisy odrębne.

Elektroenergetyka - uciążliwości od linii i urządzeń elektroenergetycznych

Dla napowietrznej linii elektroenergetycznej 400 kV (istniejąca linia elektroenergetyczna 400 kV Dobrzeń-Pasikowice/Wrocław) strefa ochronna obejmuje pas terenu o szerokości 70 m (35 m na każdą stronę od osi linii elektroenergetycznej 400 kV).

Dla napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV (planowana linia relacji Oława – Strzelin – przebieg w 2 alternatywnych wariantach) strefa ochronna obejmuje pas terenu o szerokości 22 m (11 m na każdą stronę od osi linii elektroenergetycznej 110 kV). Stacje transformatorowe powinny mieścić się w rezerwowanym pod nie obszarze o wymiarach 150 m x 80 m. Wszelkie zmiany zagospodarowania terenu pod linią 110 kV należy projektować w oparciu o obowiązujące przepisy.

Natomiast wzdłuż linii 20 kV proponuje się pozostawienie pasów wolnych od zagospodarowania i zadrzewienia o szerokości odpowiednio: 14 m (po 7 od osi linii) wzdłuż urządzeń. Są to tak zwane strefy techniczne, umożliwiające eksploatację sieci napowietrznych z uwzględnieniem dojazdu do stanowisk słupowych.

Cmentarze – strefy ochrony sanitarnej

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, z dnia 25 sierpnia 1959 r. (Dz. U. Nr 52, poz. 315) podaje minimalne odległości terenów od granicy cmentarzy:

- 50 m od zabudowań mieszkalnych, jeśli posiadają one sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do niej podłączone;
- 150 m od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących lub przechowujących artykuły żywnościowe, zakładów żywienia zbiorowego, studni, źródeł i strumieni, z których czerpana jest woda do picia dla potrzeb gospodarczych;
- 500 m od ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych będących źródłem zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia.

Na omawianym terenie czynne cmentarze znajdują się w miejscowościach zwodociągowanych:

- Częstocice;
- Gułów;
- Jaworów;
- Jutrzyzna;
- Kucharzowice;
- Kłosów;
- Księżyce;
- Wawrzyszów;
- Wiązów;
- Witowice;
- Wyszonowice.

Obiekty wojskowe i obrony cywilnej

Ochronie podlegają obiekty obrony cywilnej: studnie zapasowe; obiekty wojskowe istotne dla bezpieczeństwa kraju.

Gabaryty i parametry ochronne określają właściwe organy wojskowe i obrony cywilnej.

Na terenie gminy Wiązów obiekty wojskowe nie występują.

Pozostałe obiekty

Dla obiektów typu oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych, baz maszynowych, zakładów przemysłowych, ferm hodowlanych, stacji paliw płynnych – strefy ochronne wyznaczane są indywidualnie. W bezpośrednim sąsiedztwie zajmowanym przez tereny chronione wprowadza się zakaz lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, obiektów służby zdrowia, oświaty, sportu i rekreacji oraz innych budynków użyteczności publicznej. Wskazane jest tworzenie pasów zieleni izolacyjnej.

III KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenu, w tym wynikające z audytu krajobrazowego

Gmina Wiązów ma charakter wielofunkcyjny z wiodącą rolą sektora rolniczego. Zdecydowana większość mieszkańców pracuje we własnych gospodarstwach rolnych. Pozostała grupa pracuje w sektorze przemysłowym bądź usługowym. Wsie znajdujące się na terenie gminy pełnią głównie funkcje mieszkaniowe i usługowe (usługi podstawowe związane z obsługą mieszkańców). Funkcja mieszkaniowa jest reprezentowana zarówno przez zabudowę zagrodową oraz jednorodzinną, a w niektórych miejscowościach także wielorodzinną. Jedyną miejscowością o szerszym spektrum funkcji jest miasto Wiązów – lokalny ośrodek obsługi. Na terenie miasta Wiązowa realizowane są funkcje: mieszkaniowa, usługowa (w tym obsługi administracyjnej), obsługi rolnictwa oraz produkcji.

Generalnie na terenie gminy Wiązów przewiduje się rozwój funkcji mieszkaniowej w każdej jednostce osadniczej oraz możliwość lokalizacji usług na wydzielonych działkach i wśród istniejącej oraz nowoprojektowanej zabudowy. Podstawową zasadą w realizacji przyjętej polityki przestrzennej jest dążenie do lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej) w postaci zwartych kompleksów

zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy z optymalnym wykorzystaniem istniejącej i projektowanej infrastruktury technicznej.

Przewiduje się również rozwój funkcji produkcyjnych i usługowych we wschodniej i północnej części gminy w sąsiedztwie autostrady A4 (w okolicach węzła „Brzezimierz” i „Przylesie” na skrzyżowaniach z drogami wojewódzkimi nr 396 i 403) a także w zachodniej i wschodniej części miasta Wiązów. Na pozostałych terenach dominująca funkcja pozostanie produkcja rolna z możliwością lokalizacji rozproszonej zabudowy związanej z produkcją rolną oraz inwestycjami związanymi z pozyskiwaniem proekologicznej, odnawialnej energii. W studium na podstawie przeprowadzonej analizy uwarunkowań środowiska przyrodniczego i kulturowego, obecnego zainwestowania oraz istniejącej i projektowanej infrastruktury technicznej i układu komunikacyjnego określono główne kierunki rozwoju przestrzennego.

Ustala się, że **funkcja dominująca** powinna przeważać w zagospodarowaniu terenu wskazanego na rysunku studium tzn. jej powierzchnia brutto (tj wraz zielenią towarzyszącą oraz z niezbędną komunikacją i infrastrukturą techniczną) powinna stanowić co najmniej 50 % powierzchni brutto terenu. **Funkcje uzupełniające** mogą stanowić nie więcej niż 50 % powierzchni brutto terenu wskazanego na rysunku studium, lub mogą nie występować w ogóle.

W przypadku gdy w dniu wejścia w życie niniejszego studium, na określonym obszarze występuje funkcja inna niż przewidziana w studium, dopuszcza się jej utrzymanie w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Tereny, dla których studium wprowadza zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych na cele nie rolnicze i nieleśne, a które w procedurze sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie uzyskają tzw. „zgód rolnych” lub „zgód leśnych” należy przeznaczyć w tych planach odpowiednio pod funkcje rolną lub leśną. Tereny lasów, dla których w studium wprowadza się zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dopuszcza się do zachowania ich dotychczasowego sposobu użytkowania na etapie sporządzenia planu miejscowego.

Ponadto stwierdza się, iż dla dopuszczonych obszarów lokalizacji urządzeń i infrastruktury związanej z pozyskiwaniem energii odnawialnej o mocy mniejszej niż 500 kW:

- z uwagi na brak przewidywanych przekroczeń standardów środowiska określonych w przepisach odrębnych, wykraczających poza granice obszarów na których dopuszcza się ich realizację, obszary te stają się tożsame z granicą strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenu,
- dopuszczone lokalizacje nie dotyczą obszarów mokradłowych oraz zbiorników wodnych czy cieków wodnych mogących być miejscami koncentracji i gniazdowania ptaków,
- realizacja elektrowni fotowoltaicznych może powodować kolizję ptaków z panelami fotowoltaicznymi, np. przy próbie lądowania na panelach mogących imitować tafłę wody; zaleca się rozwiązanie w/w zagrożenia poprzez zastosowanie paneli posiadających białe granice i białe paski podziału, które zmniejszają przyciąganie i poprawiają rozpoznanie panelu jako przeszkody; ponadto zaleca się zastosowanie w panelach warstwy antyrefleksyjnej chroniącej ptaki przed oślepieniem,
- zgodnie z artykułem „Wpływ elektrowni słonecznych na środowisko przyrodnicze” napisanym przez prof. Dr. Hab. P. Trojanowskiego w „Czystej Energii” prawidłowa lokalizacja elektrowni słonecznej (na terenach niewykorzystywanych intensywnie przez ptaki, może przyczynić się do powstania alternatywnych miejsc żerowania, np. dla łuszczaków (fragmenty trawiaste i krzewy pomiędzy panelami i sektorami) oraz gniazdowania (panele są zakładane na specjalnych

stojakach, które mogą być wykorzystywane przez niektóre gatunki do umieszczania gniazd). W celu zmniejszenia możliwości kolizji ptactwa wodnego powinno się sadzić niskopienne żywopłoty pomiędzy panelami, co zmniejsza ryzyko kolizji. Fragmenty trawiaste pomiędzy ogniwami nie powinny być uprawiane z wykorzystaniem sztucznego nawożenia, herbicydów i pestycydów, powinno się je wykasznać ręcznie. Powinno się zezwolić na spontaniczną sukcesję roślinności pomiędzy pasami, np. ziół i chwastów. Należy również unikać budowy oraz napraw eksploatacyjnych o większej skali w szczycie sezonu lęgowego.

Podstawowe kierunki rozwoju przestrzennego miasta Wiązów:

1. Aktywizacja polegająca na przygotowywaniu terenów pod nowe inwestycje w zakresie budownictwa, mieszkaniowego, usług i produkcji (aktywności gospodarczej),
2. Modernizacja oraz budowa nowych obiektów celu publicznego służących obsłudze lokalnej społeczności (rozbudowa zespołu szkół publicznych, budowa przedszkola),
3. Rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie zaopatrzenia w wodę, kanalizację sanitarną, deszczową oraz w energię elektryczną, budowa sieci gazowej po realizacji gazociągu zaopatrującego gminę Wiązów w gaz przewodowy,
4. Modernizacja istniejącego lokalnego układu komunikacyjnego,
5. Budowa nowych odcinków dróg.

Kierunki rozwoju przestrzennego pozostałych miejscowości na terenie gminy Wiązów:

1. Rozwój zainwestowania na bazie istniejącej zabudowy oraz wyznaczonych terenów, w tym inwestycje produkcyjno-usługowe na terenach zlokalizowanych w sąsiedztwie autostrady A4,
2. Przekształcenia istniejącej zabudowy o charakterze zagrodowym na zabudowę mieszkaniową oraz usługi i działalność gospodarczą,
3. Modernizacja i budowa nowych obiektów służących obsłudze lokalnej społeczności (świetlice wiejskie, tereny sportowo-rekreacyjne),
4. Rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie zaopatrzenia w wodę, budowa systemów kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej oraz energii elektrycznej, rozbudowa sieci gazowej zaopatrującego gminę Wiązów w gaz dystrybucyjny,
5. Modernizacja istniejącego lokalnego układu komunikacyjnego,
6. Rozwój nowoczesnego rolnictwa na bazie korzystnych walorów glebowych i klimatycznych.
7. Rozwój funkcji turystycznych w południowej części gminy,

Na planszy podstawowej pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego” oznaczono strefy rozwoju przestrzennego podzielone na następujące kategorie funkcji dominujących:

1. **MM** – tereny zabudowy mieszkaniowej wiejskiej,
2. **M** – tereny zabudowy mieszkaniowej,
3. **MU** – tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej,
4. **U** – tereny zabudowy usługowej,
5. **UA**- tereny usług administracji,
6. **UK**- tereny usług kultu religijnego,
7. **UO**- tereny usług oświaty,
8. **US**- tereny sportowo- rekreacyjne,
9. **PU** – tereny aktywności gospodarczej i przemysłu,

10. **RU** - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych,
11. **ZC** – tereny cmentarzy,
12. **ZP** - tereny zieleni parkowej,
13. **ZL** – tereny lasów i zadrzewień,
14. **R** -tereny rolnicze,
15. **ZN**- tereny rolnicze- łąki i pastwiska
16. **WS** – tereny wód otwartych i płynących,
17. **IT** –tereny infrastruktury technicznej,
18. **G** – tereny urządzeń gazownictwa,
19. **KS** – tereny obsługi komunikacji.

2. Wytyczne w zakresie zmian struktury przestrzennej, przeznaczenia terenów oraz wskaźników zagospodarowania i użytkowania terenów.

Powierzchnie zabudowane – oznaczają sumę powierzchni zabudowy budynków wraz z nawierzchniami utwardzonymi na terenie działki lub terenu przeznaczonego pod inwestycję.

1. MM – tereny zabudowy o charakterze miejskim - wyznaczona w obszarze śródmiejskim miasta Wiązowa.

Strefa ta obejmuje ścisłe, historyczne centrum miasta Wiązowa objęte ochroną konserwatorską. Dominującą formą zagospodarowania winna być funkcja mieszkaniowa oraz usługowa. Należy chronić przed zmianą przeznaczenia istniejące tereny zielone. Wprowadzanie innych funkcji oprócz mieszkaniowych i usługowych należy ograniczać do niezbędnego minimum.

1) Przeznaczenia terenów:

- a) Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, mieszkaniowo-usługowa, mieszkaniowa jednorodzinna,
- b) Usługi wbudowane lub lokalizowane na wydzielonych działkach, w tym również usługi publiczne oraz inna działalność w zakresie aktywności gospodarczej - zakres dopuszczalnych rodzajów działalności do sprecyzowania w planach miejscowych,
- c) Zieleń urządzona, ogrody działkowe,
- d) Parkingi, obiekty obsługi komunikacji (z wyłączeniem stacji paliw),
- e) Drogi publiczne i wewnętrzne,
- f) Obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej.

2) Zasady zagospodarowania terenów:

- a) Dopuszcza się adaptacje istniejących obiektów na funkcje mieszkaniowe, mieszkaniowo-usługowe, usługowe lub aktywności gospodarczej zgodnie z uwarunkowaniami wynikającymi z przepisów odrębnych,
- b) Architektura nowo realizowanej zabudowy winna formą architektoniczną nawiązywać do cech lokalnej, historycznej zabudowy oraz nie pogarszać walorów krajobrazowych,
- c) W strefie Rynku ustala się obowiązek zagospodarowania z zachowaniem historycznych walorów przestrzeni publicznej o wysokich walorach estetycznych. Dopuszcza się

modernizację posadzki przy użyciu kamienia, płyt kamiennych i bruku. Dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury oraz urządzeń i obiektów nietrwale związanych z gruntem, towarzyszących organizacji imprez plenerowych,

- d) Ustala się zakaz lokalizacji nowych wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,
 - e) Ustala się zakaz lokalizacji nowych obiektów związanych z produkcyjną hodowlą zwierząt; należy ograniczać wielkość obsady zwierząt hodowlanych w istniejących obiektach hodowlanych wśród istniejącej zabudowy (bydło, trzoda chlewna, drób, itp.) do maksymalnej obsady 5 Dużych Jednostek Przeliczeniowych.
- 3) Podstawowe wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów:
- a) Ograniczeniom przed wprowadzaniem zabudowy podlegają tereny znajdujące się w granicach stref ochrony konserwatorskiej oraz tereny położone w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
 - b) Dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej liczącej nie więcej niż 5 kondygnacji nadziemnych, lecz nie wyższej niż 16 m, z uwzględnieniem charakteru i gabarytów zabudowy sąsiadującej; dopuszcza się zmniejszenie wysokości zabudowy w celu dostosowania do indywidualnych cech zabudowy zlokalizowanej w rejonie obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
 - c) Dopuszcza się realizację zabudowy jednorodzinnej liczącej minimum 2 kondygnacje nadziemne,
 - d) W nowo realizowanych budynkach mieszkalnych należy stosować dachy o regularnym i symetrycznym układzie połączeń dachowych, o pokryciu ceramicznym.

2. **M – tereny zabudowy mieszkaniowej** - wyznaczona w obszarze miasta Wiązowa oraz miejscowości: Bryłów, Bryłówek, Częstocice, Gułów, Janowo, Jaworów, Jędrzychowice, Jutrzyzna, Kalinowa, Kłósów, Kowalów, Krajno, Księżyce, Kucharzowice, Kurów, Łojowice, Miechowice Oławskie, Ośno, Stary Wiązów, Wawrzęcice, Wawrzyszów, Witowice, Wyszonowice, Zaborowice.

Strefa ta obejmuje wielofunkcyjne tereny miasta Wiązowa poza ścisłym centrum oraz centra praktycznie wszystkich miejscowości na terenie gminy. W jej granicach znajdują się zarówno tereny już zainwestowane jak i tereny niezabudowane. W strefie tej przyjmuje się dominację funkcji mieszkaniowych oraz usługowych. Dopuszcza się wprowadzanie innych form aktywności gospodarczej (rzemiosło, nieuciążliwa produkcja). W zabudowie o charakterze rolniczym dopuszcza się prowadzenie w ograniczonym zakresie hodowli zwierząt.

1) Przeznaczenia terenów:

- a) Zabudowa mieszkaniowa zagrodowa, jednorodzinna, mieszkaniowo-usługowa, wielorodzinna,
- b) Usługi wbudowane lub lokalizowane na wydzielonych działkach, w tym również usługi publiczne oraz inna działalność w zakresie aktywności gospodarczej - zakres dopuszczalnych rodzajów działalności do sprecyzowania w planach miejscowych,
- c) Obiekty hodowli zwierząt w zabudowie zagrodowej na terenie wsi (z wyłączeniem terenu miasta Wiązowa) o obsadzie ograniczonej do 40 Dużych Jednostek Przeliczeniowych,
- d) Zieleń urządzona, ogrody działkowe,
- e) Parkingi, obiekty obsługi komunikacji,
- f) Drogi publiczne i wewnętrzne,

g) Obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej.

2) Zasady zagospodarowania terenów:

- a) Dopuszcza się adaptacje istniejących obiektów na funkcje mieszkaniowe, mieszkaniowo-usługowe, usługowe lub aktywności gospodarczej zgodnie z uwarunkowaniami wynikającymi z przepisów odrębnych,
- b) Architektura nowo realizowanej zabudowy winna formą architektoniczną nawiązywać do cech lokalnej, historycznej zabudowy oraz nie pogarszać walorów krajobrazowych.

3) Podstawowe wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów:

- a) Ograniczeniom przed wprowadzaniem zabudowy podlegają tereny znajdujące się w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
- b) Dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej liczącej nie więcej niż 4 kondygnacji nadziemnych, lecz nie wyższej niż 14 m, z uwzględnieniem charakteru i gabarytów zabudowy sąsiadującej; dopuszcza się zmniejszenie wysokości zabudowy w celu dostosowania do indywidualnych cech zabudowy zlokalizowanej w rejonie obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
- c) Dopuszcza się realizację zabudowy nie wyższej niż 14 m,
- d) W noworealizowanych budynkach mieszkalnych należy stosować dachy o regularnym i symetrycznym układzie połaci dachowych, pokrycie dachów ceramiczne lub z materiałów o fakturze i barwie odpowiadającej pokryciu ceramicznemu,
- e) Architektura nowo realizowanej zabudowy winna formą architektoniczną nawiązywać do cech lokalnej, historycznej zabudowy oraz nie pogarszać walorów krajobrazowych,
- f) Minimalna wielkość nowo wydzielanych działek przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną winna wynosić około 900 m²,
- g) Minimalna wielkość nowowydzielanych działek przeznaczonych pod zabudowę zagrodową winna wynosić około 3000 m²,
- h) Minimalna wielkość nowo wydzielanych działek przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniowo-usługową winna wynosić około 1500 m²,
- i) Powierzchnie zabudowane nie powinny przekraczać 40 %, pozostałą część działki lub terenu przeznaczony pod inwestycję należy zagospodarować zielenią.

3. MU – tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej - wyznaczona w obszarze miasta Wiązowa oraz miejscowości: Bryłówek, Częstocice, Gułów, Jaworów, Kłosów, Kowalów, Krajno, Kucharzowice, Kurów, Łojowice, Miechowice Oławskie, Ośno, Stary Wiązów, Wawrzyszów, Witowice, Wyszonowice.

Strefa ta obejmuje wielofunkcyjne tereny miasta Wiązowa poza ścisłym centrum oraz tereny ww miejscowości na terenie gminy. W jej granicach znajdują się zarówno tereny już zainwestowane jak i tereny niezabudowane. W strefie tej dopuszcza się alternatywną lokalizację funkcji mieszkaniowych lub usługowych. Dopuszcza się tu również wprowadzanie innych form aktywności gospodarczej (rzemiosło, nieuciążliwa produkcja).

1) Przeznaczenia terenów:

- a) Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, mieszkaniowo-usługowa,

- b) Usługi wbudowane lub lokalizowane na wydzielonych działkach, w tym również usługi publiczne oraz inna działalność w zakresie aktywności gospodarczej - zakres dopuszczalnych rodzajów działalności do sprecyzowania w planach miejscowych,
- c) Zieleń urządzona, ogrody działkowe,
- d) Parkingi, obiekty obsługi komunikacji,
- e) Drogi publiczne i wewnętrzne,
- f) Obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, w tym urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej nie większej niż 500 kW. Dodatkowo określa się zakaz ich realizacji w międzywalu i w granicach obszaru $Q_{10\%}$ oraz przy założeniu, że realizacja OZE w postaci paneli fotowoltaicznych, w granicach obszarów zagrożenia powodziowego jest możliwa jedynie na dachach istniejących budynków lub budynkach posadowionych powyżej rzędnej zwierciadła wody powodziowej 1%.

2) Zasady zagospodarowania terenów:

- a) Dopuszcza się adaptacje istniejących obiektów na funkcje mieszkaniowe, mieszkaniowo-usługowe, usługowe lub aktywności gospodarczej zgodnie z uwarunkowaniami wynikającymi z przepisów odrębnych,
- b) Architektura nowo realizowanej zabudowy winna formą architektoniczną nawiązywać do cech lokalnej, historycznej zabudowy oraz nie pogarszać walorów krajobrazowych,
- c) Podstawowe wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów,
- d) Dopuszcza się realizację zabudowy nie wyższej niż 12 m,
- e) Architektura nowo realizowanej zabudowy winna formą architektoniczną nawiązywać do cech lokalnej, historycznej zabudowy oraz nie pogarszać walorów krajobrazowych,
- f) Powierzchnie zabudowane nie powinny przekraczać 60 %, pozostałą część działki lub terenu przeznaczonych pod inwestycję należy zagospodarować zielenią.

4. **U – tereny zabudowy usługowej** - wyznaczona w obszarze miasta Wiązowa oraz miejscowości: Częstocice, Jutrzyzna, Łojowice, Miechowice Oławskie, Ośno, Wawrzyszów. Strefa ta obejmuje tereny zlokalizowane w granicach miasta Wiązowa oraz w/w miejscowości na terenie gminy. W jej granicach znajdują się zarówno tereny już zainwestowane jak i tereny niezabudowane. W strefie tej przyjmuje się dominację funkcji usługowych. Dopuszcza się wprowadzanie innych form aktywności gospodarczej (rzemiosło, nieuciążliwa produkcja) a także w ograniczonym zakresie zabudowy mieszkaniowej.

1) Przeznaczenia terenów:

- a) Usługi, w tym również usługi publiczne oraz inna działalność w zakresie aktywności gospodarczej - zakres dopuszczalnych rodzajów działalności do sprecyzowania w planach miejscowych,
- b) Wielkopowierzchniowe obiekty handlowe,
- c) Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna jako towarzysząca funkcji podstawowej,
- d) Zieleń urządzona, ogrody działkowe,
- e) Parkingi, obiekty obsługi komunikacji,
- f) Drogi publiczne i wewnętrzne,
- g) Obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

g) Urządzenia i infrastruktura w tym urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej nie wyższej niż 500 kW. Dodatkowo określa się zakaz ich realizacji w międzywalu i w granicach obszaru $Q_{10\%}$ oraz przy założeniu, że realizacja OZE w postaci paneli fotowoltaicznych, w granicach obszarów zagrożenia powodziowego jest możliwa jedynie na dachach istniejących budynków lub budynkach posadowionych powyżej rzędnej zwierciadła wody powodziowej 1%.

2) Zasady zagospodarowania terenów:

Architektura nowo realizowanej zabudowy winna formą architektoniczną nawiązywać do cech lokalnej, historycznej zabudowy oraz nie pogarszać walorów krajobrazowych; na terenach znajdujących się poza strefami ochrony konserwatorskiej dopuszcza się realizację obiektów o nietradycyjnych formach architektonicznych – parametry zabudowy do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

3) Podstawowe wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów:

- a) Dopuszcza się realizację zabudowy nie wyższej niż 16 m,
- b) W noworealizowanych budynkach należy stosować dachy o regularnym i symetrycznym układzie połączeń dachowych, pokrycie dachów ceramiczne lub z materiałów o fakturze i barwie odpowiadającej pokryciu ceramicznemu,
- c) Powierzchnie zabudowane nie powinny przekraczać 80 % jej powierzchni, pozostałą część działki lub terenu przeznaczonego pod inwestycję należy zagospodarować zielenią.

5. Tereny usług publicznych:

1) Przeznaczenia terenów:

- a) **UA** – usługi administracji,
- b) **UK** – usługi kultu religijnego.
- c) **UO** – usługi oświaty,
- d) **US** – sportowo rekreacyjne,
- e) Zieleń urządzona,
- f) Drogi publiczne i wewnętrzne,
- g) Obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej.

2) Zasady zagospodarowania terenów:

- a) Dopuszcza się adaptację istniejących obiektów usług oświaty na funkcje mieszkaniowe lub inne usługowe zgodnie z uwarunkowaniami wynikającymi z przepisów odrębnych,
- b) Architektura nowo realizowanej zabudowy winna formą architektoniczną nawiązywać do cech lokalnej, historycznej zabudowy oraz nie pogarszać walorów krajobrazowych.

6. **PU – tereny aktywności gospodarczej i przemysłu** - wyznaczona w obszarze miasta Wiązowa oraz miejscowości: Częstocice, Jaworów, Kalinowa, Kłosów, Kurów, Stary Wiązów, Witowice, Wyszonowice.

Strefa ta obejmuje tereny zlokalizowane w granicach miasta Wiązowa oraz w/w miejscowości na terenie gminy. W jej granicach znajdują się zarówno tereny już zainwestowane jak i tereny niezabudowane. W strefie tej przyjmuje się dominację funkcji produkcyjnych i usługowych. Część obiektów zlokalizowanych w granicach tej strefy stanowią obiekty związane z produkcją rolną lub obsługą rolnictwa – dopuszcza się zachowanie ich dotychczasowych funkcji. Dopuszcza się wprowadzanie w ograniczonym zakresie zabudowy mieszkaniowej.

1) Przeznaczenia terenów:

- a) Produkcja, przemysł, bazy logistyczne, składy i magazyny,
- b) Usługi oraz inna działalność w zakresie aktywności gospodarczej - zakres dopuszczalnych rodzajów działalności do sprecyzowania w planach miejscowych.
- c) Wielkopowierzchniowe obiekty handlowe,
- d) Zabudowa mieszkaniowa wyłącznie jako towarzysząca funkcji podstawowej dla właściciela, zarządcy lub osób dozorujących obiekt,
- e) Zieleń urządzona, ogrody działkowe,
- f) Parkingi, obiekty obsługi komunikacji,
- g) Drogi publiczne i wewnętrzne,
- h) Obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- h) Urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej nie wyższej niż 500 kW zgodnie z przepisami odrębnymi, z wykluczeniem elektrowni wiatrowych. Dodatkowo określa się zakaz ich realizacji w międzywalu i w granicach obszaru $Q_{10\%}$ oraz przy założeniu, że realizacja OZE w postaci paneli fotowoltaicznych, w granicach obszarów zagrożenia powodziowego jest możliwa jedynie na dachach istniejących budynków lub budynkach posadowionych powyżej rzędnej zwierciadła wody powodziowej 1%.
- i)

2) Zasady zagospodarowania terenów:

Dopuszcza się realizację obiektów o nietradycyjnych formach architektonicznych – parametry zabudowy do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

3) Podstawowe wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów:

- a) Dopuszcza się realizację zabudowy nie wyższej niż 25 m,
- b) Powierzchnie zabudowane nie powinny przekraczać 80 %, pozostałą część działki lub terenu przeznaczonych pod inwestycję należy zagospodarować zielenią.

7. RU - tereny obsługi gospodarki rolnej - wyznaczone w miejscowościach: Częstocice, Gułów, Jędrzychowice, Jutrzyna, Kłosów, Krajno, Łojowice, Miechowice Oławskie, Witowice, Wyszonowice. W granicach tej strefy znajdują się obiekty związane z produkcją rolną lub obsługą rolnictwa, w tym dawne folwarki. Dopuszcza się zachowanie ich dotychczasowych funkcji lub wprowadzanie na tych terenach innych funkcji, w tym adaptację na cele usługowe, lub związane z funkcją mieszkaniową w przypadku powiązania z sąsiadującymi obiektami mieszkalnymi dawnych założeń pałacowo-folwarcznych.

1) Przeznaczenia terenów:

- a) Produkcja rolna (w tym hodowla) i obsługa rolnictwa, bazy, składy i magazyny,
- b) Usługi oraz inna działalność w zakresie aktywności gospodarczej - zakres dopuszczalnych rodzajów działalności do sprecyzowania w planach miejscowych,
- c) Zabudowa mieszkaniowa dla właściciela, zarządcy lub osób dozorujących obiekt,
- d) Zieleń urządzona, ogrody działkowe,
- e) Parkingi, obiekty obsługi komunikacji,
- f) Drogi publiczne i wewnętrzne,
- g) Obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

- i) Urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej nie wyższej niż 500 kW zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 2) Zasady zagospodarowania terenów:

Architektura nowo realizowanej zabudowy na terenach dawnej zabudowy folwarcznej winna formą architektoniczną nawiązywać do cech lokalnej, historycznej zabudowy oraz nie pogarszać walorów krajobrazowych; na terenach znajdujących się poza strefami ochrony konserwatorskiej dopuszcza się realizację obiektów o nietradycyjnych formach architektonicznych – parametry zabudowy do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- 3) Podstawowe wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów:
 - a) Dopuszcza się realizację zabudowy nie wyższej niż 14 m, w granicach obrębu Kłosów dla obiektów gospodarczych dopuszcza się 25 m, a dla elementów wysokościowych infrastruktury technicznej do 30 m,
 - b) Powierzchnie zabudowane w granicach działki nie powinny przekraczać 80 %, pozostałą część działki lub terenu przeznaczonego pod inwestycję należy zagospodarować zielenią.
8. **ZC – tereny cmentarzy** – znajdujące się na terenie miasta Wiązowa oraz miejscowości: Częstocice, Gułów, Jaworów, Jędrzychowice, Jutrzyzna, Kłosów, Księżyce, Kucharzowice, Wawrzyszów, Witowice, Wyszonowice, Zaborowice.
9. **ZP – tereny zieleni parkowej** – znajdujące się na terenie miasta Wiązowa oraz miejscowości: Gułów, Jędrzychowice, Kłosów, Krajno, Łojowice, Miechowice Oławskie, Wawrzęce, Wawrzyszów, Witowice, Wyszonowice.
 - 1) Przeznaczenia terenów:
 - a) Zieleń urządzona,
 - b) Odtworzenie dawnej zabudowy i zagospodarowanie terenu - wyłącznie na warunkach uzgodnionych ze służbą ochrony zabytków,
 - c) W przypadku odtworzenia dawnej zabudowy preferowanymi przeznaczeniami obiektów są: wolnostojące budynki mieszkalne o cechach rezydencji, budynki usług publicznych, sportu i rekreacji, usług ochrony zdrowia i opieki społecznej.
10. **ZL – tereny lasów i zadrzewień.**
11. **R -tereny rolnicze:**
 - 1) Przeznaczenia terenów:
 - a) Grunty rolne w rozumieniu przepisów odrębnych.
 - b) Ustala się zakaz lokalizacji zabudowy kubaturowej z zastrzeżeniem pkt. c,
 - c) Dopuszcza się możliwość:
 - rozwoju urbanistycznego wsi tj. przeznaczenia terenów pod funkcje inne niż rolnicze w strefie do 50 m od istniejącej i projektowanej w studium zabudowy (odpowiednio do tych funkcji wyznaczonych na rysunku studium), z wykluczeniem jej lokalizacji w granicach specjalnego obszaru Ochrony Natura 2000 "Karszówek" kod PLH020098 oraz w granicach obszarów zagrożenia powodziowego,

- lokalizacji zabudowy zagrodowej i/lub obsługi produkcji rolnej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych, związanej z gospodarstwem rolnym o średniej powierzchni większej niż średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego na terenie gminy Wiązów, z wykluczeniem jej lokalizacji w granicach specjalnego obszaru Ochrony Natura 2000 "Karszówek" kod PLH020098 oraz w granicach obszarów zagrożenia powodziowego,
 - lokalizacji zabudowy związanej z hodowlą zwierząt o obsadzie większej niż 60 Dużych Jednostek Przeliczeniowych, z wykluczeniem jej lokalizacji w granicach specjalnego obszaru Ochrony Natura 2000 "Karszówek" kod PLH020098 oraz w granicach obszarów zagrożenia powodziowego,
 - lokalizacji terenów sportowo-rekreacyjnych, cmentarzy, ogrodów działkowych i zieleni urządzonej, z wykluczeniem jej lokalizacji w granicach specjalnego obszaru Ochrony Natura 2000 "Karszówek" kod PLH020098 oraz w granicach obszarów zagrożenia powodziowego,
 - lokalizacji urządzeń i infrastruktury związanej z pozyskiwaniem energii odnawialnej o mocy mniejszej niż 500 kW zgodnie z przepisami odrębnymi, z wykluczeniem jej lokalizacji w granicach specjalnego obszaru Ochrony Natura 2000 "Karszówek" kod PLH020098 oraz w odległości min. 100 m od jego granic, a także w granicach obszarów zagrożenia powodziowego,
 - możliwość alternatywnego przeznaczania gruntów rolnych pod zalesienie,
 - poszukiwania i eksploatacji nowych złóż kopalin,
 - możliwości lokalizacji napowietrznych i podziemnych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, łączności i telekomunikacji oraz dróg.
- 2) Zasady zagospodarowania terenów:
- a) W przypadku realizacji zabudowy zagrodowej i/lub obsługi produkcji rolnej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych, związanej z gospodarstwem rolnym o średniej powierzchni większej niż średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego na terenie gminy Wiązów Inwestor na własny koszt doprowadza do siedliska drogę, wyposaża w niezbędną infrastrukturę techniczną (wodociąg, urządzenia do gromadzenia lub utylizacji ścieków,
 - b) Architektura nowo realizowanej zabudowy (realizowanej na zasadach określonych w pkt a) winna formą architektoniczną nawiązywać do cech lokalnej, historycznej zabudowy oraz nie pogarszać walorów krajobrazowych,
 - c) Dopuszcza się lokalizację infrastruktury związanej z melioracjami i ochroną przeciwpowodziową,
 - d) Należy w maksymalnym stopniu zachować istniejące zbiorniki wodne oraz kompleksy lasów, zadrzewień i zakrzewień.
 - e) Ustala się zakaz lokalizacji farm wiatrowych.
- 3) Podstawowe wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów:
- a) Ograniczeniom przed wprowadzaniem nowej zabudowy podlegają tereny znajdujące się w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
 - b) Dopuszcza się realizację zabudowy nie wyższej niż 12 m, ograniczenia te nie dotyczą obiektów związanych z infrastrukturą techniczną oraz urządzeniami do pozyskiwania energii odnawialnej,

- c) W nowo realizowanych budynkach należy stosować dachy o regularnym i symetrycznym układzie połąci dachowych, pokrycie dachów ceramiczne lub z materiałów o fakturze i barwie odpowiadającej pokryciu ceramicznemu,
- d) Minimalna wielkość nowowydzielanych działek przeznaczonych pod zabudowę zagrodową lub obsługi produkcji rolnej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodnich winna wynosić 3000 m².

12. ZN -tereny rolnicze- łąki i pastwiska:

1) Przeznaczenia terenów:

- a) Grunty rolnicze- łąki i pastwiska w rozumieniu przepisów odrębnych.
- b) Ustala się zakaz lokalizacji zabudowy kubaturowej z zastrzeżeniem pkt. c,
- c) Dopuszcza się możliwość:
 - rozwoju urbanistycznego wsi tj. przeznaczenia terenów pod funkcje inne niż rolnicze w strefie do 50 m od istniejącej i projektowanej w studium zabudowy (odpowiednio do tych funkcji wyznaczonych na rysunku studium) z wykluczeniem jej lokalizacji w granicy obszarów zagrożenia powodziowego, z wykluczeniem jej lokalizacji w granicach specjalnego obszaru Ochrony Natura 2000 "Karszówek" kod PLH020098 oraz w granicy obszarów zagrożenia powodziowego,
 - lokalizacji zabudowy zagrodowej i/lub obsługi produkcji rolnej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodnich, związanej z gospodarstwem rolnym o średniej powierzchni większej niż średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego na terenie gminy Wiązów, z wykluczeniem jej lokalizacji w granicach specjalnego obszaru Ochrony Natura 2000 "Karszówek" kod PLH020098 oraz w granicy obszarów zagrożenia powodziowego,
 - lokalizacji terenów sportowo-rekreacyjnych, cmentarzy, ogrodów działkowych i zieleni urządzonej, z wykluczeniem jej lokalizacji w granicach specjalnego obszaru Ochrony Natura 2000 "Karszówek" kod PLH020098 oraz w granicach obszarów zagrożenia powodziowego,
 - lokalizacji urządzeń i infrastruktury związanej z pozyskiwaniem energii odnawialnej o mocy mniejszej niż 500 kW zgodnie z przepisami odrębnymi, z wykluczeniem jej lokalizacji w granicach specjalnego obszaru Ochrony Natura 2000 "Karszówek" kod PLH020098 oraz w granicach obszarów zagrożenia powodziowego,
 - możliwość alternatywnego przeznaczania gruntów rolnych pod zalesienie, z wykluczeniem jej lokalizacji w granicach specjalnego obszaru Ochrony Natura 2000 "Karszówek" kod PLH020098,
 - poszukiwania i eksploatacji nowych złóż kopalin, z wykluczeniem ich lokalizacji w granicach specjalnego obszaru Ochrony Natura 2000 "Karszówek" kod PLH020098,
 - możliwości lokalizacji napowietrznych i podziemnych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, łączności i telekomunikacji oraz dróg, z wykluczeniem jej lokalizacji w granicach specjalnego obszaru Ochrony Natura 2000 "Karszówek" kod PLH020098.

2) Zasady zagospodarowania terenów:

- f) W przypadku realizacji zabudowy zagrodowej i/lub obsługi produkcji rolnej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodnich, związanej z gospodarstwem rolnym o średniej powierzchni większej niż średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego na terenie gminy Wiązów Inwestor na własny koszt doprowadza do siedliska drogę,

- wyposaża w niezbędną infrastrukturę techniczną (wodociąg, urządzenia do gromadzenia lub utylizacji ścieków,
- g) Architektura nowo realizowanej zabudowy (realizowanej na zasadach określonych w pkt a) winna formą architektoniczną nawiązywać do cech lokalnej, historycznej zabudowy oraz nie pogarszać walorów krajobrazowych,
 - h) Dopuszcza się lokalizację infrastruktury związanej z melioracjami i ochroną przeciwpowodziową,
 - i) Należy w maksymalnym stopniu zachować istniejące zbiorniki wodne oraz kompleksy lasów, zadrzewień i zakrzewień.
 - j) Ustala się zakaz lokalizacji farm wiatrowych.
- 3) Podstawowe wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów:
- e) Ograniczeniom przed wprowadzaniem nowej zabudowy podlegają tereny znajdujące się w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
 - f) Dopuszcza się realizację zabudowy nie wyższej niż 12 m, ograniczenia te nie dotyczą obiektów związanych z infrastrukturą techniczną oraz urządzeniami do pozyskiwania energii odnawialnej,
 - g) W nowo realizowanych budynkach należy stosować dachy o regularnym i symetrycznym układzie połączeń dachowych, pokrycie dachów ceramiczne lub z materiałów o fakturze i barwie odpowiadającej pokryciu ceramicznemu,
 - h) Minimalna wielkość nowowydzielanych działek przeznaczonych pod zabudowę zagrodową lub obsługi produkcji rolnej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych winna wynosić 3000 m².

13. **WS – tereny wód otwartych i płynących.**

14. **IT –tereny infrastruktury technicznej:**

- 1) Przeznaczenia terenów:
- a) składowisko odpadów komunalnych.
Dopuszcza się możliwość alternatywnego zagospodarowania na cele innych urządzeń infrastruktury technicznej lub lokalizacji obiektów produkcyjnych lub usługowych.
 - b) oczyszczalnia ścieków.
Dopuszcza się możliwość alternatywnego zagospodarowania na cele innych urządzeń infrastruktury technicznej lub lokalizacji obiektów produkcyjnych lub usługowych.
 - c) ujęcia wód podziemnych.
Zagospodarowanie terenu zgodnie z warunkami określonymi w decyzji ustanawiającej strefę ochronną oraz zgodnie z Prawem wodnym.
 - d) tereny urządzeń elektroenergetycznych.
Dopuszcza się możliwość alternatywnego zagospodarowania na cele innych urządzeń infrastruktury technicznej lub lokalizacji obiektów produkcyjnych.

15. **G- tereny urządzeń gazownictwa**

- a) Dopuszcza się możliwość alternatywnego zagospodarowania na cele innych urządzeń infrastruktury technicznej lub lokalizacji obiektów infrastruktury.

16. KS- tereny obsługi komunikacji

1) Przeznaczenia terenów:

- a) Stacje paliw,
- b) Usługi oraz inna działalność w zakresie aktywności gospodarczej - zakres dopuszczalnych rodzajów działalności do sprecyzowania w planach miejscowych, z wyłączeniem terenu KS położonego w mieście Wiązów, z uwagi na jego położenie w międzywalu rzeki Oławy, na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią,
- c) Zieleń urządzona, z wyłączeniem terenu KS położonego w mieście Wiązów, z uwagi na jego położenie w międzywalu rzeki Oławy, na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią,
- d) Parkingi,
- e) Drogi publiczne i wewnętrzne,
- f) Obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- g) Urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej nie większej niż 500 kW zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem terenu KS położonego w mieście Wiązów, z uwagi na jego położenie w międzywalu rzeki Oławy, na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią,.

3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

3.1. Obszary proponowane do objęcia ochroną

Pomniki przyrody

Zgodnie z art. 40 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 916) „pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie”. Pomniki przyrody są ważnym elementem składowym krajobrazu, podnoszą jego piękno, posiadają wysokie walory dydaktyczne i edukacyjne.

Na terenie gminy Wiązów występują okazy drzew o charakterze pomnikowym, postulowane do objęcia ochroną konserwatorską. Okazy te wyszczególnione na podstawie materiałów inwentaryzacyjnych RDOŚ, stanowią elementy środowiska przyrodniczego. W opracowaniu uwidoczniono okazy drzew znajdujące się w stosunkowo dobrym stanie, to znaczy w 4 i 5 klasie zdrowotności. Zalicza się do nich okazy zdrowe, bez uszkodzeń mechanicznych i chorób oraz okazy o maksymalnie 30 % posuszu i zdrowym pniu. Według danych uzyskanych na podstawie informacji paszportowych rejestru RDOŚ na terenie gminy Wiązów znajduje się 29 drzew odpowiadających wyżej wymienionym cechom.

Gmina Wiązów – wyniki inwentaryzacji drzew pomnikowych kwalifikujących się do objęcia ochroną prawną.

Lp.	Gatunek drzewa	Parametry drzewa		Lokalizacja
		obwód (cm)	wysokość (m)	
1.	kasztanowiec zwyczajny	320	20	Częstocice
2.	platan klonolistny	295	23	Częstocice
3.	lipa drobnolistna	325	20	Gułów
4.	lipa drobnolistna (grupa drzew)	240 – 380	23	Jaworów
5.	dąb szypułkowy (grupa drzew)	330	21	Kalinowa
		325	21	
		260	21	
6.	lipa drobnolistna	395	24	Kłósów
7.	sosna wejmutka	225	25	Krajno
8.	dąb szypułkowy (grupa drzew)	330	24	Krajno
		350	25	
		340	24	
9.	dąb szypułkowy	440	21	Kucharzowice
10.	dąb szypułkowy (grupa drzew)	365	23	Łojowice
		355	22	
11.	wiąz szypułkowy	305	24	Łojowice
12.	sosna wejmutka	230	31	Łojowice
13.	żywotnik zachodni	160	29	Łojowice
14.	żywotnik zachodni	180	18	Łojowice
15.	platan klonolistny	390	28	Łojowice
16.	miłorząb dwuklapowy	280	21	Łojowice
17.	platan klonolistny	430	23	Miechowice Oławskie
18.	dąb szypułkowy	560	22	Wawrzyszów
19.	dąb szypułkowy (grupa drzew)	470	24	Wyszonowice – Kalina
		440	23	
		510	21	
20.	dąb szypułkowy (grupa drzew)	575	23	Wyszonowice – Kalina
		515	25	
21.	dąb szypułkowy (grupa drzew)	440	23	Wyszonowice – Kalina
		385	24	
22.	dąb szypułkowy (grupa drzew)	510	27	Wyszonowice – Kalina
		365	26	
23.	kasztanowiec zwyczajny	330	26	Wyszonowice
24.	jesion wyniosły	375	29	Wyszonowice
25.	dąb szypułkowy	410	28	Wyszonowice
26.	dąb szypułkowy	360	24	Wyszonowice
27.	żywotnik zachodni	110	17	Wiązów
28.	lipa drobnolistna	330	24	Wiązów
29.	kasztanowiec zwyczajny	290	21	Wiązów

3.2. Ochrona powietrza

W celu obniżenia negatywnego wpływu emisji zanieczyszczeń do powietrza należy:

1. stosować ekologiczne paliwa do celów grzewczych (energia elektryczna, gaz, olej opałowy, odnawialne źródła energii),
2. tworzyć lokalne sieci ciepłownicze i podłączać do nich budynki z przestarzałymi kotłowniami i piecami węglowymi (z realizacją inwestycji wymaga analizy pod kątem ekonomicznym),
3. wprowadzać alternatywne, ekologiczne systemy wytwarzania ciepła i energii (kolektory słoneczne, pompy ciepła, kotłownie na biomase: zrębki wierzby energetycznej, pelet itd.),

4. poprawiać stan techniczny dróg , w celu zmniejszenia emisji spalin,
5. prowadzić akcję edukacyjną i informacyjną wśród mieszkańców gminy o aktualnych, korzystnych dla środowiska systemach spalania paliw,
6. egzekwować utrzymywanie czystości dróg przez rolników i firmy nawożące na ich nawierzchnię błoto oraz inne zanieczyszczenia powodujące po wysuszeniu intensywne pylenie,
7. tworzyć naturalne bariery izolacyjne wzdłuż ciągów komunikacyjnych (zielen izolacyjna i osłonowa).

3.3. Ochrona wód powierzchniowych

Wody powierzchniowe należy chronić przed zanieczyszczeniem w sposób kompleksowy zgodnie z najnowszymi technologiami i obowiązującymi przepisami z wykorzystaniem istniejących obiektów infrastruktury technicznej. Aby to osiągnąć należy:

1. Uregulować gospodarkę ściekową tego obszaru poprzez modernizację i rozwój systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków,
2. Koryta rzek i ich brzegi zachować bez zmian, zaś w przypadku koniecznej regulacji brzegów stosować materiały i formy obudowy zharmonizowane z otoczeniem,
3. Zachować w pełni ciągi zieleni łąkowej wzdłuż brzegów rzek wzbogacając je projektowanymi ciągami ekologicznymi,
4. Podłączać tereny nieskanalizowane do istniejących oczyszczalni ścieków w celu ich pełnego wykorzystania,
5. Modernizować ujęcia wód i Stacje Uzdatniania Wody,
6. Prowadzić edukację ekologiczną w zakresie oszczędzania wody,
7. Stosować kodeks dobrych praktyk rolniczych i planów nawozowych,
8. Ograniczyć intensywne rolnicze użytkowanie gruntów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie cieków wodnych (zalecane użytkowanie w postaci użytków zielonych),
9. Kontrolować postępowania z nawozami naturalnymi (gnojowica, obornik).
10. Likwidować nielegalne zrzuty ścieków komunalnych do wód lub ziemi,
11. Promować wykorzystanie dostępnych zasobów czystych wód powierzchniowych do procesów nie wymagających wykorzystywania wód podziemnych, w tym np. zagospodarowanie wód powierzchniowych i deszczowych do prac porządkowych, podlewania zieleni).

3.4. Ochrona gleb

W celu ochrony przed degradacją gleb należy:

1. Stosować kompleksową gospodarkę związaną z oczyszczaniem ścieków bytowych i przechowywaniem nawozów naturalnych,
2. Promować i stosować nowoczesne, bezpieczne dla środowiska technologie rolnicze,
3. Realizować programy rolno-środowiskowe przez wybrane grupy rolników, których gospodarstwa położone są na tzw. terenach wrażliwych np. wzdłuż istotnych cieków powierzchniowych, miejsc cennych przyrodniczo. Idea programów rolno-środowiskowych opiera się na finansowaniu strat, jakie ponosi rolnik decydujący się na zastosowanie ekstensywnych metod produkcji, a także innych zabiegów sprzyjających ochronie bioróżnorodności i zachowaniu walorów krajobrazowych i przyrodniczych obszarów wiejskich,

4. Użytkować gleby w sposób adekwatny do ich klasy bonitacyjnej,
5. Przeciwdziałać degradacji chemicznej gleb poprzez ochronę powietrza i wód powierzchniowych,
6. Racjonalnie stosować wapno, nawozy sztuczne i środki ochrony roślin na terenach rolnych i leśnych występować do Starosty o nakazywanie rekultywacji terenów zdegradowanych przez jego użytkowników.

3.5. Ochrona przed hałasem

Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców gminy powinno się odbywać poprzez:

1. utrzymanie aktualnego poziomu hałasu w obszarach, gdzie sytuacja akustyczna jest korzystna,
2. ograniczenie poziomu hałasu emitowanego przez środki transportu wzdłuż głównych dróg,
3. eliminowanie z użytkowania środków transportu, maszyn i urządzeń, z których emisja hałasu nie odpowiada przyjętym standardom,
4. wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego,
5. poprawienie organizacji ruchu ułatwiającą płynność jazdy,
6. poprawę stanu nawierzchni ulic,
7. rozbudowę ścieżek rowerowych,
8. budowę ekranów akustycznych,
9. zakładanie pasów zieleni izolacyjnej,
10. właściwe kształtowanie linii zabudowy i brył powstających budynków w celu zminimalizowania wpływu hałasu drogowego,
11. działania ograniczające hałas przemysłowy.

Szczególną ochroną przed hałasem należy również objąć tereny położone wzdłuż istniejącej drogi krajowej nr 39 oraz dróg wojewódzkich nr 396 i 378. Ochrona ta powinna polegać przede wszystkim na:

1. ograniczeniu lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i innych obiektów objętych ochroną w strefie do 150 m od drogi,
2. w przypadku istniejącej zabudowy należy zapewnić warunki dla zlokalizowania obiektów ochrony czynnej (zieleni izolacyjna, ekrany akustyczne).

3.6. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Głównym zadaniem jest ograniczenie wpływu promieniowania elektromagnetycznego na mieszkańców gminy przez:

1. dotrzymanie obowiązujących norm w zakresie promieniowania elektromagnetycznego jonizującego i niejonizującego,
2. ograniczenie możliwości lokalizacji obiektów potencjalnie uciążliwych, np. nadajników telefonii komórkowej, poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
3. wykorzystywanie w projektowaniu linii przesyłowych nowych technologii materiałowych i rozwiązań projektowych dla wyeliminowania w otoczeniu linii, a zwłaszcza na powierzchni ziemi natężeń pola powyżej 1kV/m,
4. wprowadzanie ograniczeń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego możliwości zabudowy terenów pod trasami przesyłowych napowietrznych elektroenergetycznych,

5. ustanawianie obszarów ograniczonego użytkowania na terenach, gdzie odpowiednie analizy wykazują znaczne przekroczenie dopuszczalnego poziomu promieniowania.

4. Ochrona i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Ochronie konserwatorskiej na podstawie przepisów odrębnych podlegają obiekty i obszary zabytkowe oraz stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków oraz ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, uznane za pomnik historii oraz znajdujące się w granicach parku kulturowego. Ochroną konserwatorską objęte są również obiekty i obszary określone w ustaleniach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przyjmuje się następujące wytyczne do ustalania zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:

4.1. Strefy ochrony konserwatorskiej – na rysunku studium wyznaczono granice stref ochrony konserwatorskiej, w których obowiązują następujące warunki:

Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej

Wyznacza się strefy „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej w następujących miejscowościach:

1. Częstocice – dla zespołu kościelnego: kościół filialny p.w. św. Barbary, kaplica MB Bolesnej, cmentarz przykościelny, mur cmentarny,
2. Gułów – dla zespołu kościelnego: kościół filialny MB Królowej Polski, kaplica cmentarna, cmentarz, mur; dla zespołu dworsko – folwarcznego: dwór; oficyna mieszkalna I; oficyna mieszkalna II; obora I; obora II; stajnia; stodoła; ogród dworski z murem,
3. Jaworów – dla zespołu kościelnego: - kościół p.w. Michała Archanioła; kaplice Bożego Ciała I – III; cmentarz przykościelny; mur cmentarny; plebania; obora przy plebani,
4. Jędrzychowice – dla zespołu pałacowo – folwarcznego: pałac; oficyna; stodoły I – III; park,
5. Jutrzyna – dla zespołu kościelnego: kościół p.w. św. Franciszka z Asyżu; cmentarz; plebania,
6. Kłósów – dla zespołu kościelnego: kościół filialny p.w. św. Jadwigi; kapliczka;- mur cmentarny z 4 kaplicami Bożego Ciała,
7. Kowalów – dla zespołu kościelnego kościół filialny p.w. św. Urszuli; mur cmentarny,
8. Krajno – dla zespołu pałacowego (zburzony): pałac; oficyna mieszkalna; stodoły I – II; obora; chlewnia; park,
9. Księżyce – kościół p.w. św. Józefa Oblubieńca z otoczeniem,
10. Kucharzowice – dla zespołu kościelnego: kościół p.w. Michała Archanioła; cmentarz; mur cmentarny,
11. Łojowice – dla zespołu pałacowego: pałac; oficyny mieszkalne I – IV; oranżeria; dom ogrodnika; obora; budynek mieszkalno – gospodarczy; stajnie I – II; wozownia; spichlerz; stodoła; gorzelnia;- park;
12. Miechowice Oławskie – dla zespołu kościelnego: kościół ewangelicki (ruina); dawny cmentarz; mur cmentarny,
13. Miechowice Oławskie – zespół dworski z parkiem,
14. Stary Wiązów – historyczne siedlisko wsi z zespołem kościelnym,
15. Wawrzyszów – dla zespołu kościelnego: kościół p.w. MB Loretańskiej; cmentarz; mur cmentarny,

16. Witowice – dla zespołu kościelnego: kościół p.w. MB Częstochowskiej; dawna plebania; cmentarz,
17. Wyszonowice – dla zespołu kościelnego: kościół pocmentarny (ruina); cmentarz; kaplice grobowe I – II; dla zespołu pałacowo – folwarcznego z parkiem i ogrodem,
18. Wawrzyszów – zespół pałacowy z parkiem, ogrodem i aleją grabową,
19. Wiązów – obszar wpisany do rejestru zabytków obejmujący stare miasto z ratuszem, zespołem kościelnym i relikwiami fortyfikacji wraz z kanałem Młynówki i terenem dawnej fosy.

W granicach strefy „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej obowiązują następujące ustalenia:

1. Należy zachować historyczny układ przestrzenny (tj. rozplanowanie dróg, ulic i miedzuchów, placów, historycznych zbiorników wodnych, przebieg linii zabudowy, kompozycję wnętrz urbanistycznych, kompozycję historycznej zieleni,) oraz poszczególne elementy tego układu (tj. historyczne nawierzchnie ulic, placów i chodników, historyczne obiekty techniczne, zabudowę i zieleni),
2. Należy konserwować zachowane elementy układu przestrzennego, poszczególne obiekty o wartościach zabytkowych należy poddać restauracji i modernizacji technicznej z dostosowaniem obecnej lub projektowanej funkcji do wartości obiektu a funkcje uciążliwe i degradujące należy wyeliminować,
3. Należy przyznać pierwszeństwo wszelkim działaniom odtworzeniowym i rewaloryzacyjnym,
4. Należy dostosować nową zabudowę do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie sytuacji, skali, bryły i jej formy architektonicznej (podziałów architektonicznych, proporcji powierzchni murów i otworów, opracowania elewacji, kolorystyki, stolarki okien i drzwi) oraz nawiązać formami współczesnymi i stosowanymi materiałami do lokalnej tradycji architektonicznej, w tym rodzajem i kolorem pokrycia dachowego,
5. Nowopowstająca zabudowa winna rygorystycznie powtarzać przebieg pierwotnej linii zabudowy oraz winna być kształtowana w oparciu o dostępne materiały ikonograficzne, nawiązując do zachowanej historycznej zabudowy,
6. Nowa zabudowa nie może dominować nad zabudową historyczną,
7. Należy stosować materiały występujące w lokalnym budownictwie historycznym,
8. Kolorystyka obiektów winna respektować oryginalne rozwiązania kolorystyczne (np. ustalone badaniami stratygraficznymi), ponadto winna uwzględniać walory estetyczne otoczenia jak rozwiązania kolorystyczne występujące w zabudowie historycznej wsi,
9. Należy dostosować współczesną funkcję do wartości zabytkowych zespołów budowlanych i jego poszczególnych obiektów, eliminując uciążliwe funkcje - dotyczy to również wartościowych kompozycji parkowych, nasadzeń przydrożnych, planowanych osadzeń cieków i zbiorników wodnych o wartościach historycznych,
10. Należy usunąć obiekty dysharmonizujące lub pozostawić je do śmierci technicznej; analogicznie należy postępować w stosunku do innych elementów zniekształcających założenie historyczne (np. błędnych nasadzeń zieleni) — należy je oznaczyć na załącznikach graficznych,
11. Należy likwidować obiekty tymczasowe, w przypadku inwestycji nowych należy preferować te z nich, które stanowią rozszerzenie lub uzupełnienie już istniejących form zainwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia istniejących już relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem obiektu,
12. Inwestor przed uzyskaniem pozwolenia na budowę winien liczyć się z koniecznością zlecenia dodatkowych badań lub opracowań studialnych, archeologicznych, architektonicznych, urbanistycznych, stratygraficznych, dendrologicznych, dendrochronologicznych itp. w przypadku postawienia takich wymogów przez odpowiednie służby ochrony zabytków,

13. Należy uporządkować wnętrza zabudowy zabytkowych zespołów budowlanych; puste place powstałe po wyburzeniu obiektów powinny uzyskać zagospodarowanie odtworzeniowe bądź jako zieleńce wewnątrzblokowe, wg. indywidualnych projektów; preferowana jest zieleń niska i pnąca,
14. Dodatkowo dla zespołów kościelnych, niezależnie od powyższych uwarunkowań, jako nadrzędne obowiązują następujące ustalenia:
- obowiązuje bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej,
 - należy zachować i konserwować zachowany zabytkowy układ przestrzenny oraz poszczególne elementy tego układu,
 - nowe inwestycje dopuszczalne wyłącznie jako uzupełnienie już istniejącej formy zainwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia historycznych relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem założenia.

Strefa historycznych układów ruralistycznych

Wyznacza się strefę historycznych układów ruralistycznych tożsamą ze strefą „B” ochrony konserwatorskiej w następujących miejscowościach:

- Bryłówek – dla zespołu folwarcznego z zadrzewieniami,
- Kalina (przysiółek wsi Wyszonowice) – dla osiedla robotniczego zespołu młyńskiego,
- Kurów – dla zespołu folwarcznego,
- Wawrzęcice – dla zespołu folwarcznego z parkiem i dawnym cmentarzem rodowym,
- Wiązów – dla historycznego układu ruralistycznego miasta wraz z przedmieściami, obejmującą przedmieścia wokół starego miasta, wraz z dworcem kolejowym oraz dla prepozytury dawnych dóbr biskupich, z folwarkiem przy ul. Biskupickiej,
- Częstocice, Gułów, Jędrzychowice – dla historycznego układu przestrzennego wsi wraz z ogrodami przydomowymi,
- Jaworów, Jutrzyzna, Kłosów, Kowalów, Krajno, Księżyce, Kucharzowice, Łojowice, Miechowice Oławskie, Ośno, Wawrzyszów, Witowice, Wyszonowice – dla historycznych układów przestrzennych wsi.

W granicach strefy historycznych układów ruralistycznych obowiązują następujące ustalenia:

- Zachować i wyeksponować elementy historycznego układu przestrzennego tj. rozplanowanie dróg, ulic i placów, linie zabudowy, oraz kompozycję wewnątrz ruralistycznych, zabudowy, zieleni, zespoły zabudowy,
- Zachować historyczne nawierzchnie kamienne,
- Obiekty o wartościach zabytkowych poddać restauracji i modernizacji technicznej z dostosowaniem obecnej lub projektowanej funkcji do wartości obiektu,
- Należy preferować te inwestycje, które stanowią rozszerzenia lub uzupełnienie już istniejących form zainwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia istniejących już relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem obiektu i obszaru, przy inwestycjach związanych z modernizacją, rozbudową, przebudową obiektów istniejących wymagane jest uwzględnienie warunków kształtowania nowej zabudowy w obszarze strefy ochrony konserwatorskiej oraz zasad zachowania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury, po rozbudowie budynek winien tworzyć spójną kompozycję z istniejącą częścią (w przypadku obiektów objętych wojewódzką i gminną ewidencją zabytków obowiązują odrębne uwarunkowania), nowa

zabudowa winna być zharmonizowana z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną w zakresie lokalizacji, rozplanowania, skali, ukształtowania bryły, w tym kształtu i wysokości dachu, poziomu posadowienia parteru, formy architektonicznej, kształtu i podziałów otworów okiennych z drzwiowych, materiału oraz przy nawiązaniu do historycznej zabudowy poszczególnych wsi, lokalizacja nowej zabudowy w obrębie zespołów folwarcznych/zagród możliwa jest wyłącznie w miejscu nieistniejących historycznych budynków lub jako logiczne uzupełnienie czworoboku bądź układu zabudowy,

5. Zakazuje się wprowadzania przegrodzeń dzielących optycznie historyczne zespoły, nowa zabudowa nie może dominować nad zabudową historyczną,
6. Ustala się dachy symetryczne: dwuspadowe, dwuspadowe naczółkowe, o kącie nachylenia połaci dachowych od 35- 45 stopni; dopuszcza się wzbogacenie formy dachu poprzez wprowadzenie świetlików, lukarn,
7. Należy stosować historyczny rodzaj pokrycia dachowego (dachówka w kolorze ceglącym, matowym); w obiektach historycznych, które posiadały inne pokrycie niż ceramiczne stosuje się pokrycie historyczne właściwe dla danego obiektu,
8. Kolorystyka obiektów winna uwzględniać walory estetyczne otoczenia jak i rozwiązania kolorystyczne występujące w zabudowie historycznej wsi (np. biel, rozbielone beże, piaski),
9. Elewacje należy kształtować w nawiązaniu do rozwiązań stosowanych w istniejących w danej miejscowości budynkach historycznych o zachowanych walorach architektonicznych w zakresie podziałów, detalu, kolorystyki, użytych materiałów elewacyjnych - wymagane elewacje tynkowane lub ceglane,
10. Istniejące linie napowietrzne teletechniczne i energetyczne należy sukcesywnie zastępować podziemnymi.

Strefa „W” – ochrony archeologicznej

Wyznacza się strefę "W" ochrony archeologicznej, obejmującą grodziska w następujących miejscowościach:

1. Jaworów,
2. Kowalów,
3. Wiązów.

W granicach strefy „W” ochrony archeologicznej obowiązują następujące ustalenia:

1. Obiekty wyłącza się z wszelkiej działalności inwestycyjnej, która mogłaby naruszyć ich specyficzną formę,
2. Zakazuje się wszelkiej działalności budowlanej oraz inwestycyjnej niezwiązanej bezpośrednio z konserwacją lub rewaloryzacją tego terenu,
3. Dopuszcza się jedynie prowadzenie prac porządkowych, konserwację zachowanych fragmentów zabytkowych celem ich ekspozycji w terenie lub zabezpieczenia przed zniszczeniem,

Strefa „OW” ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych

Strefą „OW” ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych obejmuje się obszary o stwierdzonej lub domniemanej zawartości ważnych relikwów archeologicznych oraz wsie o średniowiecznych metrykach oraz obszary intensywnego osadnictwa pradziejowego, średniowiecznego. Na terenach objętych w/w, strefą dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi

wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Strefa została wyznaczona dla następujących miejscowości gminy : Jutrzyzna, Krajno, Kowalów, Księżyce, Wyszonowice, Zborowice, Stary Wiązów, Janowo, Kucharzowice, Jaworów, Bryłów, Bryłówek, Kłosów, Częstocice, Kalinowa, Kurów, Witowice, Jędrzychowice, Ośno, Wawrzyszów, Łojowice, Wawrzęćce, Gułów, Miechowice Oławskie, Wiązów.

Strefa ochrony historycznych cmentarzy i miejsc pocmentarnych

Wyznacza się strefę ochrony historycznych cmentarzy, miejsc pocmentarnych oraz obiektów sztuki sepulkarnej. W strefie ochrony historycznych cmentarzy i miejsc pocmentarnych obowiązują następujące ustalenia:

1. Jeżeli są nadal użytkowane należy zachować ich dotychczasową funkcję,
2. Cmentarze nie użytkowane należy zachować jako tereny zielone,
3. Należy zachować i konserwować zachowane elementy historycznych układów przestrzennych oraz poszczególne elementy tych układów (ogrodzenia, bramy, zieleń, itp.),
4. Poszczególne obiekty o wartościach zabytkowych należy poddać konserwacji,
5. Zachowane nagrobki należy zabezpieczyć przed dewastacją i pozostawić na miejscu, ewentualnie tworzyć dla nich lapidaria lub zachować je w inny sposób uzgodniony z właściwym konserwatorem zabytków,
6. Należy zaznaczyć w terenie obszar cmentarza poprzez ogrodzenie go w sposób trwały; funkcje ogrodzenia pełnić może zarówno twór sztuczny (mur, estetyczne ogrodzenie metalowe) jak i naturalny np. żywopłot,
7. W przypadku cmentarzy użytkowanych nowe inwestycje dopuszczalne wyłącznie jako uzupełnienie już istniejącej formy zainwestowania terenu przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia historycznych relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem założenia,

Granice stref ochrony konserwatorskiej określone na rysunku studium mogą ulec zmianie i korekcie na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków; szczegółowy przebieg granic ustalony powinien być na podstawie aktualnego stanu zachowania zabytku i w oparciu o czytelne elementy zagospodarowania terenu.

W przypadku wystąpienia zabytków archeologicznych wymagane jest podjęcie ratowniczych badań archeologicznych metodą wykopaliskową, po uzyskaniu pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

4.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

W odniesieniu do obiektów wpisanych do rejestru zabytków obowiązują następujące ustalenia:

1. Ustala się priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej,
2. Należy dążyć do pełnej rewaloryzacji zabytków,
3. Wszelkie działania podejmowane przy zabytkach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Gmina Wiązów – wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków

Miejscowość	Obiekt	Wiek	Numer rejestru	Data wpisu do rejestru
Częstocice	Kościół fil. św. Barbary	XIV/XV, 1609	1153	20.11.1964
Gułów	Kościół fil. MB Królowej Polski	XV, 2 poł. XIX	1592	22.03.1966
Gułów	Zespół dworsko – folwarczny:	-	698/1-2/W	13.10.1994
	dwór	XVIII, k. XIX, XX	698/1-2/W	13.10.1994
	folwark	XVIII, k. XIX, XX	698/1-2/W	13.10.1994
Gułów	Ogród dworski	poł. XIX	577/W	27.12.1984
Jaworów	Kościół św. Michała Archanioła	ok. 1500, ok. 1860	1593	22.03.1966
Jędrzychowice	Pałac	1846, k. XIX	1594	22.03.1966
	Oficyna dworska	1846, k. XIX	1594	22.03.1966
Jędrzychowice	Park pałacowy	k. XIX	576/W	27.12.1984
Jutrzyzna	Kościół parafialny św. Franciszka z Asyżu	2 poł. XIII, XVI, XVIII	1242	01.03.1965
Kowalów	Kościół fil. św. Urszuli	1 poł. XIV, ok. 1600	1244	01.03.1965
Krajno	Park pałacowy	k. XVIII, k. XIX	578/W	27.12.1984
Kucharzowice	Kościół św. Andrzeja Apostoła	k. XIV, XV, XVI, 1803-04, 1868	1615	08.04.1966
Łojowice	Pałac	XVIII, poł. XIX	608/W	29.12.1987
Łojowice	Park pałacowy	XIX/XX	579/W	27.12.1984
Miechowice Oławskie	Kościół ewangelicki (ruina)	XV, XVI, 1836, 1862, 1881	455/W	29.10.1980
Miechowice Oławskie	Dwór	poł. XVI, k. XVII, k. XVIII	456/W	29.10.1980
Miechowice Oławskie	Park dworski	2 poł. XIX	586/W	27.12.1984
Stary Wiązów	Kościół fil. św. Floriana	2 poł. XV, 1706, 1712-21, XIX	1619	08.04.1966
Wawrzyszów	Park pałacowy, ogród i aleja	XIX	585/W	27.12.1984
Wawrzyszów	Zespół kościelny p.w. MB Loretańskiej	XVI, XIX/XX w	A/1073	14.07.08
Wiązów	miasto	-	393	25.11.1956
Wiązów	Kościół św. Mikołaja	2 poł. XVI, 1700-06, 1914-17	1622	08.04.1966
Wiązów	Prepozytura dóbr biskupich i folwark:	XVII	699/W/1-2	25.07.1994
	Dom zarządcy	1718-25	699/W/1-2	25.07.1994
	Budynek mieszkalno – gospodarczy	1 poł. XVIII, 2 poł. XIX	699/W/1-2	25.07.1994
Wiązów	wieża Ratusza	1616, 1667, 1871-72	1638	12.04.1966
Witowice	Zespół kościelny p.w. MB Częstochowskiej	Poł XIII w, 1858	A/1034	16.11.07
Wyszonowice	Cmentarz ewangelicki	p. XIX	471/A/05	17.01.2005
Wyszonowice	Pałac	1595-1615, poł. XVIII, 1909	1628	12.04.1966

Wyszonowice	Park pałacowy i ogród	poł. XIX	584/W	27.12.1984
-------------	-----------------------	----------	-------	------------

4.3. Obiekty ujęte w ewidencji zabytków

Wykaz obiektów figurujących w gminnej ewidencji zabytków znajduje się w części V tj. aneksie do niniejszego tekstu Studium. W odniesieniu do obiektów ujętych w ewidencji zabytków obowiązują następujące ustalenia:

1. Należy zachować ich bryłę, kształt i geometrię dachu oraz zastosowane tradycyjne materiały budowlane,
2. Utrzymać a w przypadku zniszczenia odtworzyć historyczny detal architektoniczny,
3. Zachować kształt, rozmiary i rozmieszczenie otworów zgodne z historycznym wizerunkiem budynku, należy utrzymać - lub odtworzyć - oryginalną stolarkę okien i drzwi,
4. W przypadku konieczności przebicia nowych otworów, należy je zharmonizować z zabytkową elewacją budynku,
5. Stosować kolorystykę i materiały nawiązujące do tradycyjnych lokalnych rozwiązań, w tym ceramiczne lub tynkowe pokrycie ścian zewnętrznych; zakazuje się stosowania okładzin ściennych typu „siding”,
6. Należy stosować historyczny rodzaj pokrycia dachowego (dachówka ceramiczna w kolorze ceglonym lub inne właściwe dla danego obiektu),
7. Elementy elewacyjne instalacji technicznych należy montować z uwzględnieniem wartości zabytkowych obiektów,
8. Prowadzenie wszelkich prac budowlanych przy obiektach zabytkowych należy poprzedzić uzyskaniem wytycznych konserwatorskich.

4.4. Stanowiska archeologiczne

Obejmuje się ochroną stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz wpisane do rejestru zabytków.

Ponadto w obrębie znajdujących się na terenie objętym opracowaniem stanowisk archeologicznych zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Należy wyłączyć spod ewentualnego zalesienia obszary stanowisk archeologicznych.

Gmina Wiązów – wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków

1.	Bryłówek	Arch/1160/595/1986	26.03.1986	osada; kultura łużycka, średniowiecze	4/30/86-31 AZP
2.	Bryłówek	Arch/1161/596/1986	26.03.1986	osada; kultura łużycka	5/31/86-31 AZP
3.	Częstocice	Arch/1162/597/1986	26.03.1968	osada; kultura przeworska,	3/27/86-31 AZP
4.	Jaworów	Arch/1159/594/1986	26.03.1986	grodzisko; wczesne średniowiecze	1/26/86-31 AZP
5.	Kłósów	Arch/1163/598/1986	26.03.1986	osada; kultura przeworska, wczesne średniowiecze	4/32/86-31 AZP
6.	Kłósów	Arch/1164/599/1986	26.03.1986	osada; kultura przeworska, wczesne średniowiecze	5/33/86-31 AZP

7.	Kłósów	Arch/1165/600/1986	26.03.1986	osada; kultura pucharów lejowatych	6/34/86-31 AZP
8.	Kowalów	76/Arch/1964	17.10.1964	grodzisko; XIII w.	87-30 AZP
9.	Wiązów	104/Arch/1965	11.02.1965	grodzisko; XIII w.	3/47/86-30 AZP
10.	Wyszonowice	Arch/1003/518/1982	05.04.1982	osada; neolit, epoka brązu, średniowiecze	1/55/87-29 AZP
11.	Wyszonowice	Arch/1008/523/1982	05.04.1982	osada; neolit, epoka brązu, średniowiecze	2/56/87-29 AZP
12.	Zborowice	640/Arch/1972	20.08.1972	osada; kultura łużycka, wczesne średniowiecze	3/80/86-30 AZP

4.5. Zabytkowe układy zieleni kształtowanej (parki, cmentarze, szpalery, aleje, pojedyncze okazy)

Obejmuje się je ochroną. Należy dążyć do ich zachowania w historycznych granicach, nie dzielić tych obszarów na działki użytkowe, a w miarę możliwości zachować własność całości lub dążyć do scalenia w jednych rękach. Zachowane aleje i szpalery należy konserwować odtwarzając i uzupełniając ubytki tymi samymi gatunkami drzew. Stanowią one naturalne pasy ochronne, których zachowanie lub kontynuację należy przewidywać w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

5.1. Infrastruktura komunikacyjna

W niniejszym studium określony został podstawowy układ komunikacyjny gminy Wiązów w oparciu o drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe. Uzupełnieniem układu podstawowego są drogi gminne oraz drogi wewnętrzne.

Projektowane przebiegi nowych bądź modernizowanych dróg oraz węzły drogowe przedstawione są na rysunku studium w sposób orientacyjny. Ich ostateczny przebieg może zostać ustalony w odrębnych procedurach planistycznych.

W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zmianę przebiegu, kategorii oraz parametrów poszczególnych dróg.

Wzdłuż dróg o znacznym natężeniu ruchu powodującym dla zabudowy mieszkaniowej ponadnormatywne zagrożenie hałasem należy lokalizować środki ochrony czynnej ograniczających emisję zanieczyszczeń i hałasu od dróg (pasy zieleni izolacyjne, ekrany dźwiękochłonne). W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy przewidywać wzdłuż dróg funkcje i sposób zagospodarowania minimalizujące negatywny wpływ hałasu.

Autostrada A4.

Autostrada A4 przebiega przez północną część gminy. W latach 1998 – 2000 autostrada A 4 na odcinku Wrocław – Opole została gruntownie przebudowana i obecnie spełnia wymogi właściwe dla tras o znaczeniu międzynarodowym. Autostrada A 4 stanowi element III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego (Lwów – Kraków-Wrocław-Berlin). Obszar gminy Wiązów dostępny jest z autostrady A4 przez węzły autostradowe „Brzezimierz” i „Przylesie” na skrzyżowaniach z drogami wojewódzkimi

nr 396 i 403. Węzły te są zlokalizowane na terenach sąsiadujących gmin Oława i Grodków. Autostrada A4 ma parametry drogowe klasy A.

Droga krajowa.

Przez teren gminy Wiązów przebiega droga krajowa nr 39, dla której przyjęto parametry klasy G (droga główna). Przewiduje się możliwość jej rozbudowy i przebudowy (do uzyskania parametrów klasy G). Na etapie wniosków GDDKiA nie zgłaszała potrzeby realizacji na terenie gminy Wiązów budowy obejść drogowych miejscowości.

Drogi wojewódzkie.

Przez teren gminy Wiązów przebiegają drogi wojewódzkie:

1. droga wojewódzka nr 396 łącząca Strzelin i Wiązów z Oławą, dla której przyjęto parametry klasy G (droga główna). Przewiduje się budowę obejścia drogowego miejscowości Ośno.
2. droga wojewódzka nr 378 Biedrzychów – Grodków, dla której przyjęto parametry klasy G (droga główna). Przewiduje się budowę obejść drogowych miejscowości Łojowice i Wawrzyszów.
3. droga wojewódzka nr 403 Łukowice Brzeskie - Młodoszowice, dla której przyjęto parametry klasy G (droga główna).

Drogi powiatowe

Zgodnie z wieloletnim planem inwestycyjnym na lata 2003 – 2015 proponuje się następujące inwestycje dotyczące dróg powiatowych zlokalizowanych na terenie gminy Wiązów:

1. przebudowa drogi nr 3105 D Wiązów – Jędrzychowice do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 396, przewidywana realizacja w latach 2010 – 2011;
2. przebudowa drogi nr 3106 D Kowalów – Wawrzyszów: przewidywana realizacja w roku 2015.

Kolej

Z uwagi na likwidację linii kolejowej nr 304 Strzelin – Brzeg postuluje się przekształcenie linii kolejowej na odcinku przebiegającym przez gminę Wiązów na drogę publiczną oraz dla celów turystycznych na ścieżkę rowerową. Pozostałe odcinki linii kolejowych w przypadku ich likwidacji mogą zostać zagospodarowane jako ścieżki rowerowe. Budynki znajdujące się na terenach kolejowych (po likwidacji linii kolejowej) mogą być przeznaczone na cele usługowe, produkcyjne lub mieszkaniowe.

Miejsca parkingowe

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zaleca się przyjmować następujące wskaźniki w zakresie liczby miejsc parkingowych:

1. na terenach zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej: 1,5 – 2,0 miejsc parkingowych na 1 mieszkanie,
2. na terenach zabudowy usługowej nie mniej niż: 2 – 3 miejsca parkingowe na 100 m² powierzchni usług.

Ścieżki rowerowe

Ścieżki rowerowe należy wytyczać łącząc tereny mieszkaniowe z terenami o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Terenami predysponowanymi do rozwoju ścieżek rowerowych są

obszary położone w południowej części gminy, obejmujące Wzgórza Strzeleńskie. System ścieżek rowerowych winien być powiązany ze ścieżkami rowerowymi na terenie sąsiadujących gmin: Strzelin, Przeworno i Grodków. Ścieżki rowerowe należy prowadzić wzdłuż dróg o niższych kategoriach (drogi zbiorcze, lokalne i dojazdowe oraz drogami śródpolnymi). W miarę możliwości należy wykorzystywać do tego celu nieczynne linie kolejowe (po ich wcześniejszej przebudowie i zaadaptowaniu do tej funkcji).

Należy unikać prowadzenia ścieżek rowerowych drogami klasy głównej lub głównej ruchu przyspieszonego, w uzasadnionych przypadkach można prowadzić odcinki ścieżek wzdłuż tych dróg, lecz poza główną jezdnią.

Przewiduje się realizację ścieżki pieszo- rowerowej po śladzie byłej jednotorowej linii kolejowej nr 304 Strzelin- Brzeg.

5.2. Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

Istniejące obecnie na terenie ujęcia wody w Wiązowie, Częstocicach, Księżycach, Łojowicach, Wyszonowicach i Zborowicach w pełni zaspokajają obecne zapotrzebowania w wodę. Studium przewiduje znaczny przyrost terenów inwestycyjnych na terenie miasta Wiązów (tereny mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne) , na gruntach wsi Jaworów i Kłósów (tereny produkcyjno-usługowe) i Kurów (tereny produkcyjno-usługowe). Biorąc pod uwagę wielkość nowych terenów budowlanych oraz aktualną wydajność ujęć wody można przyjąć, że rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz usługowo-produkcyjnego nie spowoduje konieczności budowy nowych ujęć wody.

Lokalizacja ujęcia	Wydajność: Q _{maxh} m ³ /h	Zapotrzebowanie Q _{śrd} m ³ /d	Procent wykorzystanie ujęcia
Wiązów	1488,0	630	42%
Częstocice	2112,0	130	6%
Księżyce	75,3	21	28%
Łojowice	140,0	70	50%
Wyszonowice	140,0	74	53%
Zborowice	85,0	73	86%

Działania inwestycyjne w zakresie zaopatrzenia w wodę polegać winny na modernizacji istniejących Stacji Uzdatniania Wody (SUW) w celu zapewnienia ich bezawaryjnej pracy oraz modernizacji istniejącej sieci wodociągowej w celu zmniejszenia awaryjności sieci i zapewnienia ciągłości dostaw wody do odbiorców.

Odprowadzanie ścieków

Zaleca się kompleksowe rozwiązywanie gospodarki ściekowej dla terenów zainwestowanych i nowoprojektowanych w oparciu o zbiorcze oczyszczalnie ścieków. Zgodnie z opracowaną „Koncepcją kanalizacji gminy Wiązów” przewiduje się budowę sieci kanalizacji sanitarnej we wsiach, które mają możliwości techniczne podłączenia do istniejącej oczyszczalni ścieków w Starym Wiązowie: Gułów, Stary Wiązów, Miechowice i Zborowice oraz pozostała część miasta Wiązów.

Docelowo przewiduje się stworzenie systemu kanalizacji sanitarnej opartego na 10 oczyszczalniach ścieków. Oprócz istniejącej oczyszczalni w Starym Wiązowie przewiduje się budowę mechaniczno-biologicznych oczyszczalni w następujących miejscowościach:

1. Jędrzychowice – obsługująca wsie Ośno i Jędrzychowie,
2. Witowice - obsługująca wsie Kurów i Witowie,
3. Kalinowa - obsługująca wsie Częstocice i Kalinowa,
4. Jaworów - obsługująca wsie Bryłów, Kłosów i Jaworów,
5. Jutrzyzna - obsługująca wsie Kowalów, Kucharzowice i Jutrzyzna,
6. Łojowice - obsługująca wsie Wawrzyszów i Łojowice,
7. Wyszonowice - obsługująca wieś Wyszonowice,
8. Wawrzęcice - obsługująca wieś Wawrzęcice,
9. Księżyce - obsługująca wieś Księżyce.

Przewiduje się, że wsie Bryłówek, Janowo i Krajno gospodarka ściekowa odbywać będzie się w oparciu o indywidualne systemy gromadzenia i utylizacji ścieków (szczelne bezodpływowe zbiorniki na nieczystości płynne lub przydomowe oczyszczalnie ścieków).

Dla pojedynczych domów, oddalonych od głównych terenów zainwestowania, dla których podłączenie do sieci kanalizacyjnej jest nieekonomiczne proponuje się alternatywne sposoby gospodarki ściekami:

1. gromadzenie ścieków w bezodpływowych zbiornikach na nieczystości płynne - wywóz ścieków wozem asenizacyjnym do punktów zlewnych wytypowanych oczyszczalni ścieków,
2. oczyszczanie ścieków na małych, przydomowych oczyszczalniach biologicznych, z odprowadzeniem wody - oczyszczonej do uzyskania parametrów zgodnych z wymogami przepisów odrębnych, do odbiorników (rowów melioracyjnych itp.) lub rozsączenie w gruncie gruntów za pomocą lokalnych systemów infiltracyjnych, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska.

Jednocześnie przyjmuje się zasadę, iż realizacja przydomowych oczyszczalni ścieków nie jest możliwa w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią.

Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy Wiązów zaopatrzenie w gaz odbywa się z gazociągu wysokiego ciśnienia DN 200 6,3 MPa wraz ze strefą kontrolowaną, do którego podłączona jest stacja redukcyjno- pomiarową I- go stopnia dystrybucyjna sieć gazowa średniego ciśnienia. Umożliwia ona pobór odbiorcom indywidualnym z miasta Wiązowa.

Wymiana butli gazowych dokonywana jest także w punktach wymiany zlokalizowanych na terenie gminy.

Potencjalnym źródłem zaopatrzenia w gaz przewodowy może być gazociąg wysokiego ciśnienia DN Ewentualna rozbudowa istniejącej sieci gazowej powinna być realizowana z uwzględnieniem obowiązującego prawa energetycznego oraz rozporządzeń wykonawczych, w szczególności w oparciu o:

1. wnioski podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci gazowej posiadających tytuł prawny do korzystania z przyłączanego obiektu,

2. sporządzony przez przedsiębiorstwo energetyczne plan rozwoju w zakresie sieci gazowej, uwzględniający wytyczne miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ograniczony do zadań, dla których istnieją warunki techniczne oraz ekonomiczne dostarczania paliwa gazowego.

Zaopatrzenie w energię elektryczną.

Na terenie gminy Wiązów przebiega napowietrzna linia przesyłowa elektroenergetyczna 400 kV relacji Dobrzeń-Pasikurówice/Wrocław oraz napowietrzna sieć 20 kV niskiego napięcia.

W zakresie elektroenergetyki przewiduje się:

1. budowę linii elektroenergetycznej 110 kV, której przebieg na rysunku studium należy przyjąć jako orientacyjny (w 2 alternatywnych wariantach); przy szczegółowym wytyczeniu trasy linii należy kierować się zasadą aby nie przecinać linię energetyczną dużych areałów pól i prowadzić ją na granicy pól. Dla planowanej napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV należy ustalić obszar ograniczeń zabudowy i zagospodarowania terenu zgodnie z wymogami przepisów odrębnych,
2. budowę Głównego Punktu Zasilania – alternatywne lokalizacje w obrębie Jędrzychowie oraz w rejonie Wiązowa,
3. budowę nowych linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia (napowietrznych i kablowych) w związku z realizacją nowej zabudowy na terenach wskazanych w studium,
4. modernizację istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia, w tym kablowanie odcinków przebiegających przez tereny zainwestowane,
5. budowę nowych stacji transformatorowych w związku z realizacją nowej zabudowy na terenach wskazanych w studium,
6. budowę urządzeń i infrastruktury związanej z pozyskiwaniem energii odnawialnej o mocy mniejszej niż 500 kW zgodnie z przepisami odrębnymi, (dla terenów PU dopuszcza się moc wyższą niż 500 kW dla urządzeń fotowoltaiki innych niż wolnostojące).

Zaopatrzenie w energię ciepłą

1. Postuluje się stosowanie ekologicznych paliw do celów grzewczych (energia elektryczna, gaz, oleje opałowe),
2. Postuluje się tworzenie lokalnych sieci ciepłowniczych działających w oparciu o kotłownie stosujące ekologiczne, niskoemisyjne paliwa do celów grzewczych,
3. Postuluje się wprowadzanie alternatywnych, ekologicznych systemów wytwarzania ciepła i energii (kolektory słoneczne, pompy ciepła, kotłownie na biomasę: zrębki wierzby energetycznej, pelet itd.),
4. Postuluje się upowszechnianie idei termomodernizacji istniejących obiektów w celu zmniejszenia zużycia energii służącej do ich ogrzewania. Obiekty publiczne będące w zarządzie Gminy Wiązów należy sukcesywnie poddawać inwestycjom termoizolacyjnych (ocieplenie budynków, wymiana stolarki okiennej i drzwi, wymiana starych systemów grzewczych opartych na węglu).

Gospodarka odpadami

Wyznacza się kierunki rozwoju w zakresie gospodarki odpadami:

1. należy stworzyć zintegrowany system gospodarki odpadami na każdym etapie (wytwarzanie – odbieranie – transport – zbieranie – odzysk - unieszkodliwianie),

2. należy zapewnić zorganizowaną zbiórkę całości wytwarzanych odpadów komunalnych, w tym zorganizować selektywną zbiórkę odpadów niebezpiecznych,
3. należy zwiększyć do maksimum dostępność do segregacji odpadów i poprawić skuteczność zbiórki w zakresie ilości i jakości,
4. należy dążyć do minimalizacji ilości odpadów składowanych oraz zmniejszenia ich potencjału szkodliwości (składowanie odpadów organicznych wcześniej przekształconych),
5. należy zwiększyć działania informacyjnych i edukację ekologiczną,
6. należy prowadzić kompleksową selektywną zbiórkę opakowań i innych odpadów o charakterze surowców wtórnych,
7. postuluje się wprowadzenie zasady zbierania odpadów charakterystycznych na zasadzie „wystawek”, planuje się lokalizację nowego składowiska odpadów stałych, bez wydzielania części dla składowania odpadów niebezpiecznych w Jaworowie obok autostrady A4, dojazdem istniejącą drogą, dostosowaną do potrzeb składowiska i sprzętu ciężkiego od strony wojewódzkiej nr 402, przejazdem pod autostradą,
8. planuje się maksymalne wykorzystanie istniejącego składowiska odpadów komunalnych w Starym Wiązowie poprzez powiększenie jego pojemności o jedną kwaterę, a w późniejszym okresie przekazywanie odpadów przetworzonych i wyselekcjonowanych na składowisko w Jaworowie lub do zakładu w Gaci Oławskiej (poza gminą Wiązów),
9. planuje się stworzenie punktu dobrowolnego gromadzenia odpadów (PDGO), którego lokalizację proponuje się na terenie obecnego składowiska odpadów w Starym Wiązowie,
10. dla odpadów niebezpiecznych (komunalnych) i z działalności gospodarczej proponuje się utworzenie punktu zbierania odpadów niebezpiecznych (PZON) odrębnie lub w ramach PDGO
11. na terenie gminy Wiązów nie przewiduje się lokalizacji i budowy Centrum Segregacji, Odzysku i Unieszkodliwiania Odpadów (CSOiUO) oraz żadnych instalacji odzysku ani unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.

6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Jako inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym wyznacza się obszary przeznaczone pod usługi publiczne, usługi oświaty, zdrowia, cmentarze oraz drogi publiczne i infrastrukturę techniczną.

7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami pzp województwa

1. K141 - Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu — mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych,
2. K142 - Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu — mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich,
3. K143 - Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu — zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów,
4. K294 - Rozbudowa Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Wiązowie,
5. W113 - Składowisko w Starym Wiązowie — rekultywacja.

8. Ustalenia pzp województwa przyjętego uchwałą nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 roku (publikacja w Dz. U. z dnia 30.06.20) dla gminy Wiązów

1. Gmina Wiązów znalazła się w granicach strefy III wewnętrznej WrOF- zgodnie z rys. nr 1,
 2. Przez gminę przebiega korytarz głównych tras rowerowych- wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 396 oraz rzeczny korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadlokalnym (rzeka Oława)- zgodnie z rys. nr 2,
 3. W południowej części gminy zgodnie z rys. nr 5- postuluje się korektę drogi krajowej nr 39,
 4. Niemal cała gmina Wiązów, zgodnie z rys. nr 6, znajduje się w obszarze potencjalnie najmniej konfliktowym dla lokalizacji elektrowni wiatrowych, jednakże gmina Wiązów prowadzi politykę wprowadzenia zakazu realizacji energetyki wiatrowej,
 5. Zgodnie z rys. nr 7 na terenie gminy Wiązów:
 - Istniejąca oczyszczalnia ścieków jest wskazana do modernizacji lub rozbudowy- zarządzający Gmina Wiązów,
 - Składowisko odpadów przeznaczone jest do rekultywacji- zarządzający Zakład Gospodarowania Odpadami Gać Sp. z o.o.
 6. Część terenów w północnej części gminy wokół rzeki Oława znajduje się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią (KZGW 2015)- zgodnie z rys. nr 8,
 7. Dla przebiegu przez gminę Wiązów rzeki Oławy ustala się korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadlokalnym jako obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo- zgodnie z rys. nr 10
 8. Postulaty WrOF- postulowane drogi krajowe- dla drogi nr 39, oraz położenie w zewnętrznej strefie stabilnego rozwoju WrOF- zgodnie z rys. nr 11,
 9. Niewielki fragment w północnej części gminy, wzdłuż rzeki Oława, znajduje się, zgodnie z rys. nr 12, w strefie 2 (PZC_2)- jednostek ZI o udziale terenów zurbanizowanych wyznaczonych w SUIKZP poniżej 25%. Brak możliwości określania dla niego wytycznych, z uwagi na fakt, że jest to teren nie przewidziany pod jakąkolwiek zabudowę.
10. Pozostałe ustalenia:
- w zakresie wyznaczenia miejsca umożliwiającego realizację zintegrowanego węzła przesiadkowego na terenie gminy- na terenie gminy Wiązów powyższe kryterium spełnia teren Rynku miasta Wiązowa, w szczególności działka nr 40, przy skwerze na działce nr 40/2- miejsko- gminny przystanek autobusowy.
 - w zakresie wyznaczenia elementów systemu bike & ride przy dworcach autobusowych- na terenie gminy Wiązów brak jest dworców autobusowych. Powyższe kryterium spełnia teren Rynku miasta Wiązowa, w szczególności działka nr 40, przy skwerze na działce nr 40/2- miejsko- gminny przystanek autobusowy.
 - w zakresie wyznaczenia tras rowerowych umożliwiających bezpośredni dojazd rowerem z punktów centralnych miejscowości położonych w promieniu do 7 km do zintegrowanych węzłów przesiadkowych- postuluje się każdorazowo w przypadku remontu i przebudowy istniejących odcinków dróg wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych uwzględnienie konieczności towarzyszącej realizacji tras rowerowych.
 - w zakresie wyznaczenia tras rowerowych wzdłuż dróg gminnych pozwalających na powiązanie jednostek osadniczych bezpośrednio z celami codziennych dojazdów do szkoły, pracy i usług lub przystanków i węzłów transportu zbiorowego, mogących stanowić jeden z etapów tych podróży (z zachowaniem odpowiednich rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo, adekwatnych, w szczególności do natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach tych dróg- postuluje się każdorazowo w przypadku remontu i przebudowy istniejących i projektowanych odcinków dróg gminnych uwzględnienie konieczności towarzyszącej realizacji tras rowerowych,
 - w zakresie wyznaczenia na terenie gminy co najmniej jednego dużego, zwarteo

kompleksu publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego, zapewniającego mieszkańcom możliwość wspólnego spędzaniu czasu wolnego w otwartej przestrzeni, a przy tym sprzyjającego nawiązywaniu i pogłębianiu relacji oraz kontaktów społecznych: w tym przypadku najlepszym tego rodzaju miejscem jest boisko miejskie Świtezi Wiązów przy ul. Daszyńskiego (dz. nr 1).

- w zakresie określenia dla jednostek osadniczych o wielkości powyżej 250 mieszkańców, publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego w zasięgu pieszo dojazdu i dojazdu rowerem- ustala się: wszystkie tereny sportowo-rekreacyjne US na terenie miasta Wiązów i miejscowości gminnych.
- w zakresie wskazania obszarów najbardziej odpornych na sytuacje kryzysowe pozwalających na zapewnienie ludności warunków przetrwania w sytuacjach kryzysowych oraz prowadzenie działań z zakresu zarządzania kryzysowego — zgodnie z obowiązującymi planami zarządzania kryzysowego.

Ponadto w dokumentach planistycznych winny być uwzględnione następujące wytyczne:

1. Określenie odpowiednich proporcji pomiędzy terenami zabudowy mieszkaniowej a publicznie dostępnymi terenami rekreacyjno-wypoczynkowymi poprzez ustalenie dla osiedli, jednostek osadniczych lub bilansowych wytycznych do planów miejscowych w zakresie wskaźnika minimalnej powierzchni publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych przypadającej na jednostkę powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowych.
2. Określenie wytycznych w zakresie zasad zatrzymywania i wykorzystania odpływu wód opadowych i roztopowych z dachów i powierzchni uszczelnionych celem zatrzymywania tych wód w miejscu ich wystąpienia.
3. Określenie wytycznych zapewniających zachowanie w stanie naturalnym terenów zależnych od wód i innych ekosystemów utrzymujących wysoką zdolność retencyjną typu: mokradła, bagna, trzęsawiska, mszary, torfowiska itp.
4. Uwzględnienie lokalnych warunków następczniania terenu przy ustalaniu wytycznych dla kształtowania terenów mieszkaniowych pod kątem optymalnego wykorzystania energii solarnej do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej oraz minimalizacji zjawiska kumulacji ciepłej przez określenie zasad:
 - 1) kształtowania układu drogowego w sposób determinujący kierunki sytuowania zabudowy,
 - 2) kształtowania wysokości zabudowy na terenach sąsiednich,
 - 3) dopasowania rodzajów dachu i ich kąta nachylenia do lokalnych warunków,
 - 4) nasycania terenów zabudowy zielenią – w szczególności wysoką,
 - 5) ograniczania powstawania dużych połaci terenu o utwardzonej nawierzchni, cechujących się wysokim poziomem akumulacji ciepłej,
 - 6) defragmentacji dużych połaci terenu o utwardzonej nawierzchni elementami wprowadzającymi zacienienie.
5. Wprowadzanie szpalerów lub alei drzew w obszarach dróg lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.
6. Określenie wytycznych kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu oraz jego wyposażenia uwzględniające warunki przewietrzania terenów poprzez określenie zasad:
 - 1) kształtowania układu przestrzennego zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniających odpowiednie warunki przewietrzania na terenach zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę,
 - 2) uwzględniania systemu terenów zieleni jako elementu wpływającego na warunki przewietrzania,
 - 3) określania udziału terenów biologicznie czynnych oraz zieleni wysokiej, w tym na terenach komunikacyjnych.

9. Obszary dla których obowiązkowe jest sporządzenie planów miejscowych, na podstawie przepisów odrębnych, w tym wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także przestrzeni publicznej

9.1. Na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.

1. Nie przewiduje się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości,
2. W przypadku zaistnienia sytuacji wymagającej określenia obszarów wymagających przeprowadzenia procedury scalenia i podziału nieruchomości, należy je wyznaczyć w procedurze sporządzenia planu miejscowego.

9.2. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Obszarami, dla których obowiązuje sporządzenie miejscowych planów są tereny przeznaczone pod zabudowę produkcyjną i usługową, na których studium dopuszcza lokalizowanie wielkopowierzchniowych obiektów handlowych. Definicję wielkopowierzchniowego obiektu handlowego określają obowiązujące aktualne przepisy odrębne.

9.3. Obszary przestrzeni publicznej

Zgodnie z definicją ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz.. 503) obszarem przestrzeni publicznej jest obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb, poprawy jakości życia i integracji mieszkańców gminy powinny być rozpatrywane w następujących kategoriach: Na terenie gminy Wiązów powyższe kryterium spełnia teren Rynku miasta Wiązowa.

10. Obszary dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne

Obszarami, dla których gmina zamierza sporządzić planu miejscowe są tereny określone w kolejności ze względu na ich ważność:

1. tereny zabudowy wsi - w celu uporządkowania ich struktury przestrzennej,
2. tereny lokalizacji urządzeń i infrastruktury związanej z pozyskiwaniem energii odnawialnej o mocy powyżej 500 kW (z wykluczeniem elektrowni wiatrowych).

W granicach terenów wskazanych do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy przede wszystkim uwzględnić dominujące funkcje wskazane na rysunku studium. Dopuszcza się wprowadzanie w ramach szczegółowych rozwiązań projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego innych funkcji w sposób nie kolidujący z funkcjami dominującymi. W ramach wskazanych funkcji dominujących dopuszcza się wprowadzanie funkcji dopuszczalnych, szczegółowych rozwiązań w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej oraz zieleni. Dopuszcza się możliwość opracowywania miejscowych planów zagospodarowania

przestrzennego dla części terenów wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ustala się, że plan miejscowy należy dla takich gruntów sporządzać co najmniej w granicach wyznaczonych przez istniejące drogi publiczne lub granice działek.

Przyjmuje się, że granicami terenów wskazanych do opracowania mpzp są:

1. Granice obrębów geodezyjnych jako naturalne granice będące sposobem odniesienia się do kompleksowej problematyki urbanistycznej na danym obszarze.
2. Granice obszarów o wskazanej funkcji dominującej oznaczone na rysunku studium,
3. Kwartały wydzielone drogami publicznymi w ramach obszarów o funkcji dominującej,
4. Granice podziałów geodezyjnych, przy założeniu że działka przeznaczona do opracowania mpzp spełnia wymogi przepisów odrębnych w zakresie umożliwiającym realizację wnioskowanego zamierzenia budowlanego.

Ze względu na występujące wysokie klasy gruntów zaleca się sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla całych obrębów geodezyjnych.

11. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

11.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Ze względu na szczególnie korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa na terenie gminy Wiązów przyjmuje się, że tereny na których może nastąpić zmiana przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze należy ograniczyć do obszarów wskazanych na rysunku studium. W granicach terenów upraw rolnych dopuszcza się realizację sieci napowietrznej oraz podziemnej infrastruktury technicznej, lokalizację rozproszonej zabudowy zagrodowej związanej z prowadzoną gospodarką rolną typu farmerskiego oraz lokalizacji urządzeń i infrastruktury związanej z pozyskiwaniem energii odnawialnej o mocy do 500 kW (z wykluczeniem elektrowni wiatrowych). Grunty rolne o wysokich klasach bonitacyjnych występujące na terenie gminy Wiązów stanowią silną podstawę dla rozwoju potencjału rolniczego gminy. Powinny być wykorzystane dla rozwoju rolnictwa z uwzględnieniem wdrażania zasad rolnictwa ekologicznego Powinna rozwijać się także hodowla zwierząt dostosowana do lokalnych uwarunkowań. Powinno dążyć się do zwiększania areatów gospodarstw indywidualnych. Alternatywnym (lub uzupełniającym) rozwiązaniem dla rozwoju produkcji rolniczej jest prowadzenie gospodarstw agroturystycznych.

11.2. Zalesienia

W związku z małą lesistością gminy część użytków rolnych, należy przeznaczyć pod zalesienie. Mogą to być grunty najniższych klas bonitacyjnych, a także nieużytki, szczególnie w południowej części gminy. Program zalesień może nastąpić poprzez weryfikację granicy rolno-leśnej. Przyjmuje się, że w miarę możliwości i w oparciu o dostępne środki należy wdrażać program wprowadzania zadrzewień śródpolnych jako elementu wzbogacającego walory przyrodnicze gminy Wiązów.

11.3. Ochrona lasów

Powiększenie potencjału leśnego nastąpi w wyniku zalesienia użytków rolnych o małej wartości rolniczej. Ponadto należy uwzględnić:

1. Usuwanie na bieżąco wiatrołomów oraz drzew obumierających i zasiedlonych przez szkodniki,
2. Korowanie drewna iglastego pozostawionego w lesie oraz pni po ściętych drzewach,
3. Wykładanie pułapek na kornika oraz inne szkodniki,
4. Przestrzeganie przepisów ochrony przeciwpożarowej.

12. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

12.1. Ochrona przeciwpowodziowa

Część terenów zostało oznaczonych na rysunku zmiany Studium jako tereny znajdujące się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, w tym międzywala, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% i dla których obowiązują właściwe przepisy odrębne; Część terenów zostało oznaczonych na rysunku zmiany Studium jako tereny znajdujące się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% i dla których obowiązują właściwe przepisy odrębne;

Część terenów zostało oznaczonych na rysunku zmiany Studium jako obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%;

Część terenów zostało oznaczonych na rysunku zmiany Studium jako obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału powodziowego.

Wytyczne ogólne:

1. Dla urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej wyższej niż 500 kW zgodnie z przepisami odrębnymi, z wykluczeniem elektrowni wiatrowych, położonych na terenie funkcji MU, U, RU, PU, R, ZN oraz KS określa się zakaz ich realizacji w międzywalu i w granicach obszaru $Q_{10\%}$ oraz przy założeniu, że realizacja OZE w postaci paneli fotowoltaicznych, w granicach obszarów zagrożenia powodziowego jest możliwa jedynie na dachach istniejących budynków lub budynkach posadowionych powyżej rzędnej zwierciadła wody powodziowej 1%.
2. Dopuszcza się realizację odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej nie wyższej niż 500 kW posadowionych na gruncie w strefie $Q_{1\%}$ w zakresie głębokości do 0,5m oraz w większej odległości od koryt rzek, przy spełnieniu następujących wymogów:
 - nakaz montażu paneli powyżej rzędnej zwierciadła wody $Q_{1\%}$,
 - nakaz zabezpieczenia konstrukcji nośnej przed działaniem powodzi,
 - nakaz funkcjonowania infrastruktury technicznej związanej z funkcjonowaniem farmy fotowoltaicznej z zastosowaniem rozwiązań technicznych umożliwiających ich usunięcie lub zabezpieczenie przed skutkami powodzi,
 - zakaz stosowania transformatorów olejowych.
3. Określa się zakaz zabudowy i rozbudowy w międzywalu i w strefie $Q_{10\%}$ oraz w strefie $Q_{1\%}$ powyżej głębokości 0,5m (zakaz zabudowy i rozbudowy nie dotyczy budowli przeciwpowodziowych, urządzeń wodnych i obiektów związanych z gospodarką wodną (obiektów hydrotechnicznych, hydroenergetycznych itp.), ponadto na etapie opracowania mpzp dopuszcza się możliwość określenia dodatkowych zakazów zabudowy i rozbudowy w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią.
4. Określa się dla międzywala oraz w strefie $Q_{10\%}$ zakaz zmiany przeznaczenia na cele mieszkaniowe budynków o innej funkcji.
5. Określa się zakaz realizacji nowych nasadzeń roślinności w obszarze międzywala.
6. Dla nowej zabudowy realizowanej w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w strefie $Q_{1\%}$ przy niższych głębokościach, tj. do 0,5m oraz w przypadku remontu lub rozbudowy istniejących budynków ustala się nakaz realizacji inwestycji z zastosowaniem technologii chroniącej

przed skutkami powodzi i minimalizacji strat, w tym w szczególności:

- wymóg wyniesienia poziomu parteru powyżej poziomu wód powodziowych 1%,
- wymóg zabezpieczenia elementów infrastruktury technicznej przed uszkodzeniami w czasie powodzi,
- wymóg zastosowania wodoodpornych materiałów

12.2. Obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych

Na terenie gminy Wiązów nie występują zjawiska związane z osuwaniem się mas ziemnych.

13. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Nie wyznacza się filarów ochronnych dla złóż kopaliny na terenie gminy Wiązów.

14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Rehabilitacji należy poddać zespoły dawnych gospodarstw rolnych w Wyszonowicach, Jędrzychowicach, Krajnie, Wawrzyszowie, Wawrzęcicach, Kurowie. Obiekty produkcyjne wraz z parkami podworskimi należy uporządkować.

Ustala się wielofunkcyjność tych terenów, dopuszczając możliwość ich przekształcenia na funkcję mieszkaniową, usługową (obsługa turystyki), przemysłową lub obsługi rolnictwa. Do rekultywacji przeznaczają się tereny nieczynnych wyrobisk w Wyszonowicach. Po odpowiednich badaniach, zabezpieczeniu i przygotowaniu terenu wyrobiska można wykorzystać je dla funkcji turystycznej, rekreacyjnej (zbiorniki wodne) lub rekultywacji w kierunku leśnym. Wyznacza się kierunki rekultywacji dla terenów po wyeksploatowanych złożach:

1. w Wyszonowicach - w kierunku usług sportu, turystyki i rekreacji,
2. w Kalinowej - w kierunku rekreacyjno – wypoczynkowym, w tym przystosowanie dla potrzeb wędkarstwa (stawy wędkarskie).

Dopuszcza się przekształcanie linii kolejowych nie stanowiących terenów zamkniętych (np. odcinek w Wyszonowicach) w kierunku infrastruktury komunikacyjnej (ścieżki piesze i rowerowe, trasy turystyczne) i technicznej. Dla byłej linii kolejowej nr 304 Strzelin-Brzeg ustala się wykorzystanie jej na cele infrastruktury komunikacyjnej (np. odcinek obejścia drogowego w Wiązowie) oraz ścieżki rowerowe i trasy turystyczne.

15. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady

Na terenie gminy Wiązów nie występują obiekty obszary pomników zagłady, wymagające wprowadzenia stref ochronnych i ustalenia szczególnych zasad prowadzenia działalności gospodarczej

zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120).

16. Obszary zdegradowane

W granicach administracyjnych gminy Wiązów obowiązuje uchwała nr LIV/416/2023 RADY MIASTA I GMINY WIĄZÓW z dnia 17 maja 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Wiązów.

17. Granice terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej

Na terenie gminy Wiązów tereny zamknięte stanowi fragment terenu linii kolejowej nr 304 Strzelin – Brzeg (decyzja nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 roku w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych), zgodnie z poniższym wykazem:

Lp.	Obręb	Nr działki	Pow. [ha]
1.	Stary Wiązów	460/1	2,4600

IV UZASADNIENIE

Projekt studium został sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503.) oraz z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233) w tym, zgodnie z § 8 cyt. rozporządzenia, został wykonany w formie ujednoliczonego tekstu i rysunku studium z wyróżnieniem projektowanych zmian.

Ponadto zgodnie z uzyskanymi opiniami i uzgodnieniami w niniejszym opracowaniu:

- skorygowano informacje dotyczące występowania na terenie gminy złóż kopalin,
- wprowadzono informacje dotyczące strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych,
- skorygowano ewidencję zabytków na terenie gminy Wiązów,
- skorygowano informacje dotyczące ochrony przeciwpowodziowej oraz stref ochrony ujęć wody,
- uzupełniono informacje dotyczące dopuszczalnej mocy urządzeń i infrastruktury związanej z pozyskiwaniem energii odnawialnej,
- zaktualizowano podstawę aktów prawnych.

Projekt zmiany studium został poddany procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

V ANEKS

Wykaz obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, w tym znajdujących się w rejestrze zabytków:

L.p.	miejsowość	obiekt	adres		rodzaj obiektu	rejestr zabytków	data rejestru
1.	BRYŁÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	BRYŁÓW	Kaplica pom. MB Częstochowskiej			kaplica		
3.	BRYŁÓW	Dom mieszkalny		9	budynek mieszkalny		
4.	BRYŁÓW	Transformator			transformator		
1.	BRYŁÓWEK	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	BRYŁÓWEK	Zespół folwarczny:			zespół folwarczny		
a.	Bryłówek	Dom zarządcy			rządcówka		
b.	Bryłówek	Oficyna mieszkalna			budynek mieszkalny		
c.	Bryłówek	Obora i stajnia			budynek gospodarczy		
d.	Bryłówek	Mur od strony drogi			ogrodzenie		
e.	Bryłówek	Zagospodarowanie parkowe			park/ogród		
3.	BRYŁÓWEK	Dom mieszkalny		1	budynek mieszkalny		
4.	BRYŁÓWEK	Dom mieszkalny		3	budynek mieszkalny		
5.	BRYŁÓWEK	Dom mieszkalny		4	budynek mieszkalny		
6.	BRYŁÓWEK	Dom mieszkalny		11	budynek mieszkalny		
7.	BRYŁÓWEK	Zespół mieszkalno-gospodarczy:		18	zespół		
a.	Bryłówek	Dom mieszkalny I		18	budynek mieszkalny		
b.	Bryłówek	Dom mieszkalny II		18	budynek mieszkalny		

c.	Bryłówek	Dom mieszkalno-gospodarczy		18	budynek mieszkalno-gospodarczy		
8.	BRYŁÓWEK	Dom mieszkalny		19	budynek mieszkalny		
9.	BRYŁÓWEK	Dom mieszkalny		21	budynek mieszkalny		
10.	BRYŁÓWEK	Transformator			transformator		
1.	CZĘSTOCICE	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	CZĘSTOCICE	Zespół kościelny:			zespół kościelny		
a.	Częstocice	Kościół fil. św. Barbary			kościół	A/3153/1153	1964-11-20
b.	Częstocice	Kaplica MB Bolesnej			kaplica		
c.	Częstocice	Cmentarz			cmentarz		
d.	Częstocice	Mur cmentarny z bramą			ogrodzenie		
3.	CZĘSTOCICE	Dom mieszkalny		1	budynek mieszkalny		
4.	CZĘSTOCICE	Dom mieszkalny		16	budynek mieszkalny		
5.	CZĘSTOCICE	Dom mieszkalny		23	budynek mieszkalny		
6.	CZĘSTOCICE	Dom mieszkalny		24	budynek mieszkalny		
7.	CZĘSTOCICE	Dom mieszkalny		25	budynek mieszkalny		
8.	CZĘSTOCICE	Budynek gospodarczy		26	budynek gospodarczy		
9.	CZĘSTOCICE	Dom mieszkalno-gospodarczy		26 a	budynek mieszkalno-gospodarczy		
10.	CZĘSTOCICE	Dom mieszkalny		28	budynek mieszkalny		
a.	Częstocice	Obora		28	budynek gospodarczy		
11.	CZĘSTOCICE	Dom mieszkalny		30	budynek mieszkalny		
12.	CZĘSTOCICE	Dom mieszkalny		31	budynek mieszkalny		
13.	CZĘSTOCICE	Dom mieszkalny		37	budynek mieszkalny		
14.	CZĘSTOCICE	Transformator			transformator		
1.	GUŁÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	GUŁÓW	Zespół kościelny:			zespół kościelny		

a.	Gułów	Kościół fil. MB Królowej Polski, d. ewangelicki			kościół	A/2417/1592	1966-02-22
b.	Gułów	Kaplica cmentarna			kaplica		
c.	Gułów	Cmentarz poewangelicki			cmentarz		
d.	Gułów	Mur cmentarny			ogrodzenie		
3.	GUŁÓW	Cmentarz wiejski	na wsch. od wsi		cmentarz		
4.	GUŁÓW	Zespół dworski:			zespół dworski	A/2431/698/1-2/W	1994-10-13
a.	Gułów	Dwór		48	dwór	A/2431/698/1-2/W	1994-10-13
	Gułów	Zespół folwarczny:			zespół folwarczny	A/2431/698/1-2/W	1994-10-13
b.	Gułów	Oficyna mieszkalna I		46	budynek mieszkalny		
c.	Gułów	Oficyna mieszkalna II		47	budynek mieszkalny		
d.	Gułów	Obora I			budynek gospodarczy		
e.	Gułów	Obora II			budynek gospodarczy		
f.	Gułów	Stajnia, ob. obora			budynek gospodarczy		
g.	Gułów	Stodoła I			budynek gospodarczy		
h.	Gułów	Stodoła II			budynek gospodarczy		
i.	Gułów	Spichlerz			budynek gospodarczy		
j.	Gułów	Ogród dworski			park/ogród	A/2430/577/W	1984-12-27
k.	Gułów	Mur ogrodu z furtą			ogrodzenie		
5.	GUŁÓW	Dom mieszkalny		6	budynek mieszkalny		
6.	GUŁÓW	Zabudowania gospodarcze		14	budynek gospodarczy		
1.	JAWORÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	JAWORÓW	Zespół kościelny:			zespół kościelny		
a.	Jaworów	Kościół par. św. Michała Archanioła			kościół	A/2414/1593	1966-03-22
b.	Jaworów	Cmentarz katolicki			cmentarz		

c.	Jaworów	Mur cmentarny z 3 kaplicami Bożego Ciała			ogrodzenie		
d.	Jaworów	Plebania			plebania		
e.	Jaworów	Obora			budynek gospodarczy		
3.	JAWORÓW	Szkoła			szkoła		
4.	JAWORÓW	Dom mieszkalny		4	budynek mieszkalny		
5.	JAWORÓW	Dom mieszkalny		5	budynek mieszkalny		
6.	JAWORÓW	Dom mieszkalny		9	budynek mieszkalny		
7.	JAWORÓW	Dom mieszkalny		36	budynek mieszkalny		
8.	JAWORÓW	Dom mieszkalny		49	budynek mieszkalny		
9.	JAWORÓW	Dom mieszkalny		50	budynek mieszkalny		
10.	JAWORÓW	Transformator			transformator		
1.	JĘDRZYCHOWICE	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	JĘDRZYCHOWICE	Cmentarz poewangelicki	na pd.-wsch. od wsi		cmentarz		
3.	JĘDRZYCHOWICE	Zespół pałacowy:			zespół pałacowy		
a.	Jędrzychowice	Pałac		25	pałac	A/2413/1594	1966-03-22
b.	Jędrzychowice	Oficyna dworska		27	budynek gospodarczy	A/2413/1594	1966-03-22
c.	Jędrzychowice	Stodoła I-II-III			budynek gospodarczy		
d.	Jędrzychowice	Park pałacowy			park/ogród	A/2426/576/W	1984-12-27
4.	JĘDRZYCHOWICE	Dom mieszkalny		2	budynek mieszkalny		
1.	JUTRZYNA	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	JUTRZYNA	Kościół par. św. Franciszka z Asyżu			kościół	A/2415/1242	1965-03-01
a.	Jutrzyzna	Cmentarz katolicki			cmentarz		
3.	JUTRZYNA	Dom mieszkalny		13	budynek mieszkalny		
4.	JUTRZYNA	Dom mieszkalny		36	budynek mieszkalny		
5.	JUTRZYNA	Dom mieszkalny		42	budynek mieszkalny		

6.	JUTRZYNA	Dom mieszkalny		47	budynek mieszkalny		
7.	JUTRZYNA	Dom mieszkalny		48	budynek mieszkalny		
8.	JUTRZYNA	Dom mieszkalny		48 a	budynek mieszkalny		
9.	JUTRZYNA	Dom mieszkalny		55	budynek mieszkalny		
10.	JUTRZYNA	Dom mieszkalny		101	budynek mieszkalny		
11.	JUTRZYNA	Dom mieszkalny		102	budynek mieszkalny		
12.	JUTRZYNA	Transformator			transformator		
1.	KALINOWA	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	KALINOWA	Kaplica pomocnicza			kaplica		
3.	KALINOWA	Dom mieszkalny		34	budynek mieszkalny		
4.	KALINOWA	Młyn wodny, ob. elektryczny			młyn		
1.	KŁOSÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	KŁOSÓW	Zespół kościelny:			zespół kościelny		
a.	Kłósów	Kościół fil. św. Jadwigi			kościół	A/1019	2007-08-29
b.	Kłósów	Kapliczka			kaplica		
c.	Kłósów	Cmentarz katolicki			cmentarz		
d.	Kłósów	Mur cmentarny z 4 kaplicami Bożego Ciała			ogrodzenie		
e.	Kłósów	D. ogrody plebańskie			park/ogród		
3.	KŁOSÓW	Dom mieszkalny		4	budynek mieszkalny		
4.	KŁOSÓW	Dom mieszkalny		5	budynek mieszkalny		
5.	KŁOSÓW	Dom mieszkalny		11	budynek mieszkalny		
6.	KŁOSÓW	Dom mieszkalny		11 a	budynek mieszkalny		
7.	KŁOSÓW	Dom mieszkalny		12	budynek mieszkalny		
8.	KŁOSÓW	Dom mieszkalny		14	budynek mieszkalny		
9.	KŁOSÓW	Stodoła		16	budynek gospodarczy		
10.	KŁOSÓW	Dom mieszkalny		19	budynek mieszkalny		

11.	KŁOSÓW	Dom mieszkalny		20	budynek mieszkalny		
12.	KŁOSÓW	Dom mieszkalny		39	budynek mieszkalny		
13.	KŁOSÓW	Dom mieszkalny		40	budynek mieszkalny		
14.	KŁOSÓW	Dom mieszkalny		42	budynek mieszkalny		
15.	KŁOSÓW	Dom mieszkalny		60	budynek mieszkalny		
16.	KŁOSÓW	Zespół mieszkalno-gospodarczy:		63	zespół		
a.	Kłosów	Dom mieszkalno-gospodarczy		63	budynek mieszkalno-gospodarczy		
b.	Kłosów	Dom mieszkalny, ob. gospodarczy		63	budynek mieszkalny		
c.	Kłosów	Stodoła		63	budynek gospodarczy		
d.	Kłosów	Kuźnia		63	budynek gospodarczy		
17.	KŁOSÓW	Dom mieszkalny		74	budynek mieszkalny		
18.	KŁOSÓW	Transformator			transformator		
1.	KOWALÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	KOWALÓW	Zespół kościelny:			zespół kościelny		
a.	Kowalów	Kościół fil. św. Urszuli			kościół	A/2416/1244	1965-03-01
b.	Kowalów	Cmentarz katolicki			cmentarz		
c.	Kowalów	Mur cmentarny			ogrodzenie		
3.	KOWALÓW	Dom mieszkalny		4	budynek mieszkalny		
4.	KOWALÓW	Dom mieszkalny		7	budynek mieszkalny		
5.	KOWALÓW	Dom mieszkalny		9	budynek mieszkalny		
6.	KOWALÓW	Dom mieszkalny		10	budynek mieszkalny		
7.	KOWALÓW	Dom mieszkalny		11	budynek mieszkalny		
8.	KOWALÓW	Dom mieszkalny		13	budynek mieszkalny		
9.	KOWALÓW	Dom mieszkalny		28	budynek mieszkalny		
10.	KOWALÓW	Dom mieszkalny		42	budynek mieszkalny		
11.	KOWALÓW	Dom mieszkalny		47	budynek mieszkalny		

1.	KRAJNO	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	KRAJNO	Zespół pałacowy:		6-7-8-9	zespół pałacowy		
a.	Krajno	Pałac		6	pałac		
b.	Krajno	Oficyna mieszkalna		8-9	budynek mieszkalny		
c.	Krajno	Stodoła I			budynek gospodarczy		
d.	Krajno	Stodoła II			budynek gospodarczy		
e.	Krajno	Chlewnia			budynek gospodarczy		
f.	Krajno	Obora			budynek gospodarczy		
g.	Krajno	Park pałacowy			park/ogród	A/2424/578/W	1984-12-27
1.	KSIĘŻYCE	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	KSIĘŻYCE	Kościół fil. św. Józefa Oblubieńca NMP			kościół	A/5247	2011-06-07
3.	KSIĘŻYCE	Cmentarz wiejski	poza wsią		cmentarz		
a.	Księżyce	Kaplica cmentarna			kaplica		
4.	KSIĘŻYCE	Szkoła podstawowa			szkoła		
5.	KSIĘŻYCE	Dom mieszkalny		13	budynek mieszkalny		
6.	KSIĘŻYCE	Dom mieszkalny		14	budynek mieszkalny		
7.	KSIĘŻYCE	Dom mieszkalny		33	budynek mieszkalny		
8.	KSIĘŻYCE	Dom mieszkalny		35	budynek mieszkalny		
9.	KSIĘŻYCE	Dom mieszkalny		37	budynek mieszkalny		
10.	KSIĘŻYCE	Dom mieszkalny		45	budynek mieszkalny		
a.	Księżyce	Dom mieszkalno-gospodarczy		45	budynek mieszkalno-gospodarczy		
1.	KUCHARZOWICE	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	KUCHARZOWICE	Zespół kościelny:			zespół kościelny		
a.	Kucharzowice	Kościół św. Andrzeja Apostoła			kościół	A/2421/1615	1966-04-08
b.	Kucharzowice	Cmentarz katolicki			cmentarz		

c.	Kucharzowice	Mur cmentarny z 4 kaplicami Bożego Ciała			ogrodzenie		
3.	KUCHARZOWICE	Dom mieszkalny		1	budynek mieszkalny		
4.	KUCHARZOWICE	Dom mieszkalny		3	budynek mieszkalny		
5.	KUCHARZOWICE	Dom mieszkalny		4	budynek mieszkalny		
6.	KUCHARZOWICE	Stodoła		10/11	budynek gospodarczy		
7.	KUCHARZOWICE	Dom mieszkalny		11	budynek mieszkalny		
8.	KUCHARZOWICE	Dom mieszkalny		13	budynek mieszkalny		
9.	KUCHARZOWICE	Dom mieszkalny		15	budynek mieszkalny		
10.	KUCHARZOWICE	Dom mieszkalny		23	budynek mieszkalny		
11.	KUCHARZOWICE	Dom mieszkalny		40	budynek mieszkalny		
12.	KUCHARZOWICE	Dom mieszkalny		50	budynek mieszkalny		
13.	KUCHARZOWICE	Dom mieszkalny		57	budynek mieszkalny		
14.	KUCHARZOWICE	Dom mieszkalny		58	budynek mieszkalny		
15.	KUCHARZOWICE	Dom mieszkalny		65	budynek mieszkalny		
16.	KUCHARZOWICE	Dom mieszkalny		66	budynek mieszkalny		
17.	KUCHARZOWICE	Dom mieszkalny		73	budynek mieszkalny		
1.	KURÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	KURÓW	Zespół pałacowy:			zespół pałacowy		
a.	Kurów	Pałac (<i>rozebrany</i>)			pałac		
b.	Kurów	Obora I			budynek gospodarczy		
c.	Kurów	Obora II			budynek gospodarczy		
d.	Kurów	Stajnia			budynek gospodarczy		
3.	KURÓW	Dom mieszkalny		9	budynek mieszkalny		
4.	KURÓW	Dom mieszkalno-gospodarczy		9/10	budynek mieszkalno-gospodarczy		
5.	KURÓW	Dom mieszkalny		10	budynek mieszkalny		
6.	KURÓW	Dom mieszkalny		39	budynek mieszkalny		

1.	ŁOJOWICE	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	ŁOJOWICE	Zespół pałacowy:			zespół pałacowy		
a.	Łojowice	Pałac		55	pałac	A/2429/608/W	1987-12-29
b.	Łojowice	Oficyna mieszkalna I		53	budynek mieszkalny		
c.	Łojowice	Oficyna mieszkalna II		53	budynek mieszkalny		
d.	Łojowice	Oficyna mieszkalna III			budynek mieszkalny		
e.	Łojowice	Oficyna mieszkalna IV		56	budynek mieszkalny		
f.	Łojowice	Oranżeria, ob. magazyn			inny		
g.	Łojowice	Dom ogrodnika, ob. dom mieszkalny		54	budynek mieszkalny		
h.	Łojowice	Obora			budynek gospodarczy		
i.	Łojowice	Budynek mieszkalno-gospodarczy		52	budynek mieszkalno-gospodarczy		
j.	Łojowice	Stajnia I			budynek gospodarczy		
k.	Łojowice	Stajnia II			budynek gospodarczy		
l.	Łojowice	Wozownia, ob. garaże			budynek gospodarczy		
ł.	Łojowice	Spichlerz			budynek gospodarczy		
m.	Łojowice	Stodoła I			budynek gospodarczy		
n.	Łojowice	Stodoła II			budynek gospodarczy		
o.	Łojowice	Gorzelnia		51	przemysłowy		
p.	Łojowice	Park pałacowy			park/ogród	A/2425/579/W	1984-12-27
r.	Łojowice	Ogrodzenie z bramą			ogrodzenie		
3.	ŁOJOWICE	Dom mieszkalny, d. szkoła		1	budynek mieszkalny		
4.	ŁOJOWICE	Dom mieszkalny		2	budynek mieszkalny		
a.	Łojowice	Budynek mieszkalno-gospodarczy		2	budynek mieszkalno-gospodarczy		
5.	ŁOJOWICE	Dom mieszkalny		4	budynek mieszkalny		
a.	Łojowice	Stodoła		4	budynek gospodarczy		

6.	ŁOJOWICE	Dom mieszkalny		8	budynek mieszkalny		
7.	ŁOJOWICE	Dom mieszkalny		11	budynek mieszkalny		
a.	Łojowice	Stodoła		11	budynek gospodarczy		
8.	ŁOJOWICE	Dom mieszkalny		14	budynek mieszkalny		
9.	ŁOJOWICE	Dom mieszkalny		18	budynek mieszkalny		
10.	ŁOJOWICE	Dom mieszkalny		20	budynek mieszkalny		
a.	Łojowice	Budynek gospodarczy		20	budynek gospodarczy		
11.	ŁOJOWICE	Poczta		25	publiczny		
12.	ŁOJOWICE	Dom mieszkalny		26	budynek mieszkalny		
a.	Łojowice	Budynek gospodarczy		26	budynek gospodarczy		
13.	ŁOJOWICE	Dom mieszkalny		29	budynek mieszkalny		
14.	ŁOJOWICE	Dom mieszkalny		50	budynek mieszkalny		
15.	ŁOJOWICE	Dom mieszkalny		56	budynek mieszkalny		
1.	MIECHOWICE OŁAWSKIE	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	MIECHOWICE OŁAWSKIE	Zespół kościelny:			zespół kościelny		
a.	Miechowice Oławskie	Kościół ewangelicki (ruina)			kościół	A/2432/455/W	1980-10-29
b.	Miechowice Oławskie	Cmentarz poewangelicki			cmentarz		
c.	Miechowice Oławskie	Mur cmentarny			ogrodzenie		
3.	MIECHOWICE OŁAWSKIE	Zespół dworski:			zespół dworski		
a.	Miechowice Oławskie	Dwór			dwór	A/2434/456/W	1980-10-29
b.	Miechowice Oławskie	Budynek mieszkalno-gospodarczy			budynek mieszkalno-gospodarczy		
c.	Miechowice Oławskie	Park dworski			park/ogród	A/2428/586/W	1984-12-27
4.	MIECHOWICE OŁAWSKIE	Budynek dworca			dworzec		
a.	Miechowice Oławskie	Budynek gospodarczy	dz. 317		budynek gospodarczy		
5.	MIECHOWICE OŁAWSKIE	Dom mieszkalny		10	budynek mieszkalny		

6.	MIECHOWICE OŁAWSKIE	Dom mieszkalny		12/13	budynek mieszkalny		
a.	Miechowice Oławskie	Obora		12/13	budynek gospodarczy		
b.	Miechowice Oławskie	Stodoła		12/13	budynek gospodarczy		
7.	MIECHOWICE OŁAWSKIE	Dom mieszkalny		14	budynek mieszkalny		
8.	MIECHOWICE OŁAWSKIE	Dom mieszkalny		25	budynek mieszkalny		
9.	MIECHOWICE OŁAWSKIE	Zespół mieszkalno-gospodarczy:			zespół		
a.	Miechowice Oławskie	Dom mieszkalny		28	budynek mieszkalny		
b.	Miechowice Oławskie	Dom mieszkalny		29	budynek mieszkalny		
c.	Miechowice Oławskie	Stodoła		28/29	budynek gospodarczy		
10.	MIECHOWICE OŁAWSKIE	Dom mieszkalny		49 a	budynek mieszkalny		
11.	MIECHOWICE OŁAWSKIE	Szkoła		54	szkoła		
1.	OŚNO	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	OŚNO	Szkoła			szkoła		
3.	OŚNO	Dom mieszkalny		12	budynek mieszkalny		
4.	OŚNO	Dom mieszkalny		17	budynek mieszkalny		
1.	STARY WIĄZÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	STARY WIĄZÓW	Zespół kościelny:			zespół kościelny		
a.	Stary Wiązów	Kościół fil. św. Floriana			kościół	A/2419/1619	1966-04-08
b.	Stary Wiązów	Cmentarz katolicki			cmentarz		
c.	Stary Wiązów	Mur cmentarny z bramą i 4 kaplicami Bożego Ciała			ogrodzenie		
3.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		4	budynek mieszkalny		
a.	Stary Wiązów	Brama wjazdowa		4	inny		
4.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		20	budynek mieszkalny		

5.	STARY WIĄZÓW	Zespół mieszkalno-gospodarczy d.kuźni		22	zespół		
6.	STARY WIĄZÓW	Stodoła		24/25	budynek gospodarczy		
7.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		25	budynek mieszkalny		
8.	STARY WIĄZÓW	Zespół mieszkalno - gospodarczy:			zespół		
a.	Stary Wiązów	Dom mieszkalno-gospodarczy		26	budynek mieszkalno-gospodarczy		
b.	Stary Wiązów	Dom mieszkalny		27	budynek mieszkalny		
c.	Stary Wiązów	Stodoła		26/27	budynek gospodarczy		
d.	Stary Wiązów	Mur z bramą i furtą			ogrodzenie		
9.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		28	budynek mieszkalny		
10.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		38	budynek mieszkalny		
a.	Stary Wiązów	Budynek mieszkalno-gospodarczy		38	budynek mieszkalno-gospodarczy		
11.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		43	budynek mieszkalny		
12.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		48	budynek mieszkalny		
13.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		49	budynek mieszkalny		
14.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		51	budynek mieszkalny		
15.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		52	budynek mieszkalny		
16.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		54	budynek mieszkalny		
17.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		60	budynek mieszkalny		
18.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		65	budynek mieszkalny		
a.	Stary Wiązów	Stodoła		65	budynek gospodarczy		
b.	Stary Wiązów	Obora		65	budynek gospodarczy		
19.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		66	budynek mieszkalny		
20.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		69	budynek mieszkalny		
21.	STARY WIĄZÓW	Dom mieszkalny		70	budynek mieszkalny		
22.	STARY WIĄZÓW	Szkoła		72	szkoła		
23.	STARY WIĄZÓW	Dom Ludowy, ob. mieszk.		75	publiczny		

24.	STARY WIĄZÓW	Remiza strażacka	obok nr 82		inny		
1.	WAWRZĘCICE	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	WAWRZĘCICE	Zespół folwarczny:			zespół folwarczny		
a.	Wawrzęcice	Dom zarządcy			rządcówka		
b.	Wawrzęcice	Oficyna mieszkalna			budynek mieszkalny		
c.	Wawrzęcice	Stajnia			budynek gospodarczy		
d.	Wawrzęcice	Obora			budynek gospodarczy		
e.	Wawrzęcice	Park dworski z cmentarzem rodowym			park/ogród		
3.	WAWRZĘCICE	Szkoła			szkoła		
4.	WAWRZĘCICE	Dom mieszkalny		3	budynek mieszkalny		
1.	WAWRZYSZÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	WAWRZYSZÓW	Zespół kościelny:			zespół kościelny		
a.	Wawrzyszów	Kościół fil. MB Loretańskiej			kościół	A/1073	2008-07-14
b.	Wawrzyszów	Cmentarz poewangelicki			cmentarz		
c.	Wawrzyszów	Mur cmentarny			ogrodzenie		
3.	WAWRZYSZÓW	Zespół pałacowy:			zespół pałacowy		
a.	Wawrzyszów	Pałac, ob. szkoła			pałac		
b.	Wawrzyszów	Oficyna mieszkalna I			budynek mieszkalny		
c.	Wawrzyszów	Oficyna mieszkalna II			budynek mieszkalny		
d.	Wawrzyszów	Oficyna mieszkalna III			budynek mieszkalny		
e.	Wawrzyszów	Spichlerz, ob. dom mieszkalny			budynek gospodarczy		
f.	Wawrzyszów	Obora I			budynek gospodarczy		
g.	Wawrzyszów	Obora II			budynek gospodarczy		
h.	Wawrzyszów	Pompownia			przemysłowy		
i.	Wawrzyszów	Park pałacowy			park/ogród	A/2427/585/W	1984-12-27

4.	WAWRZYSZÓW	Dom mieszkalny		3	budynek mieszkalny		
5.	WAWRZYSZÓW	Dom mieszkalny		9	budynek mieszkalny		
6.	WAWRZYSZÓW	Dom mieszkalny		15	budynek mieszkalny		
7.	WAWRZYSZÓW	Dom mieszkalny, d. pastorówka		29	budynek mieszkalny		
a.	Wawrzyszów	Dom mieszkalno-gospodarczy		29	budynek mieszkalno-gospodarczy		
8.	WAWRZYSZÓW	Dom mieszkalny		30	budynek mieszkalny		
9.	WAWRZYSZÓW	Stodoła		31	budynek gospodarczy		
10.	WAWRZYSZÓW	Dom mieszkalny		32	budynek mieszkalny		
1.	WIĄZÓW	Miasto			obszar	A/1847/393	1956-11-25
2.	WIĄZÓW	Historyczny układ urbanistyczny miasta z przedmieściami			obszar		
3.	WIĄZÓW	Relikty wałów ziemnych			inny		
4.	WIĄZÓW	Zespół kościelny:	ul. Kościelna	13, 14	zespół kościelny		
a.	Wiązów	Kościół św. Mikołaja	ul. Kościelna	13	kościół	A/2420/1622	1966-04-08
b.	Wiązów	Plebania	ul. Kościelna	13	plebania		
c.	Wiązów	Budynek gospodarczy przy plebanii	ul. Kościelna	13	budynek gospodarczy		
d.	Wiązów	Wikariat	ul. Kościelna	13	plebania		
e.	Wiązów	D. szkoła, ob. dom mieszkalny	ul. Kościelna	14	budynek mieszkalny		
5.	WIĄZÓW	Cmentarz komunalny	ul. Wrocławska		cmentarz		
a.	Wiązów	Kaplica cmentarna św. Marii Magdaleny	ul. 1-go Maja (cmentarz)	25	kaplica		
6.	WIĄZÓW	Cmentarz poewangelicki	ul. Wrocławska		cmentarz		
7.	WIĄZÓW	Zespół dworca kolejowego:			zespół		
a.	Wiązów	Budynek dworca			dworzec		
b.	Wiązów	Dom mieszkalny. pracowników PKP			budynek mieszkalny		

c.	Wiązów	Dom mieszkalny pracowników PKP	ul. Armii Ludowej	41	budynek mieszkalny		
d.	Wiązów	Budynek WC			inny		
8.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	1	budynek mieszkalny		
9.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	3	budynek mieszkalny		
10.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	4	budynek mieszkalny		
11.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	5	budynek mieszkalny		
12.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	6	budynek mieszkalny		
13.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	7	budynek mieszkalny		
14.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	8	budynek mieszkalny		
a.	Wiązów	Oficyna	ul. Armii Ludowej	8	budynek gospodarczy		
15.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	9	budynek mieszkalny		
16.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	10	budynek mieszkalny		
17.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	11	budynek mieszkalny		
18	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	12	budynek mieszkalny		
19.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	13	budynek mieszkalny		
20.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	15	budynek mieszkalny		
a.	Wiązów	Stodoła	ul. Armii Ludowej	15	budynek gospodarczy		
21.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	15a	budynek mieszkalny		
22.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	16	budynek mieszkalny		
23.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	17	budynek mieszkalny		
a.	Wiązów	Oficyna mieszkalna	ul. Armii Ludowej	17b	budynek mieszkalny		
24.	WIĄZÓW	Willa, ob. przychodnia	ul. Armii Ludowej	18	budynek mieszkalny		
25.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	19	budynek mieszkalny		
26.	WIĄZÓW	Willa	ul. Armii Ludowej	20	budynek mieszkalny		
27.	WIĄZÓW	Willa	ul. Armii Ludowej	22	budynek mieszkalny		
28.	WIĄZÓW	Willa	ul. Armii Ludowej	24	budynek mieszkalny		
29.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	26	budynek mieszkalny		
30.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	27	budynek mieszkalny		

31.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	28	budynek mieszkalny		
32.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	30	budynek mieszkalny		
33.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	31	budynek mieszkalny		
34.	WIĄZÓW	Budunek składu d. fabryki cygar, ob. magazyny GS	ul. Armii Ludowej	31a	magazyn		
35.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	32	budynek mieszkalny		
a.	Wiązów	Altana	ul. Armii Ludowej	32	inny		
36.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	34	budynek mieszkalny		
37.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	35	budynek mieszkalny		
38.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	36	budynek mieszkalny		
39.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Armii Ludowej	39	budynek mieszkalny		
40.	WIĄZÓW	Prepozytura dóbr biskupich i folwark:	ul. Biskupicka	3, 3a	plebania	A/2435/699/W/1-2	1994-07-25
a.	Wiązów	Dom zarządcy, ob. budynek administracyjno-mieszkalny	ul. Biskupicka	3	rządca	A/2435/699/W/1-2	1994-07-25
b.	Wiązów	Budynek mieszkalno-gospodarczy	ul. Biskupicka	3a	budynek mieszkalno-gospodarczy	A/2435/699/W/1-2	1994-07-25
c.	Wiązów	Obora I	ul. Biskupicka	3, 3a	budynek gospodarczy		
d.	Wiązów	Obora II	ul. Biskupicka	3, 3a	budynek gospodarczy		
e.	Wiązów	Stajnia	ul. Biskupicka	3, 3a	budynek gospodarczy		
41.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	2	budynek mieszkalny		
42.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	5	budynek mieszkalny		
43.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	6	budynek mieszkalny		
44.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	7	budynek mieszkalny		
45.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	9	budynek mieszkalny		
46.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	10	budynek mieszkalny		
a.	Wiązów	Oficyna mieszkalna	ul. Daszyńskiego	10a	budynek mieszkalny		
47	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	11	budynek mieszkalny		
48.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	12	budynek mieszkalny		

49.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	15	budynek mieszkalny		
50.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	16	budynek mieszkalny		
51.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	18	budynek mieszkalny		
52.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	20	budynek mieszkalny		
53.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	22	budynek mieszkalny		
54.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	23	budynek mieszkalny		
55.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	24	budynek mieszkalny		
56.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	27	budynek mieszkalny		
57.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	28	budynek mieszkalny		
58.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	29	budynek mieszkalny		
59.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	30	budynek mieszkalny		
60.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	32	budynek mieszkalny		
61.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	33	budynek mieszkalny		
62.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	34/36	budynek mieszkalny		
63.	WIĄZÓW	Zespół młyński:	ul. Daszyńskiego	37	zespół		
a.	Wiązów	Młyn wodny, ob. elektryczny	ul. Daszyńskiego	37	młyn		
b.	Wiązów	Spichlerz	ul. Daszyńskiego	37	budynek gospodarczy		
c.	Wiązów	Budynek gospodarczy	ul. Daszyńskiego	37	budynek gospodarczy		
d.	Wiązów	Kanał młynówki			inny		
64.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	38	budynek mieszkalny		
65.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	40	budynek mieszkalny		
66.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	41	budynek mieszkalny		
67.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	42	budynek mieszkalny		
68.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	43	budynek mieszkalny		
69.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	45	budynek mieszkalny		
70.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	46	budynek mieszkalny		
71.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	47	budynek mieszkalny		
72.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	50	budynek mieszkalny		

73.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	1	budynek mieszkalny		
74.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	2	budynek mieszkalny		
75.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	3	budynek mieszkalny		
76.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	4	budynek mieszkalny		
77.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	5	budynek mieszkalny		
78.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	6	budynek mieszkalny		
79.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	7	budynek mieszkalny		
80.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	8	budynek mieszkalny		
81.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	9	budynek mieszkalny		
82.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	10	budynek mieszkalny		
83.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	11	budynek mieszkalny		
84.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny, ob. ZOZ	ul. Kościelna	12	budynek mieszkalny		
85.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	16	budynek mieszkalny		
86.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	17	budynek mieszkalny		
87.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	18	budynek mieszkalny		
88.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	19	budynek mieszkalny		
89.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	22	budynek mieszkalny		
a.	Wiązów	Budynek gospodarczy	ul. Kościelna	22	budynek gospodarczy		
90.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	23	budynek mieszkalny		
91.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja / pl. Wolności	1	budynek mieszkalny		
92.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja	2	budynek mieszkalny		
93.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja	4	budynek mieszkalny		
94.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja	5	budynek mieszkalny		
95.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja	6	budynek mieszkalny		
a.	Wiązów	Oficyna	ul. 1-go Maja	6a	budynek gospodarczy		
96.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja	7	budynek mieszkalny		
97.	WIĄZÓW	Domy mieszkalny	ul. 1-go Maja	8	budynek mieszkalny		
98.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja	8a	budynek mieszkalny		

99.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja	8c	budynek mieszkalny		
100.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja	10	budynek mieszkalny		
101.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja	11	budynek mieszkalny		
102.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja	12	budynek mieszkalny		
103.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja / ul. Sikorskiego	13	budynek mieszkalny		
104.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja	14	budynek mieszkalny		
105.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja	15	budynek mieszkalny		
106.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. 1-go Maja	16	budynek mieszkalny		
107.	WIĄZÓW	Szkoła podstawowa	ul. 1-go Maja	31	szkoła		
108.	WIĄZÓW	Poczta	ul. Pocztowa	1	publiczny		
109.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Sikorskiego	1	budynek mieszkalny		
110.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Sikorskiego	3	budynek mieszkalny		
111.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Sikorskiego	5	budynek mieszkalny		
112.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Sikorskiego	6	budynek mieszkalny		
a.	Wiązów	Oficyna gospodarcza	ul. Sikorskiego	6	budynek gospodarczy		
113.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Sikorskiego	16	budynek mieszkalny		
114.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Sikorskiego	17	budynek mieszkalny		
115.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Sikorskiego	18	budynek mieszkalny		
116.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Sikorskiego	23	budynek mieszkalny		
117.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Staszica	7	budynek mieszkalny		
118.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Staszica / ul. 1-go Maja	14	budynek mieszkalny		
a.	Wiązów	Sala widowiskowa	ul. Staszica	14	publiczny		
119.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Świerczewskiego	1	budynek mieszkalny		
120.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Świerczewskiego	3	budynek mieszkalny		
121.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Świerczewskiego	5	budynek mieszkalny		

122.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Świerczewskiego	6	budynek mieszkalny		
123.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Świerczewskiego	7	budynek mieszkalny		
124.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Świerczewskiego	8	budynek mieszkalny		
125.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Świerczewskiego	9	budynek mieszkalny		
126.	WIĄZÓW	Szkoła podstawowa	ul. Świerczewskiego	11	szkoła		
127.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Świerczewskiego	13	budynek mieszkalny		
128.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Świerczewskiego	14	budynek mieszkalny		
129.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Świerczewskiego	16	budynek mieszkalny		
130.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	ul. Świerczewskiego	16a	budynek mieszkalny		
131.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	1	budynek mieszkalny		
132.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	2	budynek mieszkalny		
133.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	3	budynek mieszkalny		
134.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	4	budynek mieszkalny		
135.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	7	budynek mieszkalny		
136.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	13	budynek mieszkalny		
137.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	19	budynek mieszkalny		
138.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	20	budynek mieszkalny		
139.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	21	budynek mieszkalny		
140.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny, ob. Ośrodek Kultury	Pl. Wolności	22	publiczny		
141.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	23	budynek mieszkalny		
142.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	24	budynek mieszkalny		
143.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	25	budynek mieszkalny		
144.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	26	budynek mieszkalny		

145.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	27	budynek mieszkalny		
146.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	28	budynek mieszkalny		
147.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	29	budynek mieszkalny		
148.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	30	budynek mieszkalny		
149.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	31	budynek mieszkalny		
150.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	32	budynek mieszkalny		
151.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	34	budynek mieszkalny		
152.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	35	budynek mieszkalny		
153.	WIĄZÓW	Dom mieszkalny	Pl. Wolności	36	budynek mieszkalny		
154.	WIĄZÓW	Zespół ratusza:	Pl. Wolności	37	zespół		
a.	Wiązów	Budynek ratusza	Pl. Wolności	37	ratusz		
b.	Wiązów	Wieża ratuszowa	Pl. Wolności	37	wieża ratuszowa	A/2418/1638	1966-04-08
1.	WITOWICE	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	WITOWICE	Zespół kościelny:			zespół kościelny		
a.	Witowice	Kościół par. MB Częstochowskiej		40	kościół	A/1034	2007-11-16
b.	Witowice	Plebania, ob. szkoła		39	plebania		
c.	Witowice	Cmentarz poewangelicki			cmentarz		
3.	WITOWICE	Cmentarz katolicki	na pn. od wsi		cmentarz		
4.	WITOWICE	Dom mieszkalny		2	budynek mieszkalny		
5.	WITOWICE	Dom mieszkalny		4	budynek mieszkalny		
6.	WITOWICE	Dom mieszkalny		5	budynek mieszkalny		
7.	WITOWICE	Dom mieszkalny		12	budynek mieszkalny		
a.	Witowice	Budynek gospodarczy		12	budynek gospodarczy		
8.	WITOWICE	Dom mieszkalny		32	budynek mieszkalny		
9.	WITOWICE	Dom mieszkalny		35	budynek mieszkalny		
a.	Witowice	Obora		35	budynek gospodarczy		
10.	WITOWICE	Dom mieszkalny		36	budynek mieszkalny		

11.	WITOWICE	Dom mieszkalny		37	budynek mieszkalny		
12.	WITOWICE	Spichlerz, ob. dom mieszkalny		41	budynek gospodarczy		
13.	WITOWICE	D. młyn wodny, ob. hotel	nad rz. Oławą		młyn		
14.	WITOWICE	Most drogowy	rz. Oława		most	A/2436/715/W	1995-09-11
15.	WITOWICE	Most drogowy	rz. Oława		most		
1.	WYSZONOWICE	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	WYSZONOWICE	Zespół cmentarny:			zespół	471/A/05	2005-01-17
a.	Wyszonowice	Kościół ewangelicki cmentarny (ruina)			kościół		
b.	Wyszonowice	Cmentarz poewangelicki	na pd.-zach od wsi		cmentarz	471/A/05	2005-01-17
c.	Wyszonowice	Kaplica grobowa I			kaplica		
d.	Wyszonowice	Kaplica grobowa II			kaplica		
3.	WYSZONOWICE	Zespół pałacowy:			zespół pałacowy		
a.	Wyszonowice	Pałac			pałac	A/2422/1628	1966-04-12
b.	Wyszonowice	Oficyna mieszkalna I			budynek mieszkalny		
c.	Wyszonowice	Oficyna mieszkalna II			budynek mieszkalny		
d.	Wyszonowice	Oficyna mieszkalna III		5	budynek mieszkalny		
e.	Wyszonowice	Oficyna mieszkalna IV			budynek mieszkalny		
f.	Wyszonowice	Oficyna gospodarcza			budynek gospodarczy		
g.	Wyszonowice	Spichlerz			budynek gospodarczy		
h.	Wyszonowice	Obora I			budynek gospodarczy		
i.	Wyszonowice	Obora II			budynek gospodarczy		
j.	Wyszonowice	Park pałacowy i ogród			park/ogród	A/2423/584/W	1984-12-27
k.	Wyszonowice	Mur parkowy z bramą			ogrodzenie		
4.	WYSZONOWICE	Szkoła podstawowa			szkoła		
5.	WYSZONOWICE	Dom mieszkalny		7	budynek mieszkalny		
6.	WYSZONOWICE	Dom Ludowy		11	publiczny		

7.	WYSZONOWICE	Dom mieszkalno-gospodarczy		14	budynek mieszkalno-gospodarczy		
8.	WYSZONOWICE	Zespół młyński:		16	zespół		
a.	Wyszonowice	Dom mieszkalny		16	budynek mieszkalny		
b.	Wyszonowice	Młyn		16	młyn		
c.	Wyszonowice	Spichlerz		16	budynek gospodarczy		
d.	Wyszonowice	Obora		16	budynek gospodarczy		
9.	WYSZONOWICE	Dom mieszkalny		18	budynek mieszkalny		
10.	WYSZONOWICE	Dom mieszkalny, d. leśniczówka		26	leśniczówka		
11.	WYSZONOWICE	Dom mieszkalny		28	budynek mieszkalny		
12.	WYSZONOWICE	Osiedle robotnicze:			zespół		
a.	Wyszonowice	Dom mieszkalny		30	budynek mieszkalny		
b.	Wyszonowice	Dom mieszkalny		31	budynek mieszkalny		
c.	Wyszonowice	Dom mieszkalny		32	budynek mieszkalny		
d.	Wyszonowice	Dom mieszkalny		33	budynek mieszkalny		
e.	Wyszonowice	Dom mieszkalny		34	budynek mieszkalny		
f.	Wyszonowice	Dom mieszkalny		35	budynek mieszkalny		
13.	WYSZONOWICE	Dom mieszkalny		46	budynek mieszkalny		
14.	WYSZONOWICE	Dom mieszkalny		48	budynek mieszkalny		
15.	WYSZONOWICE	Dom mieszkalny		50	budynek mieszkalny		
16.	WYSZONOWICE	Dom mieszkalny		52	budynek mieszkalny		
1.	ZBOROWICE	Historyczny układ ruralistyczny wsi			obszar		
2.	ZBOROWICE	Kaplica			kaplica		
3.	ZBOROWICE	Dom mieszkalny		1	budynek mieszkalny		
4.	ZBOROWICE	Dom mieszkalny		21	budynek mieszkalny		
5.	ZBOROWICE	Dom mieszkalny, d. sołectwo		26	budynek mieszkalny		
6.	ZBOROWICE	Dom mieszkalny		31	budynek mieszkalny		

7.	ZBOROWICE	Dom mieszkalny		32	budynek mieszkalny		
8.	ZBOROWICE	Dom mieszkalny		35	budynek mieszkalny		
9.	ZBOROWICE	Dom mieszkalny		42	budynek mieszkalny		
10.	ZBOROWICE	Transformator			transformator		

ANEKS II- Spis stanowisk archeologicznych w gminie WIĄZÓW

Nr obszaru	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja obiektu	Kultura	Chronologia
Miejscowość BRYŁÓW					
86-31	5	1	CMENTARZYSKO CIAŁOPALNE	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU IV-V
86-31	6	2	CMENTARZYSKO CIAŁOPALNE	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU IV-V
86-31	7	3	CMENTARZYSKO CIAŁOPALNE	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU IV-V
86-31	8	4	CMENTARZYSKO CIAŁOPALNE	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU IV-V
86-31	9	5	ŚLAD OSADNICTWA	ŁUŻYCKA?	EP.BRAŻU?
86-31	10	6	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
Miejscowość BRYŁÓWEK					
86-31	2	1	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
86-31	3	2	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
86-31	4	3	PUNKT OSADNICZY CMENTARZYSKO CIAŁOPALNE GRÓB?	ŁUŻYCKA KCWK	ŚREDNIOWIECZE EP.BRAŻU-HALSZTAT C NEOLIT
86-31	30	4	OSADA OSADA	ŁUŻYCKA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE HALSZTAT
86-31	31	5	PUNKT OSADNICZY OSADA	ŁUŻYCKA	ŚREDNIOWIECZE EP.BRAŻU?
Miejscowość CZĘSTOCICE					
86-30	23	1	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
86-31	1	2	PUNKT OSADNICZY		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZY STARSZE?
86-31	27	3	OSADA OSADA OSADA NIEOKREŚLONA	PRZEWORSKA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE, PRADZIEJE WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZY MŁODSZE OWR-OWL FAZA C-D PRADZIEJE
86-30	24	4	ŚLAD OSADNICTWA OSADA	PRZEWORSKA	OWR PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV

86-30	25	5	PUNKT OSADNICZY OSADA OSADA ŚLAD OSADNICTWA	PRZEWORSKA	NEOLIT OWL FAZA D WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZA MŁODSZA WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZA STARSZA
86-30	26	6	OSADA OSADA	KPL? ŁUŻYCKA	NEOLIT EP.BRAŻU
86-30	27	7	PUNKT OSADNICZY OSADA PUNKT OSADNICZY OSADA? PUNKT OSADNICZY OSADA	KPL LENDZIELSKA ŁUŻYCKA PRZEWORSKA	NEOLIT NEOLIT NIEOKREŚLONA OPR MŁODSZY WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZA MŁODSZA PRADZIEJE
86-30	28	8	ŚLAD OSADNICTWA PUNKT OSADNICZY PUNKT OSADNICZY ŚLAD OSADNICTWA	PRZEWORSKA	NEOLIT OWR PÓŻNY PRADZIEJE WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
86-30	29	9	OSADA OSADA ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT PRADZIEJE WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
86-30	30	10	ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA OSADA	ŁUŻYCKA PRZEWORSKA	NEOLIT NIEOKREŚLONA OWL FAZA D?

Miejscowość GUŁÓW

86-30	1	1	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
86-30	2	2	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA-NEOLIT
86-29	14	3	GRÓB SZKIELETOWY OSADA	PRZEWORSKA	NIEOKREŚLONA NEOLIT
86-30	3	4	ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA PRADZIEJE

			PUNKT OSADNICZY CMENTARZYSKO SZKIELETOWE	PRZEWORSKA	ŚREDNIOWIECZE LATEN PÓŹNY
86-30	4	5	CMENTARZYSKO SZKIELETOWE ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA	KPL? ŁUŻYCKA	EP.KAMIENIA NEOLIT NIEOKREŚLONA ŚREDNIOWIECZE
86-30	5	6	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA-NEOLIT
86-30	6	7	CMENTARZYSKO CIAŁOPALNE? ŚLAD OSADNICTWA	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU-HALSZTAT EP.KAMIENIA
86-29	15	8	OSADA	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU-HALSZTAT
86-30	7	9	OSADA		EP.BRAŻU-HALSZTAT
86-30	8	10	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
86-30	9	11	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA-NEOLIT
86-30	10	12	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
86-30	11	13	CMENTARZYSKO?	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU
86-30	12	14	OSADA	PRZEWORSKA	OWR
86-30	13	15	OSADA	PRZEWORSKA	OWR FAZA C-D
86-30	14	16	OSADA PUNKT OSADNICZY ŚLAD OSADNICTWA	ŁUŻYCKA PRZEWORSKA	EP.BRAŻU II-III NIEOKREŚLONA ŚREDNIOWIECZE

Miejscowość JANOWO

86-30	44	1	OSADA PUNKT OSADNICZY PUNKT OSADNICZY	PRZEWORSKA	OWR PÓŹNY WCZESNE ŚREDNIOWIECZE ŚREDNIOWIECZE
-------	----	---	---	------------	---

Miejscowość JAWORÓW

86-31	26	1	GRODZISKO		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE XII-XIII?
87-31	1	2	OSADA PUNKT OSADNICZY	PRZEWORSKA	OWR FAZA D PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE
87-31	2	3	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA

87-31	3	4	OSADA ŚLAD OSADNICTWA	KCWR?	NEOLIT ŚREDNIOWIECZE
87-31	4	5	ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA NEOLIT? ŚREDNIOWIECZE NIEOKREŚLONA
87-31	5	6	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
87-31	6	7	OSADA	PRZEWORSKA	OWR FAZA D
87-31	7	8	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
87-31	8	9	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
87-31	38	10	KOŚCIÓŁ CMENTARZ PRZYKOŚCIELNY		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE 4 ĆW.XIII z przebudowami ŚREDNIOWIECZE-ON
Miejscowość JĘDRZYCHOWICE					
85-30	32	1	OSADA OSADA	PRZEWORSKA ŁUŻYCKA	OWR II NE EP.BRAŻU V-HALSZTAT C
85-30	34	2	OSADA	PRZEWORSKA?	OWL IV-V NE LUB WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
85-30	35	3	GRÓB? ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA OSADA PUNKT OSADNICZY ŚLAD OSADNICTWA OSADA ŚLAD OSADNICTWA OSADA OSADA	PRZEWORSKA PRZEWORSKA PRZEWORSKA PRZEWORSKA ŁUŻYCKA PRZEWORSKA	OWR WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZY MŁODSZE OWL FAZA D LATEN PÓŻNY-FAZA B LATEN PÓŻNY NEOLIT EP.BRAŻU-EP.ŻELAZA ON EP.BRAŻU III-HALSZTAT D MOP-OWR
85-30	36	4	PUNKT OSADNICZY		NEOLIT
85-30	56	5	PUNKT OSADNICZY OSADA	PRZEWORSKA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE OWL FAZA D

85-30	57	6	OSADA?		PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE XIII-XV
			OSADA	PRZEWORSKA	OWR FAZA C1?
			OSADA	KPL	NEOLIT
85-30	58	7	OSADA	PRZEWORSKA	OWL FAZA D
			OSADA	ŁUŻYCKA	HALSZTAT C
			OSADA	KPL?	NEOLIT
85-30	59	8	OSADA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE X-XII
			OSADA	PRZEWORSKA	OWL FAZA D
			OSADA	PRZEWORSKA	OWR FAZA B2
			PUNKT OSADNICZY	PRZEWORSKA	LATEN PÓŹNY
			OSADA	ŁUŻYCKA	EP.BRAZU III-HA D
			ŚLAD OSADNICTWA		LATEN B-C
			OSADA		EP.BRAZU-EP.ŻELAZA
			OSADA	PRZEWORSKA	MOP-OWL
			OSADA		ŚREDNIOWIECZE
			ŚLAD OSADNICTWA		ON XVI-XVIII
85-30	33	9	GRÓB	HUŃSKA	OWL

Miejscowość JUTRZYNA

87-31	11	1	GRODZISKO		NIEOKREŚLONA
87-31	10	2	OSADA	KCWR?	NEOLIT
			ŚLAD OSADNICTWA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
87-30	26	3	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
			STANOWISKO HUTNICZE		ŚREDNIOWIECZE
87-30	27	4	STANOWISKO HUTNICZE		ŚREDNIOWIECZE
87-30	28	5	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
87-30	29	6	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA

Miejscowość KALINOWA

86-30	20	1	PUNKT OSADNICZY		NEOLIT
-------	----	---	-----------------	--	--------

86-30	21	2	GRÓB SZKIELETOWY?	LATEŃSKA	LATEN
86-30	22	3	ŚLAD OSADNICTWA	KPL?	NEOLIT

Miejscowość KARSZÓWEK

87-30	11	1	ŚLAD OSADNICTWA PUNKT OSADNICZY OSADA		PRADZIEJE WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZA MŁODSZA PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XV
87-30	12	2	OSADA ŚLAD OSADNICTWA PUNKT OSADNICZY	KPL ŁUŻYCKA	NEOLIT EP.BRAŻU PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV
87-30	13	3	ŚLAD OSADNICTWA PUNKT OSADNICZY PUNKT OSADNICZY	KPL	NEOLIT WCZESNE ŚREDNIOWIECZE PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV

Miejscowość KŁOSÓW

86-31	13	1	CMENTARZYSKO?		NEOLIT-EP.BRAŻU WCZESNA
86-31	14	2	CMENTARZYSKO		NEOLIT-EP.BRAŻU WCZESNA
86-31	15	3	ŚLAD OSADNICTWA		ŚREDNIOWIECZE
86-31	32	4	PUNKT OSADNICZY OSADA? OSADA	PRZEWORSKA	ON PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE OWL FAZA D
86-31	33	5	OSADA OSADA ŚLAD OSADNICTWA	PRZEWORSKA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV? OWL FAZA D EP.KAMIENIA
86-31	34	6	ŚLAD OSADNICTWA OSADA	KPL	ŚREDNIOWIECZE NEOLIT

Miejscowość KOWALÓW

87-30	30	1	PUNKT OSADNICZY OSADA OSADA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV ON XVI-XVIII
87-30	31	2	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA

Miejscowość KSIĘŻYCE

87-30	21	1	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
87-30	14	2	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
87-30	15	3	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
			ŚLAD OSADNICTWA		PRADZIEJE
87-30	16	4	ŚLAD OSADNICTWA	KCWR	NEOLIT
87-30	17	5	PUNKT OSADNICZY		NEOLIT
			ŚLAD OSADNICTWA		ŚREDNIOWIECZE
87-30	18	6	OSADA		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV
87-30	19	7	PUNKT OSADNICZY		NEOLIT
87-30	20	8	PUNKT OSADNICZY	ŁUŻYCKA	EP.BRĄZU

Miejscowość KUCHARZOWICE

87-31	9	1	PUNKT OSADNICZY		NEOLIT?
			OSADA	PRZEWORSKA	OWR FAZA D
87-30	22	2	OSADA		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV
87-30	23	3	OSADA		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV
87-30	24	4	OSADA		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE-ON XV-XVII
87-30	25	5	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA

Miejscowość KURÓW

85-30	14	1	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
85-30	15	2	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
85-30	16	3	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
85-30	17	4	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
85-30	18	5	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
85-30	52	6	PUNKT OSADNICZY		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
			OSADA	PRZEWORSKA	OWR PÓŻNY
85-30	19	7	ŚLAD OSADNICTWA		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIII-XIV?
			ŚLAD OSADNICTWA	KCW	NEOLIT
85-30	20	8	PUNKT OSADNICZY		ŚREDNIOWIECZE

			PUNKT OSADNICZY		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
			PUNKT OSADNICZY	PRZEWORSKA	LATEN PÓŹNY
			OSADA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
			OSADA	UNIETYCKA?	EP.BRAŻU WCZESNA
			OSADA	KPL	NEOLIT
			OSADA	LENDZIELSKA	NEOLIT
			OSADA	KCWR	NEOLIT
85-30	21	9	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
85-30	22	10	PUNKT OSADNICZY?		NEOLIT
85-30	23	11	GRÓB SZKIELETOWY	PRZEDŁUŻYCKA	EP.BRAŻU II
			OSADA	KPL	NEOLIT
85-30	24	12	OSADA		PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE
			OSADA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE IX-XI (?)
			OSADA	PRZEWORSKA	OWL FAZA D
			OSADA	PRZEWORSKA	LATEN PÓŹNY
			OSADA I	ŁUŻYCKA	HALSZTAT
			CMENTARZYSKO		
85-30	25	13	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
85-30	26	14	GRÓB		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZY MŁODSZE
			PUNKT OSADNICZY	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU V
85-30	53	15	OSADA?		PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE XIV
			PUNKT OSADNICZY		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
			OSADA	PRZEWORSKA?	NIEOKREŚLONA
			OSADA	KPL	NEOLIT
Miejscowość MIECHOWICE OŁAWSKIE					
86-30	31	1	OSADA	PRZEWORSKA	OWL FAZA D
86-30	32	2	OSADA	PRZEWORSKA	OWR
86-30	33	3	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
86-30	34	4	ŚLAD OSADNICTWA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE

86-30	35	5	PUNKT OSADNICZY	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU
86-30	36	6	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
			ŚLAD OSADNICTWA	LATEŃSKA	LATEN
			ŚLAD OSADNICTWA	PRZEWORSKA	OWL FAZA D?
			ŚLAD OSADNICTWA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZA STARSZA
86-30	37	7	OSADA	KPL	NEOLIT
			OSADA	CELTO-PRZEWORSK	OPR MŁODSZY
86-30	38	8	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
			OSADA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
			ŚLAD OSADNICTWA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZA STARSZA
86-30	39	9	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
			OSADA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
			ŚLAD OSADNICTWA		PRADZIEJE
86-30	40	10	OSADA	PRZEWORSKA	OWR FAZA C-D
86-30	41	11	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
			PUNKT OSADNICZY	PRZEWORSKA	NIEOKREŚLONA
			ŚLAD OSADNICTWA		PRADZIEJE
86-30	42	12	ŚLAD OSADNICTWA	KCWK	NEOLIT
			OSADA	LATEŃSKA	LATEN
			OSADA		PRADZIEJE
			OSADA		ŚREDNIOWIECZE
86-30	43	13	OSADA		ŚREDNIOWIECZE XIII

Miejscowość MUCHOWIEC

87-30	9	1	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
87-30	10	2	ŚLAD OSADNICTWA	ŁUŻYCKA?	NIEOKREŚLONA

Miejscowość OŚNO

85-30	37	1	OSADA?		ŚREDNIOWIECZE XI-XIV
			OSADA	PRZEWORSKA	OWL FAZA D
			OSADA	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU

			OSADA	KPL	NEOLIT
85-29	32	2	OSADA	PRZEWORSKA	OWR PÓŹNY
			OSADA		EP.BRAŻU
			CMENTARZYSKO SZKIELETOWE	UNIETYCKA	EP.BRAŻU I
			OSADA	KPL	NEOLIT
85-29	33	3	OSADA		PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE
			OSADA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
			OSADA		PRADZIEJE
			OSADA	PRZEWORSKA	OWR PÓŹNY
			OSADA	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU-HALSZTAT C
			OSADA	KPL?	NEOLIT
85-30	38	4	OSADA	PRZEWORSKA	OWR?IV NE
			ŚLAD OSADNICTWA	PRZEWORSKA	LATEN PÓŹNY
			OSADA?	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU V-HALSZTAT C
			PUNKT OSADNICZY	KPL?	NEOLIT
85-29	34	5	OSADA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
			ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
85-30	60	6	PUNKT OSADNICZY		ŚREDNIOWIECZE?
			OSADA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE X?
			OSADA	PRZEWORSKA	OWR FAZA B2/C1
			OSADA	KPL	NEOLIT
85-29	35	7	OSADA	KPL	NEOLIT
85-29	36	8	ŚLAD OSADNICTWA		PRADZIEJE
85-29	37	9	ŚLAD OSADNICTWA		PRADZIEJE
Miejscowość STARY WIĄZÓW					
86-30	67	1	ŚLAD OSADNICTWA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
			CMENTARZYSKO CIAŁOPALNE	PRZEWORSKA	OWR PÓŹNY
			OSADA		PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE
87-30	2	2	OSADA	PRZEWORSKA	OWR FAZA D

			OSADA		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV
86-30	68	3	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
86-30	69	4	PUNKT OSADNICZY		PRADZIEJE
			OSADA		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV
86-30	70	5	OSADA		PRADZIEJE
86-30	71	6	ŚLAD OSADNICTWA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
			OSADA	PRZEWORSKA	OWL FAZA D
			PUNKT OSADNICZY		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
86-30	72	7	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
			OSADA	PRZEWORSKA	OWR PÓŻNY
			PUNKT OSADNICZY		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
86-30	73	8	ŚLAD OSADNICTWA		PRADZIEJE
			OSADA		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE-ON
86-30	74	9	ŚLAD OSADNICTWA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
			OSADA	PRZEWORSKA	OWL FAZA D
			PUNKT OSADNICZY		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
86-30	75	10	OSADA	PRZEWORSKA	OWL FAZA D
			ŚLAD OSADNICTWA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
86-30	76	11	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
			ŚLAD OSADNICTWA	PRZEWORSKA	NIEOKREŚLONA
			PUNKT OSADNICZY		PRADZIEJE
			OSADA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
86-30	77	12	OSADA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
			OSADA	PRZEWORSKA	OWL FAZA D
			PUNKT OSADNICZY		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV
Miejscowość WAWRZEŃCZYCE					
85-29	38	1	CMENTARZYSKO SZKIELETOWE	LATEŃSKA	LATEN ŚRODKOWY
85-29	39	2	OSADA		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE
			OSADA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE

			ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
86-29	1	3	ŚLAD OSADNICTWA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
			ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
86-29	2	4	CMENTARZYSKO CIAŁOPALNE	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
			ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
86-29	3	5	OSADA		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE
			OSADA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
			OSADA	PRZEWORSKA	OWR? IV NE
86-29	4	6	OSADA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
			OSADA	PRZEWORSKA	OWR? IV NE
			OSADA		HALSZTAT
			ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
86-29	5	7	OSADA	PRZEWORSKA	NIEOKREŚLONA
			ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
86-29	6	8	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
85-29	40	9	OSADA		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE
			OSADA		NEOLIT
85-29	41	10	OSADA	ŁUŻYCKA	EP.BRĄZU IV-V
			ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
85-29	42	11	OSADA	ŁUŻYCKA	EP.BRĄZU IV-V
86-29	7	12	OSADA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
			OSADA		OWR
85-29	43	13	OSADA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
			ŚLAD OSADNICTWA	KPL	NEOLIT
85-29	44	14	ŚLAD OSADNICTWA		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE
			OSADA	PRZEWORSKA	OWR? IV NE
86-29	8	15	OSADA		LATEN PÓŻNY
85-29	45	16	OSADA	ŁUŻYCKA	EP.BRĄZU IV-V
85-29	46	17	ŚLAD OSADNICTWA	KPDZ	NEOLIT

85-29	47	18	OSADA ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA		PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE PRADZIEJE EP.BRAŻU
85-29	48	19	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
86-29	9	20	OSADA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
86-29	10	21	GROBLA		NIEOKREŚLONA
86-29	11	22	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
85-29	49	23	OSADA?		PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE
86-29	12	24	ŚLAD OSADNICTWA		ON
86-29	13	25	ŚLAD OSADNICTWA		PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE
85-29	50	26	ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA		PRADZIEJE NEOLIT?
85-29	51	27	ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA	PRZEWORSKA	WCZESNE ŚREDNIOWIECZE PRADZIEJE OPR MŁODSZY NEOLIT

Miejscowość WIĄZÓW

86-30	45	1	ŚLAD OSADNICTWA OSADA	PRZEWORSKA	LATEN PÓŹNY WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZA MŁODSZA
86-30	46	2	OSADA OSADA OSADA	PRZEWORSKA	NEOLIT OWR PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV
86-30	47	3	ŚLAD OSADNICTWA OSADA ŚLAD OSADNICTWA GRODZISKO ŚLAD OSADNICTWA	KPL? PRZEWORSKA	NEOLIT NIEOKREŚLONA WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZA STARSZA WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZA MŁODSZA PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV
86-30	48	4	OSADA OSADA	PRZEWORSKA	NIEOKREŚLONA WCZESNE ŚREDNIOWIECZE

86-30	49	5	OSADA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
86-30	50	6	ŚLAD OSADNICTWA PUNKT OSADNICZY		PRADZIEJE ŚREDNIOWIECZE
86-30	51	7	CMENTARZYSKO		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE
86-30	52	8	NIEOKREŚLONA		EP.KAMIENIA
86-30	53	9	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
86-30	54	10	CMENTARZYSKO SZKIELETOWE ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA	KCWR ŁUŻYCKA	NEOLIT NEOLIT NIEOKREŚLONA
86-30	55	11	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
86-30	56	12	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
86-30	57	13	CMENTARZYSKO CIAŁOPALNE	LATEŃSKA	LATEN WCZESNY
86-30	58	14	OSADA		ŚREDNIOWIECZE
86-30	59	15	OSADA		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE
86-30	60	16	PUNKT OSADNICZY	KPL?	NEOLIT
86-30	61	17	OSADA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
86-30	62	18	PUNKT OSADNICZY ŚLAD OSADNICTWA		PRADZIEJE PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE
86-30	63	19	ŚLAD OSADNICTWA OSADA OSADA	KPL ŁUŻYCKA	NEOLIT EP.BRĄZU PRADZIEJE
86-30	64	20	OSADA OSADA OSADA	PRZEWORSKA	OPR PRADZIEJE ŚREDNIOWIECZE
86-30	65	21	PUNKT OSADNICZY OSADA	PRZEWORSKA	OPR MŁODSZY WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZA MŁODSZA
86-30	66	22	ŚLAD OSADNICTWA OSADA NIEOKREŚLONA	KPL PRZEWORSKA	NEOLIT OWR FAZA C-D WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZA MŁODSZA

86-30	95	25	MIASTO		ON XVI
Miejscowość WITOWICE					
86-30	15	1	SKARB	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU V
85-30	27	2	CMENTARZYSKO	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU IV
86-30	16	3	ŚLAD OSADNICTWA		PRADZIEJE
85-30	28	4	ŚLAD OSADNICTWA		ŚREDNIOWIECZE XII-XV
86-30	17	5	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
			ŚLAD OSADNICTWA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
85-30	29	6	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
86-30	18	7	OSADA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
			ŚLAD OSADNICTWA	PRZEWORSKA	OWR PÓŻNY
86-30	19	8	OSADA		NEOLIT
85-30	30	9	ŚLAD OSADNICTWA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE VI-VII/XII
			GRÓB	PRZEWORSKA	OWR II NE
85-30	31	10	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
85-30	54	11	OSADA?		ŚREDNIOWIECZE
			OSADA	PRZEWORSKA	OWL FAZA D
85-30	55	12	PUNKT OSADNICZY		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE
			ŚLAD OSADNICTWA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
			OSADA	PRZEWORSKA	OWL FAZA D
			OSADA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
Miejscowość WYSZONOWICE					
87-29	55	1	NIEOKREŚLONA		PRADZIEJE
			PUNKT OSADNICZY		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIII-XIV
			OSADA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
			ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
87-29	56	2	NIEOKREŚLONA		PRADZIEJE
			OSADA?		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIII-XIV
			OSADA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA

			ŚLAD OSADNICTWA ŚLAD OSADNICTWA	KPL LENDZIELSKA	NEOLIT NEOLIT
87-29	57	3	OSADA		PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV
87-30	4	4	OSADA ŚLAD OSADNICTWA	ŁUŻYCKA	EP.BRAŻU V-HALSZTAT PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV
87-30	5	5	ŚLAD OSADNICTWA OSADA PUNKT OSADNICZY	ŁUŻYCKA	NEOLIT EP.BRAŻU WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZA STARSZA
87-30	6	6	ŚLAD OSADNICTWA		EP.KAMIENIA
87-30	7	7	ŚLAD OSADNICTWA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE
87-30	8	8	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
87-30	3	9	PUNKT OSADNICZY	PRZEWORSKA	NIEOKREŚLONA
87-29	15	10	PUNKT OSADNICZY		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE

Miejscowość ZBOROWICE

86-30	78	1	CMENTARZYSKO SZKIELETOWE PUNKT OSADNICZY OSADA	KPL PRZEWORSKA	NEOLIT OWL FAZA D PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV
86-30	79	2	OSADA CMENTARZYSKO? ŚLAD OSADNICTWA	KPL PRZEWORSKA	NEOLIT NIEOKREŚLONA PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE
86-30	80	3	ŚLAD OSADNICTWA OSADA OSADA	ŁUŻYCKA PRZEWORSKA	NEOLIT EP.BRAŻU OPR MŁODSZY
86-30	81	4	CMENTARZYSKO SZKIELETOWE OSADA OSADA OSADA	PRZEWORSKA PRZEWORSKA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE XIV WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZA MŁODSZA OWR FAZA B1 OWL FAZA D
86-30	82	5	SKARB	LATEŃSKA	LATEN
87-30	1	6	PUNKT OSADNICZY	PRZEWORSKA	OWR FAZA C-D

			ŚLAD OSADNICTWA		PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV
86-30	83	7	PUNKT OSADNICZY	ŁUŻYCKA	EP.BRAZU IV-V-HALSZTAT
86-30	84	8	SKARB		OWR
86-30	85	9	ŚLAD OSADNICTWA		PRADZIEJE
86-30	86	10	OSADA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
			ŚLAD OSADNICTWA		PRADZIEJE
			OSADA		WCZESNE ŚREDNIOWIECZE FAZA MŁODSZA
86-30	87	11	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
			PUNKT OSADNICZY	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
			ŚLAD OSADNICTWA		PRADZIEJE
86-30	88	12	ŚLAD OSADNICTWA		NEOLIT
			ŚLAD OSADNICTWA	ŁUŻYCKA	NIEOKREŚLONA
			ŚLAD OSADNICTWA		PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE XIV-XV
86-30	89	13	OSADA?		PRADZIEJE
86-30	90	14	OSADA	PRZEWORSKA	OWL FAZA D
86-30	91	15	OSADA		PRADZIEJE

Liczba stanowisk: 228; Liczba faktów osadniczych: 451

WOSOZ WROCŁAW 08-02-2023; Gmina WIĄZÓW

**ZAŁĄCZNIK NR 3
DO UCHWAŁY
NR LX/443/2023
RADY MIASTA I GMINY WIĄZÓW
Z DNIA 28.09.2023 R.**

**WYKAZ UWAG WNIESIONYCH DO WYŁOŻONEGO DO PUBLICZNEGO WGLĄDU PROJEKTU ZMIANY
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
WIĄZÓW**

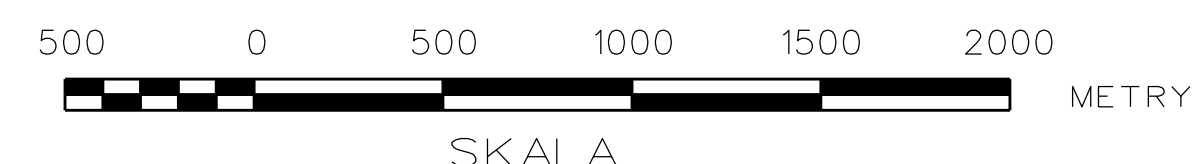
Lp.	Data wpływu, uwagi	Nazwisko i imię, nazwa jednostki organizacyjnej i adres zgłaszającego uwagi	Oznaczenie obszaru, którego dotyczy uwaga	Sposób rozpatrzenia uwagi przez Radę Miasta i Gminy ¹⁾		Uwagi
				uwaga uwzglę- dniona	uwaga nie- uwzgl- dniona	
1	2	3	4	5	6	7
BRAK UWAG						

W ustawowym terminie nie wpłynęły do projektu żadne uwagi.

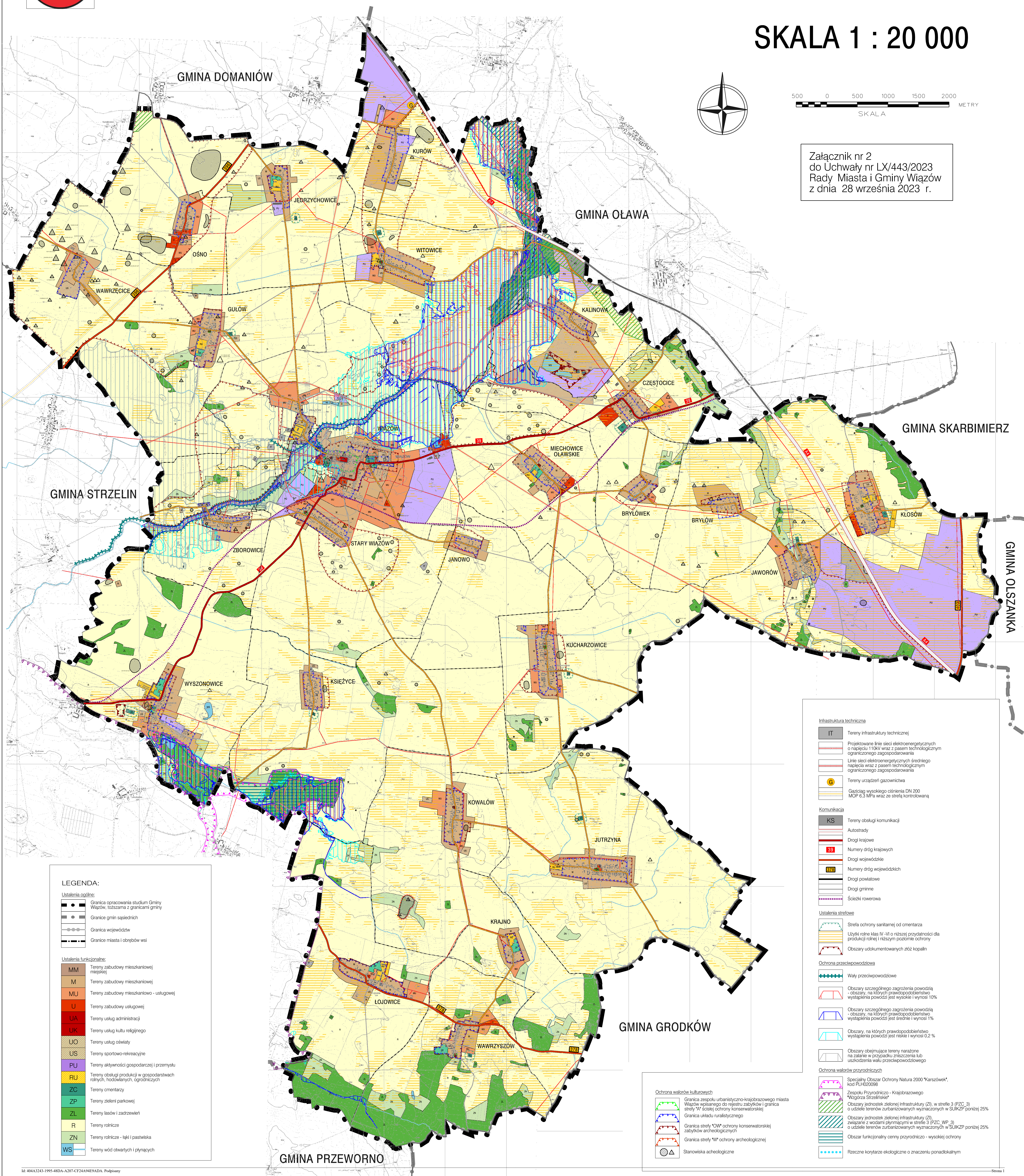

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WIĄZÓW

SKALA 1 : 20 000

Załącznik nr 2
do Uchwały nr LX/443/2023
Rady Miasta i Gminy Wiązów
z dnia 28 września 2023 r.

LEGENDA:

- Ustalenia ogólne:**
- Granicę opracowania studium Gminy Wiązów, tożsamą z granicami gminy
 - Granice gmin sąsiednich
 - Granica województw
 - Granice miasta i obrębów wsi

- Ustalenia funkcjonalne:**
- MM Tereny zabudowy mieszkaniowej miejskiej
 - M Tereny zabudowy mieszkaniowej
 - MU Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej
 - U Tereny zabudowy usługowej
 - UA Tereny usług administracyjnych
 - UK Tereny usług kulturalno-rekreacyjnych
 - UO Tereny usług oświatowych
 - US Tereny sportowo-rekreacyjne
 - PU Tereny aktywności gospodarczej i przemysłowej
 - RU Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych
 - ZC Tereny cmentarzowe
 - ZP Tereny zieleni parkowej
 - ZL Tereny lasów i zadrzewień
 - R Tereny rolnicze
 - ZN Tereny rolnicze - łąki i pastwiska
 - WS Tereny wód otwartych i płynących

Infrastruktura techniczna

- IT Tereny infrastruktury technicznej
- Projektowane linie sieci elektroenergetycznych o napięciu 110kV wraz z pasem technologicznym ograniczonego zagospodarowania
- Linie sieci elektroenergetycznych średniego napięcia wraz z pasem technologicznym ograniczonego zagospodarowania
- G Tereny urządzeń gazownictwa
- Gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200
- Magistrala wodociągowa

Komunikacja

- KS Tereny obsługi komunikacji
- Autostrady
- Drogi krajowe
- Numery dróg krajowych
- Drogi wojewódzkie
- Numery dróg wojewódzkich
- Drogi powiatowe
- Drogi gminne
- Ścieżki rowerowe

Ustalenia strefowe

- Strefa ochrony sanitarnej od cmentarza
- Użytki rolne klas IV-VI o niższej przydatności dla produkcji rolnej i niższym poziomie ochrony
- Obszary udokumentowanych złóż kopalin

Ochrona przeciwpowodziowa

- Wąły przeciwpowodziowe
- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%
- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%
- Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%
- Obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku nieistnienia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego

Ochrona walorów przyrodniczych

- Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 "Karszówka", kod PLH020098
- Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy "Wigóra Stralska"
- Obszary jednostek zielonej infrastruktury (ZI), w strefie 3 (PZC_3) o udziale terenów zurbanizowanych wyznaczonych w SUIKZP poniżej 25%
- Obszary jednostek zielonej infrastruktury (ZI), związane z wodami płynącymi w strefie 3 (PZC_WP_3) o udziale terenów zurbanizowanych wyznaczonych w SUIKZP poniżej 25%
- Obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo - wysokiej ochrony
- Rzeczne korytarze ekologiczne o znaczeniu ponadlokalnym

Ochrona walorów kulturowych

- Granicę zespołu urbanistyczno-krajobrazowego miasta Wiązów wpisane do rejestru zabytków i granicę strefy "A" ścisłej ochrony konserwatorskiej
- Granicę strefy "OW" ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych
- Granicę strefy "W" ochrony archeologicznej
- Stanowiska archeologiczne

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr LX/443/2023
Rady Miasta I Gminy Wiązów
z dnia 28 września 2023 r.
Zalacznik4.gml

**Dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz.U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.)
ujawnione zostaną po kliknięciu w ikonę**

UZASADNIENIE

Przystąpienie do opracowania zmiany Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Wiązów zostało zainicjowane uchwałą nr XXVIII/221/2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wiązów.

Zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zmianami) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiązów” nie jest aktem prawa miejscowego. Niemniej waga tego dokumentu jest szczególnie istotna ponieważ zgodnie z art. 17 pkt. 4 cyt. ustawy ustalenia studium są wiążące przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium stanowiące akt kierownictwa wewnętrznego jest wyrazem woli lokalnego samorządu w zakresie rozwoju przestrzennego i gospodarczego. Studium to jest również dokumentem, na którego etapie następuje koordynacja działań z samorządami szczebla powiatowego i wojewódzkiego oraz administracją rządową.

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiązów opracowany został zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a w szczególności uzyskał niezbędne uzgodnienia i opinie właściwych organów i jednostek zgodnie z art. 11 ust 7 i 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiązów został wyłożony do publicznego wglądu od 4 lipca 2023 roku do 26 lipca 2023 roku. Do dnia 18 sierpnia 2023 roku można było, zgodnie z treścią obwieszczenia, do projektu składać uwagi. Zważywszy na fakt, iż do projektu zmiany Studium nie złożono uwag, kieruje się go do uchwalenia.

Przewodnicząca Rady Miasta i Gminy Wiązów

Elżbieta Mossoń